

НЕДЕЉНЕ НОВИНЕ **Крагујевачке**

Година III, Број 103

Излазе четвртком

Цена **50** дин.

www.kragujevacke.rs

28. април 2011. године

ISSN 1821-1550

9 7 7 1 8 2 1 1 5 5 0 0 2

НОВИ ИЗВОЗНИ ПОСАО
МЛЕКАРЕ „КУЧ КОМПАНИЈА”

У две смене за
Русе

страница 5.

НОВИНЕ У ЗДРАВСТВЕНОМ
СИСТЕМУ

Обједињене листе
чекања

страница 9.

НАТАША ЂОРЂЕВИЋ,
ДОКТОР БИОЛОГИЈЕ

Немамо мањак
идеја, већ мањак
подршке

страница 10.

Прослава Првог маја у хладу и уз роштиљ **Само је Србима све потаман**

• SMALLVILLE •
КРАГУЈЕВАЦ
034 352 641
www.smallville.rs

ФИЛИГРАН
МАЛО - СРЕБРО
МИНИСТОР ДВОРЦЕШТЕ - ПЕЩАЧКА ЗОНА - КРАГУЈЕВАЦ

ВОДА ЈЕ ДРАГОЦЕНА

ВК
БИО
КРАГУЈЕВАЦ
ТРОШИТЕ ЈЕ РАЦИОНАЛНО

Reciklaža kertridža i tonera
dobar kertridž mir u kući

Refilm
Kraljiceva 51, www.refilm.com
tel. (034) 33 77 98 (034) 34 01 01 (064) 287 64 60

GLOBAL
КОЛОНИЈА

Отварање

Карикатура: Горан Миленковић

АНКЕТА ШТА СЕ РАДИ ИЗМЕЂУ УСКРСА И ПРВОГ МАЈА?

М. Ићајловић

**Ненад
Димитријевић,**
грађевински
техничар:
- Како ко, али за
нас грађевинаре
нема одмора.

**Đagođub
Радојевић,** дипл.
машински
инжењер:
- Од гладовања до
радовања,
затише пред
буру.

Миљан Тркља,
дипл. правник:
- Волонтирам у
Основном суду.

**Јиљана
Петровић,**
пензионер:
- Чувам пиленце,
ћуренце и чупкам
баштицу.

**Јована
Марковић,**
студент
економије:
- Спремам испите
и уживам у лепом
времену.

Ива Јеремић,
ученица:
- Обилазим наше
светиње по
Шумадији.

**Живадин
Сртенојић,**
електрозвава-
ривач:
- Сезона сетьве на
сели, а у граду
цира економија
да не може црња.

**Катарина
Мајсторовић,**
студент права:
- Спремам се за
концерте и
помало учим.

**Миљена
Милановић,**
пресер:
- Ништа посебно,
јер сам
без после.

ДРУГА СТРАНА

Правда

Пише Драган Рајичић

Уважени Председници државе и владе, цењени Министри, поштовано Тужилаштво, славни Суде, чим сам се уверио да у овој земљи руци правде нико не може да умакне, одлучио сам да вам се сам пријавим. Ја сам вас, да извините, у протеклих неколико година као угледни бизнисмен заврнуо за неких петнаестак милиона евра. Нисам плаћао стварни порез који ми је припадао, а муљао сам са робом, папирима и парама, што се оно каже и левом и десном. Тачан износ преваре коју сам направио ни сам још не знам, али моје књиговође ће ту цифру имати колико данас.

Зато вам предлажем једну нагодбу за коју рачунам да је поштенија од свих које сте до сада имали на столу.

Дакле овако: Ако моје књиговође утврде да сам вас ојадио за петнаест милиона, ја ћу вама, тј. буџету и нашем сиротом народу одмах да ставим на располагање 14 милиона. При том од вас не тражим никакве ленте, дипломе или повеље за своје доброчинство. Мени је одувек била жеља да своме народу помогнем највише што могу, а сад кад сте се ви тако одлучно упустили у борбу са организованим криминалом, ову прилику једноставно не смем да пропустим.

Друго, да се договоримо и око кућног притвора. Ако ми оставите тај мој милион кешовине, ја сам спреман и на доживотну казну код куће. Право да вам кажем, већ сам обишао цео свет и од силене јурњаве по њему нисам још стигао ни да обиђем све своје собе, купатила и гараже које сам подигао у време ваше владавине. Почеко сам, заправо, све то да зидам још у време оног ненародног режима, али ме је истински кренуло тек са доласком демократије коју сте нам ви донели.

Добро, неке делове моје палате, пардон, кућице сам већ упознао. На пример, радни кабинет у који су код мене навраћали најважнији угледници и партијске коловође када им је био потребан неки савет или нешто још конкретније, у било којој валути. Ууу, шта смо вискија ту попили и пре и после свих ових избора!

Ако се нагодимо како треба, ваљало би ми само да једном недељно из кућног притвора скокнем до оне моје Швалерке. Знате је и ви одлично, пошто сте и од ње у предизборној кампањи узели убицајени прилог. Само не знате да су и то биле моје паре, пошто једну фирмку имам и на њено име...

У ствари, знате шта, можда би то са увођењем правде којој сте се толико посветили након долaska демократије могло још мало да сачека, а да се ми сад лепо нагодимо у име наше мајке Србије. Овде се спремају неки избори, а ако ви опет на њима не победите, може све да падне у воду и онда сутра мене и мени сличне неће имати ко да апси и процесуира. Зато, 'јамо овако: да ја вама одмах дам ваш убицајени део, а кад прођу избори на којима сигурно побеђујете у име правде ћу исплатити све осим она два милиона. Мислим, оставићу себи један који сам вам управо нудио и још један који ћу да одвојим од оних милиона које ћу до тада да направим. Све остало нека иде нашем напаћеном народу јер и он заслужује да од наше, тј. ваше владавине види неку корист. Мислим да је то поштена понуда која се не обдија, а наглашавам да ја не бежим ни од доживотног кућног притвора, али би он могао да има фаталан исход и по мене и по вас. Мене би ту брзо убио неки од ријалити програма које сте уместо 'леба даривали свом народу, а ви бисте на изборима без моје пуне подршке, да извините, усрари мотку!

Зато пожурите да се нагодимо што пре док сам ја овако широке руке и док вас држи та жеља за спровођењем правде. Знате одлично где ме можете наћи, само пазите да вас нико не види кад ме ту будете тражили!

Житопродукт

Крагујевац, Војводе Путника 70
Телефон: 034 370 303
370 215, 370 072, 370 135, 370 192
zitoprodukt@nadlanu.com

Брашно по производничким ценама

Производничка цена, гарантовани квалитет
белог, лиснатог, печеног, замрзнутог
пецива

Све врсте хлеба и пецива у нашим објектима:
ТЦ Аеродром, Мала пијаца,
под улаза у Житопродукт,
у кругу Заставе,
у Улици Драгослава Срећинића 5

Изградња монтажних ЕКОТЕРМ кућа,
викендица, хала, пословних објеката,
по највишим светским
стандардима.

НАПРАВИ СВОЈУ КУЋУ
ПО СИСТЕМУ КЉУЧ У РУКЕ

већ од **120** Е/м²

Краљевачког батаљона 149, Крагујевац, Телефон: 034 300 820, факс: 034 300 825
Мобилни: 060 500 10 91, 060 500 10 92, 060 500 10 93, 060 500 10 94, 060 500 10 82
mbnaturacasa@open.telekom.rs, www.prirodnakuca.com

КОНАЧНО УСАГЛАШЕН ТЕКСТ СОЦИЈАЛНО-ЕКОНОМСКОГ СПОРАЗУМА

Минималац минимално већи

Пише Милутин Ђевић

Iсле прошлонедељне седнице републичког Социјално-економског савета извесно је да ће председници репрезентативних синдиката, Савеза самосталних синдиката Србије и УГС „Независност“, Љубисав Орбовић и Бранислав Чанак, Уније послодавца Небојша Атанацковић и премијер Мирко Цветковић ставити потписе на Социјално-економски споразум за 2011. годину. Споразум би, како је најављено, требало да буде парafiran већ ове или почетком наредне недеље, а почеће да се примењује од 1. јуна.

Усаглашена је минимална цена рада од 102 динара по сату, али је остало да се до почетка примене споразума Влада и Унија послодавца договоре око висине неопорезивог дела зараде.

Највише времена и нерава потрошено је на дефинисање минималне цене рада. Савез самосталних синдиката Србије и Уједињени гранични синдикати „Независност“ тражили су да минималац уместо садашњих 95 буде 105 динара, Унија послодавца инсистирала је на 97 или 98 динара, док је понуда Владе Србије била 102 динара по сату.

Синдикати су пристали на понуду Владе, али је Унија послодавца као услов да је прихвати тражила

После више недеља натезања око висине минималаца, коначно је усаглашен текст социјалног споразума по коме ће минимална цена рада бити 102 динара по сату, док ће висина неопорезивог дела зараде, око чега су се спорили Влада и послодавци, бити договорена до јуна, од када ће споразум почети да се примењује

После седнице САС-а министар рада и социјалне политike Расим Јајић рекао је да су представници синдиката, послодавца и Владе успели да докажу да је компромис могућ и да у Србији постоји социјални дијалог.

- Свако је, додуше, морао да одустане од својих максималистичких захтева како би се остварио најбољи циљ који је свима у интересу. Саставајемо се једном месечно да бисмо измерили докле смо стигли у остваривању сваке појединачне мере, а у ходу ћемо предлагати и нове уколико се покажу као потребне, нагласио је Јајић.

Председник Савеза самосталних синдиката Љубисав Орбовић каже да послодавци са правом траже повећање неопорезивог дела зараде, али је нереално да она у овом тренутку буде 16.000 динара.

- О томе ће се још разговарати, али је сигурно да тај део зараде неће остати на овом нивоу и да ће бити повећан, али видећемо колико, каже Орбовић.

■ Радни стаж за 100.000 радника

Највише недоумица, па и неразумевања међу запосленима у Србији, изазвала је осма тачка у делу споразума који се односи на обавезе Владе Републике Србије. Она до- словно гласи: „Повезивање стажа осигурања уплатом доприноса за ПИО за период од 1. јануара 2004. до 31. децембра 2010. године из средстава буџета за 2011. годину“. Недоумица се, пре свега, односи на то да ли ова одредба споразума важи и за запослене код несавешних послодавца, који у последњих шест година нису уплаћивали новац у Фонд пензијског и инвалидског осигурања.

Дилему је разрешио министар Јајић, рекавши да се обавеза државе да повеже радни стаж односи на око 100.000 радника и да ће за то из буџета бити издвојено око 200 милијарди динара. Ова одредба односи се на запослене у предузећима у којима је држава већински власник, фирмама у реструктуирању, предузећима који су у поступку приватизације или се припремају да промене власника.

Када је Крагујевац у питању, то ће се односити на раднике „Метал система“, када стигне решење о упису фирме у привредни регистар са промењеном власничком структуром, по којој држава има 57 одсто капитала. То ће важити и за запослене у „Аутосаобраћају“, када Влада донесе одлуку о претварању кредита локалне самоуправе у државни капитал, чиме ће она постати већински власник крагујевачког превозника. Исто важи и за предузећа Групе „Застава возила“, али и Војну фабрику, која је у већинском државном власништву.

Што се тиче приватних или приватизованих предузећа, Влада ће послодавцима одобравати наменске кредите за повезивање радног стажа радницима под повољним условима.

Социјално-економским споразумом дефинисано је да Влада Републике Србије за подстицање производње у приоритетне секторе уложи 35,4 милијарде динара и одобри преко 17,7 милијарди динара кредитних средстава Фонда за развој, али и 4,6 милијарди за отварање нових радних места.

Према споразуму, држава ће гарантовати стабилност цене енергетичких и најзначајнијих животних намирница, као што су брашно, млеко, месо, уље, шећер...

Утврдиће се динамика измиривања обавеза које држава има према послодавцима, а држава ће дати и предност домаћим предузећима приликом јавних набавки.

■ Нови општи колективни уговор

Споразум предвиђа и да што пре почну преговори око закључивања новог Општег колективног уговора, јер тренутно важећи истиче у мају. Иначе, ако је судити по искуству са потpisивања прет-

МИНИМАЛНА ЗАРАДА СА 16.530 НА 17.748 ДИНАРА

НЕИЗВЕСТАН НЕОПОРЕЗИВИ ДЕО ЗАРАДА:
ЉУБИСА ОБРОВИЋ

да се неопорезиви део зараде повећа на 16.000 динара.

После вишечасовне седнице Социјално-економског савета, у тренутку када је истицао рок за договор, послодавци су прихватили минималну цену рада, а Влада се обавезала да до почетка примене споразума заједно са послодавцима усагласи висину неопорезивог дела зараде. Тако ће од јуна минималац у Србији уместо садашњих 16.530, бити 17.748 динара.

ДИЈАЛОГ ПОСЛОДАВАЦА И СИНДИКАТА

Нико није задовољан

Председник Уније послодавца Небојша Атанацковић и председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић текстом споразума нису у потпуности задовољни, мада и један и други истичу да је помак у социјалном дијалогу ипак направљен. Орбовић није задовољан, јер минимална плата не покрива потрошачку корпу, док Атанацковић сматра да свако повећање на крају мора да надокнади привреда која је поднела добар део економске кризе.

- Нисмо имали посебан маневарски простор, али у крајњој линији треба следити логику договарања. Нисмо добили све што смо тражили, али смо остварили неке помаке за привреду. Не можемо да се не сложимо да је добро што је некоме обезбеђено да иде код лекара када је болестан, а није у ситуацији јер му послодавац није платио здравствено осигурање. Треба разликовати оне послодавце који редовно измирују обавезе од превараната, каже Небојша Атанацковић.

У Унији послодаваца сматрају да су синдикати овим социјалним споразумом више добили, да су се изборили за бољи положај запослених у јавном сектору, а да је положај радника у привреди све гори.

Иначе, према подацима Савеза самосталних синдиката просечна плата у Србији је најнижа на Балкану.

ходног, нови за раднике, послодавце и државу веома важан документ могао би бити усаглашен тек за коју годину. Тачно три године су трајали преговори и усаглашавање текста сада важећег Општег колективног уговора. Иначе, овај уговор је само формално на снази, јер је потписан у априлу 2008. године, а практично није ни примењен. Неколико месеци након потписивања дејство колективног уговора је прошириено, а онда је комплетан документ суспендован.

Социјално-економским споразумом послодавац чланови Уније послодавца на себе су преузели обавезу да буду социјално и дру-

штвено одговорни у пословању, да поштују већ закључене колективне уговоре, али и да закључу посебне уговоре у областима метала, хемије и неметала и угоститељства. Послодавци се обавезују да редовно исплаћују зараде и уплаћују до- приносе за пензијско и обавезно социјално осигурање.

Са друге стране, и синдикати су се обавезали да и они буду социјално и друштвено одговорни, када су активности запослених у питању и да активно учествују у одобравању субвенција предузећима.

Поред тога, синдикати су дужни да проблеме у предузећима решавају дијалогом, без преузимања било ког вида социјалних акција, као што су штрајкови, протести... Синдикати, послодавци и локалне власти су у обавези да оснивају социјално-економске савете на нивоу општина и градова и то до краја октобра.

Чланцима Социјално-економског савета дата је могућност да овај споразум измене или допуне.

Социјални пакт ће за који дан бити потписан, али да ли ће од 1. јуна бити и применењен питање је на које овога тренутка нема правог одговора. Питање је шта ће се десити ако Унија послодаваца Србије не буде задовољна понуђеном висином неопорезивог дела зараде. Да ли ће и ту, као и код других одредби споразума, доћи до компромисног решења прихватљивог за све, такође је под знаком питања.

УСАГЛАШВАЊЕМО СЕ И „У ХОДУ“:
РАСИМ ЈАЈИЋ

Урегионалној политичкој странци „Заједно за Шумадију“ веома су, како кажу, задовољни одзивом Крагујевчана, који су у великом броју потписали народну петицију за децентрализацију Србије. За нешто више од дводесетак дана ову акцију, чији су организатори Градски одбор Г17 плус и „Заједно за Шумадију“, као коалициони партнери у Уједињеним регионима Србије, подржало је и својим потписима „оверило“ 23.000 Крагујевчана, док је на територији Србије прикупљено више од 225.000 потписа.

Међу Крагујевчанима који су подржали петицију 75 посто су они који политички апсолутно немaju било какво опредељење у овом тренутку. Подаци даље говоре да су у укупном броју преко 50 посто потписника лица млађа од 35 година, што је несумњиво показатељ да су управо млади људи јако заинтересовани за све циљеве који се траже овом петицијом. Значајна је и чињеница да око 30 процената потписника народне петиције у Крагујевцу има више и високо образовање. Интересантно је и да велики број потписника петиције живи на селу, што, по речима организатора ове акције, демантује тврђење о аполитичности сеоског становништва у Шумадији.

- Народна петиција се не зауставља, каже за „Крагујевачке“ Драган Стевовић, потпредседник Градског одбора Г17 плус у Крагујевцу. - Ову акцију водићемо

ВЕЋ 225.000 ПОТПИСНИКА НАРОДНЕ ПЕТИЦИЈЕ

Потписи као лакмус

ВИШЕ ОД ПОЛОВИНЕ ПОТПИСНИКА ПЕТИЦИЈЕ СУ МЛАДИ ЈУДИ

до краја маја, да видимо који је број грађана заинтересован за децентрализацију Србије, односно колико је људи спремно да своје услове живота побољшају самим реализацијом циљева које су поставили Уједињени региони Србије.

■ На добробит грађана

Оно што грађане највише мотивише да ставе свој потпис на петицију УРС-а је захтев да највећи део новца који се на име пореза прикупља у неком граду буде искоришћен за добробит тих грађана који су га и зарадили. Због тога Народна скупштина мора да промени Закон о финансирању локалне самоуправе и пратеће прописе. Иако се највећи део пореза у Србији прикупља ван главног града, највећи део новца се слива у републичку касу и користи га централна власт, док мањи део остаје у граду у коме је заређен. Отуда УРС тражи да 80 одсто од пореза на плате који се прикупља у неком месту припадне локалној самоуправи, што је дупло више него данас.

Много присталица има и предлог да се омогући грађанима да директно бирају и смењују своје председнике општина и градона-

Ову акцију водићемо до краја маја, да видимо који је број грађана заинтересован за децентрализацију Србије, односно колико је људи спремно да своје услове живота побољшају реализацијом циљева УРС, каже Драган Стевовић, потпредседник ГО Г17 плус у Крагујевцу

челнице, а не да то чине партијске центrale. Због тога мора да се промени Закон о локалним изборима. Власт треба приближити народу, а локалну власт највише.

Трећи захтев је да се хитно врати одузета имовина локалним самоуправама и тиме коначно укине накарадни Закон о средствима у својини Републике Србије из 1995. године, којим је управљање државном имовином у потпуности централизовано и бирократизовано. Садашњи систем, у коме се из Републичке дирекције за имовину у Београду управља целокупном имовином Србије, неодржив је и штетан за све грађане, без обзира на то у ком крају наше земље живе. Значajan део јавне имовине данас стоји неискoriшћен или пропада, јер нема домаћина који би и-

мао јак мотив како да је најбоље употреби. Да би се данас изнајмila фискултурна сала за неки локални спортски клуб, да би се ставиле у функцију напуштене сале пропалих фабрика, или да би се проширило месно гробље, потребна је сагласност једне бирократске институције у Београду, уз компликовану процедуру и огроман губитак времена.

Иначе, да би се народна петиција, у којој су набројани ови захтеви Уједињених региони Србије, упутила као предлог Народној скупштини, односно уврстила у дневни ред, законски минимум је 30.000 валидних потписа.

■ Игре око градоначелника

Драган Стевовић каже да акција прикупљања потписа тече на подручју читаве Србије, да у њој

учествују све странке чланице Уједињених регионова, а посебно истиче значајан допринос Бошка Ничића, градоначелника Зајечара, на територији коју он покрива, затим Маје Гојковић, која се добра ангажовала око потписа прикупљених на подручју Новог Сада.

Помиње и неке општине које су пријатно изненађење, рецимо Трстеник, у коме је прикупљено 8.500 потписа за децентрализацију, а импозантну цифру потписника има и Крушевача.

- Мислим да то, у суштини, треба да буде трајна акција до самог изгласавања закона и да то није ствар која ад хок треба да служи за тренутне политичке сврхе, сматра Небојша Васиљевић, потпредседник „Заједно за Шумадију“. - Дакле, мора да траје као читав пројекат, као концепт, док се не донесе закон и док се тиме све то не стави ад акта. Мислим при том на Закон о јавној својини, предлог о фискалној децентрализацији и, свакако, предлог за непосредан избор градоначелника.

О томе да је демократија владавина народа, а не странака, да градоначелнике и председнике општина треба да бирају директно грађани, а не партијске централе, разговарало се и на Сталној конференцији градова и општина, на којој се појавила радна верзија за измене Закона о локалној самоуправи, где је предвиђено да само Београд непосредно бира градоначелника. Зашто само Београд!

- Верујем да је то сад у некој функцији политиканства, оцењује Небојша Васиљевић. - Сасвим је природна ствар да се градоначелници бирају непосредно у целој Србији, па нема ниједног јединог разлога да посебну причу имамо за Војводину, посебну за град Београд, а у централној Србији се бавимо математиком.

Искуство је показало да се у неким општинама у Србији градоначелници, малтене, шестомесечно или годишње бирају. Ту, дакле, нема некакве функције развоја, а функција непосредно изабраног градоначелника треба, пре свега, да буде стожер приче и гаранција рада те локалне самоуправе, као и показатељ развоја за те градове и општине. Мора да постоји особа која има капацитет, легитимитет и легитимитет, око које треба да се окупе сви са врло јасним циљевима који су везани за развој локалне самоуправе.

Слободан ЦУПАРИЋ

ВЛАСТ ТРЕБА ПРИБЛИЖИТИ НАРОДУ - ДРАГАН СТЕВОВИЋ

ГРАДОНАЧЕЛНИК КРАГУЈЕВЦА ПРОТИВ НОВИХ НАМЕТА ЗА ГРАЂАНЕ

Нема повећања пореза на имовину

Држава је омогућила локалним самоуправама да новом глобом према грађанима - повећањем пореске стопе на имовину, надоместе „закинута“ трансферна средства. Град је, међутим, одлучио да ову стопу не повећава

Најављена расподела решења за порез на имовину још није почела, а у овом тренутку је неизвесно када ће поштари почети да их достављају на кућне адресе. Разлог томе је што и поред усвојених измена Закона о порезу на имовину, којим је предвиђено повећање од 60 одсто, град покушава да изнађе могућност за умањење појединачних ставки које утичу на коначни износ пореза.

Према речима градоначелника Верољуба Стевановића, локална самоуправа ће учинити све да не дође до повећања ове врсте пореског намета.

- Ми у граду нећемо повећавати порез на имовину, свесни ситуације у којој живи већина наших грађана. Сматрамо да nije коректно то што ради Влада Републике Србије која, кршећи закон, умањује трансферна средства градовима и

општинама, а потом предлаже нови закон који локалним самоуправама даје прилику да увећају порез на имовину. Тиме им се, наводно, омогућава да попуни рупу у буџету, глобом према грађанима кроз повећање пореске стопе, објаснио је Стевановић. Он је напоменуо да је у последње три године Република „закинула“ граду близу 10 милиона евра трансферних средстава.

Није логично и није добро, нагласио је градоначелник, да се криза са државног нивоа у највећој мери спусти на нижи ниво, а онда се још тражи од градова и да штеде.

Треба подсетити да изменама Закона о порезу на имовину повећање ове године износи 60 одсто у односу на прошлогодишње. При томе, у структури утврђивања овог пореза град једино одређује висину

ДРЖАВА „БАЦИЛА КОСКУ“ ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА - ВЕРОЉУБ СТЕВАНОВИЋ

пореске стопе, која је са максималних 0,4 одсто, одлуком Скупштине, смањена на 0,3 одсто.

Тај закон, оцењује Стевановић, потребно је променити, како не би дали ни теоретску могућност да се грађанима повећају порез на имовину.

- Економска криза је, очигледно, још увек присутна и разумем њене последице, али оног тренутка када се договоримо да

80 одсто пореза на плате остане градовима и општинама у којима се остварује, многи ће проблеми бити решени, а то је реално оствариво тек након децентрализације Србије, усвајајем закон који ће то омогућити, рекао је Стевановић.

Начелница Пореског одељења Мирјана Јевтић Станацкић потврдила је за „Крагујевачке“ новине да се изналазе нове могућности како би се најављених 60 одсто повећања пореза на имовину смањило за најмање 25 одсто. Сходно томе, град је одлучио да се приликом обрачунавања овог пореза не узме у обзир тржишна вредност нових ставака, која се, по правилу, преузима од Републичког завода за статистику и која је ове године увећана за десет одсто, већ да основица за обрачун буде тржишна вредност коју одређује Пореска управа за порез на пренос апсолутних права и то по тарифи од прошле године. Тиме ће, каже начелница Пореског одељења, најављено повећање бити умањено за око 25 одсто, али се изналазе и друге могућности како би рачуни остали на нивоу прошлогодишњих.

Г. БОЖИЋ

ДО САДА ЈЕ СВЕ ТЕСТОВЕ ПРОШЛА САМО „ПРОМОТОР ИРВА“

КО ЂЕ БИТИ ДОМАЋИ ДОБАВЉАЧИ „ФИЈАТА“

Од Крушевца до Сомбора

Питање „локализације“ „заставе 10“, а потом и „пунта класик“, практично је одавно скинуто са дневног реда. Производња по „Фијатову“ лиценци је угашена, а у „пунто“ који се производи у Крагујевцу угађају се делови произведени и допремљени из Торина.

Према Уговору о заједничком улагању „Фијата“ и Републике Србије у нове моделе аутомобила, а то ће према информацијама из Торина бити „фијат линеа“ и „ланча муз“ 80 делова за прву уградњу треба да буде произведено у Србији.

У јеку реновирања фабрике и монтирања нове опреме за будућу производњу поново је питање „локализације“ производње дошло у први план, посебно када је менаџмент „Фијата“ саопштио имена прва четри кооперанта који ће своје погоне површине 35.000 квадратна градити у индустријској зони у некадашњој касарни у Гроцницама.

Иначе, експерти Групе „Застава возила“ манаџменту компаније „Фијат аутомобили Србија“ предложили су 80 потенцијалних коопераната из Србије. Према информацијама из Групе, прве „Фијатову“ тестове прошло је тридесетак производња делова за аутомобиле, а међу њима само неколико који испуњавају 75 одсто италијанских стандарда у производњи.

Менаџмент Кластера производњача аутомобилских делова Србије тврди да су најближи да постану добављачи ФАС-а „Тигар техничка гума“ из Пирота, производњач аутомобилских пнеуматика „Трајал“ из Крушевца, крагујевачка ТПВ „Шумадија“, „Застава тапацирница“, која ће вероватно радити за фирмом „Џонсон контрол“, једног од највећих „Фијатових“ добављача који запошљава око 130.000

Прима информацијама Кластера производњача аутомобилских делова Србије, највеће шанса да постану добављачи „Фијат аутомобили Србија“ имају „Тигар техничка гума“, „Трајал“, ТПВ „Шумадија“, „Тапацирница“, Фабрика акумулатора из Сомбора, „Гама лајн“, Ливница из Кикинде и ФКЛ из Темерина

радника. На потенцијалном списку „Фијатових“ коопераната су и Фабрика акумулатора из Сомбора, фирма „Гама лајн“ из Крагујевца, која прави кочиона црева и кедере, Ливница из Кикинде и Фабрика котрљајућих лежајева из Темерина, која већ ради делове за „Реноову“ фабрику у Ирану.

- Једина фабрика која је до сада прошла све тестове и која је почела да ради у првом кругу добављача је „Промотор ирва“ из Крагујевца, која прави дизалице. Поред ње, директно до траке могу да се нађу акумулатори и гуме. Сви остали ће постати део другог или трећег круга добављача, односно да раде за већ проверене фирмe, мање и веће, на које „Фијат“ озбиљно рачуна и са којима већ послује. Наш Кластер је већ информисан да ће већина садашњих српских фабрика радити за „Фијат“, или тек пошто се постепено укључе у посао, усаврше технологију и сакупе знања, а то може да траје и три године, каже директор Кластера производњача аутомобилских делова Србије Игор Вијатов.

Иначе, „Фијат“ је одредио фирмe које ће у Крагујевцу производити делове за прву уградњу за нове моделе аутомобила који ће сазијати са монтажним тракама ФАС-а. Производња у тим компанијама треба да крене најкасније до краја октобра ове године. У Крагујевцу ће своје погоне изградити „Џонсон контрол“, „Промо магнето“, ХТЛ и „Сигип“. Те фабрике ће производити кочионе и издувне системе, тапацирунг, каросерије, све осим мењача и мотора, који ће бити додржани из Италије.

Према плану италијанске компаније, још три фабрике ће бити лоциране у кругу ФАС-а, а једна од њих је и „Мањети марели“, која ће бити смештена у некадашњој „Механичкој обради“.

Иначе, „Фијат“ је у реконструкцију фабрике до сада уложио више од 150 милиона евра, а у набавку роботизоване линије, аутоматизоване лакирнице и пресе још око 400 милиона евра.

Радници више грађевинских фирм почили су рушење објекта у бившој касарни у Гроцницама, како би четири од седам најзначајнијих „Фијатових“ кооперантских фирм из Италије, Немачке и Француске већ 15. маја добиле дозволе за изградњу својих погонова.

М. Ђ.

МЛЕКАРА „КУЧ КОМПАНИ“ ПОЧИЊЕ ИЗВОЗ У РУСИЈУ

За Русе у две смене

Пише Милош Пантић

Када је протекле недеље објављен списак од шест српских млекара које су добиле званичну дозволу из Русије да могу да извозе своје производе у ову земљу, Белорусију и Казахстан, појављивање крагујевачке млекаре „Куч компани“ у том пробраном друштву није било изненађење. Ова фирмa је за две деценије прешла пут од малог породичног предузећа до цењеног производњача који из године у годину повећава производњу, унапређује квалитет и модернизује погоне.

Власник и директор фирме Јездимир Куч каже да је очекивао да ће све провере, од самог процеса рада до испитивања квалитета коначног производа, успешно проћи и добити потврду да његови млечни артикли задовољавају стандард ГОСТ за извоз у ову велику земљу, али и Белорусију и Казахстан. У његовим погонима у Виноградима било је девет представника комисије из Русије који проверавају све детаље, а сви узорци богате палете производа из ове млекаре ношени су на анализу у ту земљу.

Потврда да испуњавају критеријуме квалитета, који су захтевани него за наше тржиште, брзо је стигла, што и не чуди јер је ова фирма још пре неколико година добила и сертификат ХАССП, потребан за извоз у земљу ЕУ. Много дуже чекало се да се усагласе извозно-увозне процедуре за ове производе између наших и руских санитарно-ветеринарских власти, а када је и то завршено, прошле недеље врати за руско терзиште коначно су отворена.

■ Партер велики продавац

Са својим купцем у Санкт Петербургу Куч је склопио уговор о извозу комплетног асортимана својих млечних прерађевина у вредности од милион долара годишње. То значи да ће месечно два пуне шлепера - хладњаче одвозити путем града разне врсте сирних намаза, фета сира, качкаваља, познате паприке у павлаци, али и свежег јогурта. Укратко, свих пре-

Јездимир Куч: Месечно ће два пуне шлепе-

ра – хладњаче пут Санкт Петербурга одвозити разне врсте сирних намаза, фета сира, качкаваља, паприке у павлаци, али и свежег јогурта. Укратко, свих прерађевина чији је најмањи рок трајања месец дана

ЧИМ СТИГНЕ НОВА АМБАЛАЖА, МОЖЕ ДА ПОЧНЕ „ПАКОВАЊЕ“ ЗА РУСЕ

Са купцем у Санкт Петербургу уговорен извоз вредан милион долара годишње, али ако потражња буде добра, количина може да се утроствачи, па и учетворостручи. Тада би се у фирмама увела и друга смена и повећао број радника

ћемо морати да примимо и нове раднике, каже Куч.

Он напомиње да је стање на тржишту код нас тренутно такво да има довољно млека за откуп и да се може планирати и повећање. Но, било како да крене извоз у Русију, Белорусију и Казахстан, то неће иницијатива уштрб домаћег тржишта, где ће се као и до сада испоручивати исте количине робе.

- Домаће тржиште остаје наша основна оријентације и нипошто га нећемо угрозити овим новим аранжманом. Ми смо у протеклом периоду на нашем тржишту имали повећање продаје за 10 посто, каже Куч.

Паковање првих шлепера - хладњача са робом за ново тржиште у овом предузећу почеће после 20. маја, а најкасније до 1. јуна, и припреме да све буде на време већ увреној трају. Одабран је превозник из Груже који има добре камионе и искуство у превозу за Русију. Роба неће моћи да се спакује пре зато што амбалажа добије комплетно нове написе на руском језику, са свим пропратним подацима. Тада посао мора да се обави у штампарији која је специјализована за „осликавање“ амбалаже, а то је захтевало улагanje од неколико десетина хиљада евра.

У погонима предузећа почела је монтажа аутоматизоване линије за фета сир и намазе, што је такође део плана за повећање производње. Али, власник фирмe каже да су могућности новог тржишта на коме стартује толико велике да се може догодити да ни стопостотно упошљавање фирмe у Виноградима не буде довољно да одговори потребама.

- У том случају ми ћемо морати да идемо у развој и градњу нове хале. У Индустриској зони у Илићеву имамо плац од једног хектара, на коме можемо да саградимо погон за прераду нових сто тона млека дневно. То би значило више него двоструко увећање садашње производње. Али, још је рано да говоримо о томе, јер прво треба да видимо како ће наша роба да прође у Русији, каже Јездимир Куч.

ПРОСЛАВА ПРВОГ МАЈА У ХЛАДУ И УЗ РОШТИЉ

Само је Србима све потаман

Док се широм света, а нарочито у европским земљама, овог дана одржавају масовне демонстрације радника и њихових синдиката, у Срба је обичај да се за празник рада ископа која хиљадарка за ћевапе и пиво и побегне у шуму

Пише Никола Стефановић

Aко просечног Србина данас упитате због чега се празнује први дан маја, или, не дај Боже, да вам укратко преприча шта се тог дана догодило па је тај датум толико битан, одговори ће бити прилично униформни. Најчешће ће се чути, наравно, да је реч о Празнику рада и(ли) радника. Многи ће овај датум поистоветити и са давнашњим обичајем који се лагано и неприметно гаси - уранком. Објашњење разлога тог обележавања гласиће да су тада (незнано када) „побијени неки радници”, а побијени су јер су тражили осмочасовно радно време.

Најзад, крајњи закључац је да је то „комунистички празник”, а данас када се сви сматрају „четничима и четничког рода и од четничке крви и колена”, такви празници су непожељни, ем не-популарни.

Истина је да тог дана на улице измиле разноразне групације левичара, марксиста, анархиста и ботепита кога, све се напињују да тај празник буде њихова баштина. Истина је и да протести обично прерасту у квалитетну тучу са полицијом, као и да редовно страдају излози мегакомпанија, банака и свих оних који су синоним за „прљави” капитализам. Па, ипак, како год, свуда осим у Србији, бар тог дана онај Марков „пролетаријат”, „експлоатисана” и „потчињена класа” у западним земљама макар нешто прозбори, разбије нешто стакла, па оде на починак с блаженим осећајем задовољства.

Апсурдно јесте, али у исто време на другом крају Европе, ближе срцу Русије, просечни Србин тог дана обично легне пуног стомака, надувеног од пљескавица са луком и „зидарског” пива, те услед мучнине целе ноћи не трпне.

■ „Нема ко да нас поведе”

Из овога, рекло би се, помалјују се потенцијални закључци.

Једна од могућих претпоставки је да Срби можда и нису довољно упознати са историјом Првог маја и поред „цирка” пола века у титизму. За такве следи кратко објашњење.

Према плану Једињених америчких синдиката, 1. маја 1886.

Наши радници имају осмочасовно радно време са пуним платама, које редовно стижу и још се редовније повећавају, мали је број незапослених, газде их изузетно поштују и награђују, редовно им уплаћују доприносе, а они заузврат посао обављају професионално

године званично је требало да ступи на снагу правило о осмочасовном радном времену. У знак подршке одлуци тог дана

се на улицама америчких градова окупило око пола милиона радника, а демонстрације су проtekле мирно. Но, први инцидент се догодио 3. маја, када су два радника у Чикагу убијена након сукоба са штрајкбрехерима, радничима који су били њихове „замене”, а које је обезбеђивала полиција. Већ следећег дана дошло је до новог протеста. Том приликом од експлозије бомбе погинуло је осам полицијаца и четири радника. Иако никада није утврђено да ли је то дело, што би се данас рекло, „убачених елемената” или самих штрајкача, предводници штрајка осуђени су и обешени, а пре суда се и данас сматрају једном од највећих срамота америчког правосуђа.

Друга претпоставка зашто Срби 1. маја више воле да крају и ленчаре, могла би се објаснити и оном грозничаво понављањем реченицом која умногоме појашњава, може бити, и генетски уграђен менталитет: „Нема ко да нас поведе”. Сентенца коју оправдано може користити слеп човек или особа са посебним потребама једна је од основних умотворина народа који вечито тражи новог Душана, Карађорђа, Милоша, а учини му је потребан један обичан пастир. Ипак, не треба бити превише критичан с обзиром да чак и у том српском аксиому има помало истине.

Примера ради, у поменутим САД синдикати су били организовани и утицајни још у 19. веку, док су у Србији и даље средство за добијање по повољној цене свијских бутика и паковања зејтина, а што се, с друге стране, у потпуности уклапа у причу о првомајским пљескавицама. Сем тога, док анархистички и левичарски покрети по Европи и свету овог датума доживљавају екстазу због великог одзыва радника, незапослених и оних који се с њима солидаришу, овдашњи раднички покрети готово и да не постоје. Анархосиндикалисти и слични, ако их уопште и има, обично се овде сматрају некаквим згубиданима, што и није далеко од истине, поготово што су по бројности у домену српске националне мањине у Кини.

Конечно, довољно је озбиљном раднику и сазнање ко би у Србији, ако је критеријум политичко назвиопредељење, повео такве првомајске протесте: „Покрет социјалиста” - Александар Вулин, а у Крагујевцу „Раднички отпор” - Радиша Павловић.

■ Швајцарци, веровали или не

Тако стижемо и до треће могуће претпоставке и одговора на питање зашто српски радници не

протестују 1. маја, као сви други широм света, а да није разлог у српском инату и жељи да се разликујемо од других?

Обичног поређења ради, у Бразилу се Први мај обележава различним свечаностима, а тада се, између остalog, приспјитују и плате запослених, што обично резултира повећањем, макар и од једног промила. У Шведској се обележава још од 1890. године када је на улице изашло 50 хиљада људи. У Риму тамошњи синдикати традиционално организују велики концерт који редовно окупи бар 300 хиљада људи.

У већини других земаља протести, такође у духу традиције, претастају у често крваве обрачуна са полицијом. Из године у годину тако шта се дешава у Грчкој, а посебно Немачкој, тачније Берлину, где је, на пример, пре две године 273 полицијаца завршило у болници. У Великој Британији и САД тог дана, зачујуће, обично страда „Мекдоналдс“. Иако немају неку познату историју социјализма и комунизма, 2009. године су и Турци изашли на улице, с обзиром на тамошњу полицију и војску, потребно мало веће срђе него иначе. И не само то, већ су се послужили молотовљевим коктелима и каменицама, на шта је одговорено воденим топовима. Протест је организован услед раста незапослености која је достигла петнаест одсто, при чему свака трећа млада особа нема посао.

Напонак, иако је за рубрику „веровали или не“, почев од 2007. године ни Швајцарци се умирят не могу, па је 2008. године полиција такође користила водене топове и гумене метке да би разјурила око десет хиљада демонстраната у Цириху. Није познат због чега су протестовали, ваљда тек онако.

Због свега реченог, у случају Србије и српских радника и незапослених јасно се кристалишу два закључка:

Наши радници имају осмочасовно радно време са пуним платама, које редовно стижу и још се редовније повећавају, мали је број незапослених, газде их изузетно поштују и награђују, редовно им уплаћују доприносе, а они заузврат посао обављају професионално.

Или: тог дана штрајкујемо тако што путујемо по Србији, а ко има мало више и по Европи, обилазимо разна излетишта, шумарке и језерца, превождевамо се и опијамо шаљићи тако поруку властима да смо гладни и жедни. Нешто као штрајк глађу и жеђу - у болници, на инфузији.

КРАГУЈЕВАЧКИ „РОДНИ БАРОМЕТАР“

Кућа и даље н послови на му

Истраживање којим је обухваћено 825 Крагујевчана показало да је положај жене „генерално добар” и присутност у јавном животу из године у годину већа, мада је и даље њена „главна улога” у кући и родитељству. Конфликти у породицама најчешће настају због новца, а он је и главна препрека за покретање предузетничких послова

Пише Марија Обреновић

И а руководећим функцијама има их мало и нису довољно заступљене у локалним органима власти и парламенту, мада, чињеница је, даме нису много ни заинтересоване за учешће у јавном животу на локалном нивоу. У породици је ситуација нешто другачија. О свакодневним куповинама чешће одлучују саме, о „великим породичним инвестицијама” у договору са супругом, док је брига о породици чврсто у њиховим рукама, показује „родни барометар” за Крагујевац.

У питању је истраживање социо-економског положаја жена и мушкараца у граду на Лепеници које је УНИФЕМ спровео у сарадњи са Комисијом за родну равноправност Крагујевца, уз учешће 825 суграђана. Судећи по резултатима, екипа која је учествовала у истраживању оцењује да је положај жена у Крагујевцу „генерално добар”, а њихова присутност у јавном животу из године у годину све боља.

■ Мушкарац „већински власник

Већина испитаних жена и мушкараца у УНИФЕМ истраживању сматра да је породица важнија од посла. Мушкараци чак чешће од жена (39 према 33,5 процената). Жене чешће од мушкараца уопште не доприносе кућном буџету, а међу онима које доприносе „зажедничкој каси”, већина жена уче-

ствује са мање од половине прихода. Ипак, једна четвртина испитаница „у кућу” више даје од својих мужева.

Разлике у погледу власништва су још израженије. Стан, кућа, имање, викендница и аутомобил још увек је доминантно у рукама мушкараца, док су сувлачнички односни много ређи. Тако свака пета жена са вишим и високим образовањем поседује аутомобил „на своје име”.

Кредити су им ипак заједнички проблем. Наме, истоветан проценат (18 одсто) на питања да ли има кредит одговорило је позитивно. За штедњу се нешто чешће опредељују мушкарци (10,3 одсто, наспрам 7,7 одсто жена).

Истраживање је показало и да становници локалне заједнице не познају довољно функције и приоритеће градске власти у области развоја, али, с друге стране, незаинтересовани су, недовољно информисани и нерадо учествују у процесима управљања у локалној заједници. Као један од приоритета локалне самоуправе 90 одсто испитника наводи комуналну привреду - чистоћу града, уређеност зелених површина, путну инфраструктуру, или доступност и квалитет здравствених установа. Жене, притом, имају мање поверења у локалну власт од мушкараца и знатно су критичније. Тај став расте са образовањем, а опада са старошћу. Иако су укупно нешто критичније, жене чешће немају свој дефинисани став и лакше признају да га немају.

Иначе, тек 6,75 одсто испитаница учествовало би у процесима управљања у локалној заједници. Најзаинтересованји су жене старије од 50 до 59 година, а најнеинтересованји су младе жене.

За разлику од ниског степена учешћа у одлучивању на локалном нивоу, родна равноправност је у много већој мери испољена у доношењу одлука на нивоу породице. Тако чак две трећине жена заједно са партнером учествују приликом одлучивања о већим улагањима у домаћинству. О трошењу новца за свакодневне потребе жене чешће одлучују саме, док је код крпнијих улагања већи број мушкараца који одлучују сами. Занимљиво је да и жене и мушкараци своју улогу виде као значајнију, односно сматрају да је, када нешто „треба преломити”, њихов став пресудан.

Испитивање подела улога у родитељству показало је да су жене

ВАРДАЧА, ИПАК, ОСТАЈЕ У ЖЕНСКИМ РУКАМА

СНЕГРАВНОПРАВНОСТ У ГРАДСКОЈ УПРАВИ

Само у здравству и култури пола-пола

Међу одборницима градске Скупштине скоро четвртина (23 одсто) су жене, док у једанаесточланом Градском већу седе само две dame. Од четири помоћника градоначелника две су жене, док у 11 градских управа осам начелничких места припада дамама. Жене су и заштитница грађана, секретар Скупштине града и јавни градски правоборилац.

Слика је нешто другачија у јавним предузећима. Од 14 јавних и комуналних предузећа само три директорска места заузимају припаднице „лепшег пола“. Слично је и управним и надзорним одборима, где свега 16 одсто жена. Родна равноправност најбоље је постигнута у здравственим и установама културе, где је у управним и надзорним одборима и на местима директора однос готово пола-пола.

У саветима месних заједница, тачније на најнижем нивоу одлучивања, доминантни су мушкарци који попунајаву 86 одсто ових тела.

а жени, јавни шкарцу

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ОКВИР РАДА

Комисија као тelo Градског већа

Бављење проблемом родне равноправности локална самоуправа у Крагујевцу почела је 2002. године када је кроз програм О-СЦЕ-а именовано лице задужено за равноправност полова. Комисија за родну равноправност основана је, три године касније, као институционално тело. Данас она ради при Градском већу и има укупно девет чланова. Њен основни циљ је побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности. Своје циљеве остварује предлагањем стратегија и мера за унапређење родне равноправности и прикупљањем података о томе. По потреби наручује истраживања у овој области, утвђује програме прикупљања, обраде и објављивања статистичких података, објављује извештаје о заступљености жене и мушкараца на изабраним и именованим функцијама, предлаже мере и програме за подстицање и оспособљавање жене за учешће у јавном и политичком животу и обавља друге послове везане за остваривање равноправности полова.

У њен рад укључени су чланови Градског већа, одборнице Скупштине града, али представници невладиних организација.

у власништву државе, мада значајан број испитаника и испитаница препознаје мала и средња предузећа, приватне фирме и веће приватне фирме као „мотор развоја“.

Ако би започињале сопствени бизнис, већина жене би се определило за сектор трговине, услуга кетеринга, месаре, пекаре, финансијске услуге, маркетинг, приватне школе и вртиће. Мушкарици би у том случају изабрали пољопривреду, производњу хране, сточарство, воћарство, занатство,

БРИГА О РОДИТЕЉСТВУ УГЛАВНОМ ПРИПАДА МАЈКАМА

још увек претежно задужене за већину послова око деце. Једино и грање и разговор о проблемима представљају области у којима су очеви укључени од мајки. То значи да је на делу скоро класичан патријархални модел, у коме је отац ауторитет за дете, још увек задржан, али је он комбинован са новом улогом оца као „партнера у игри“, што одговара модерним породицама.

Интересантно је, међутим, да мушкарици у породици виде улогу жене „умањено“ у односу на то како је жене виде. Мушкарици, наиме, сматрају да већину активности око деце обављају заједно са супругама.

■ Свађе око новца најчешће

Крагујевачки брачни парови, показује даље ово истраживање,

МЛАДЕ ДАМЕ СУ КРИТИЧНИЈЕ ПРЕМА ОКРУЖЕЊУ ОД СТАРИЈИХ

најчешће се свађају око паре. Новац је први узрок конфликтака за 21,80 одсто испитаница, док се као други наводи неслагање нарави (47,10 одсто). Поделу рада у домаћинству 7,50 одсто жена наводи као први разлог за сукобе са супругом, а 16,10 као други узрок.

У одговорима мушкараца најчешћи узрок конфликтака је такође новац, а други неслагање нарави.

О „великим темама“ Крагујевчани и Крагујевчанке слично размишљају. Без обзира на нове трендове у развоју економије, 35 одсто испитаника и 33 одсто испитаница сматра да су основ будућег развоја града тешка и лака индустрија и пољопривреда. Такође, мисле да предност треба дати великом индустријским системима

грађевину, угоститељство и туризам.

И женама и мушкарцима за почињање приватног посла највећа препрека је недостатак капитала. Почетни капитал недостаје 41 проценту жена и 51 проценту мушкараца. Поред тога, као препреку најчешће наводе да је приватни посао несигуран и неизвестан. Мањи број Крагујевчана и Крагујевчанки оцењују да нема довољно знања, али своју шансу не препознају и због монопола на тржишту.

Због свега тога чак 44,8 одсто жена и 44,3 одсто мушкараца сматра да нема могућности и услова да започну сопствени бизнис, док о „одласку у предузетнике“ размишља само 12 одсто жена и 21,7 одсто мушкараца.

Marija OBRENOVIC

ПРОГРАМ ОБЕЛЕЖАВАЊА ДАНА ГРАДА

МАЈСКИ КОТЛИЋ 2011.

Такмичење у припремању рибље чорбе и кувању гулаша
30. април и 1. мај
Језеро «Бубањ»

НАГРАДА ГРАДА КРАГУЈЕВЦА 2011.

Традиционална картића трка за шампионат Србије
1. мај
Стаза ФАС-а

ЗАЈЕДНО МОЖЕМО ВИШЕ

Програм солидарности са особама са посебним потребама
3. мај
«Шумадија сајам»

ИЗЛОЖБА ИКОНА

Изложба икона монахиње Екатарине Ковинић, игуманије манастира Павлица
4 - 14. мај
4. мај, 18 часова, отварање изложбе Галерија «Рима»

ЛЕГАТ ПРОФЕСОРА СВЕТОЗАРА СТОЈАНОВИЋА

Предаја личне библиотеке професора Стојановића Универзитетској библиотеци
5. мај, 11 часова
Универзитетска библиотека Крагујевачког универзитета

ФОТОРАМА

Први фестивал уметничке фотографије
5 - 8. мај

Шеталиште испред Скупштине града, галерије Универзитетске и Народне библиотеке и Студентског културног центра

ИЗЛОЖБА УНИКАТНИХ РАДОВА

5. мај, 17 часова
Дом синдиката
Организатор: «КГ Рукотворине»

ТЕЛЕФОН

Опера Ђан Карла Менотија, поводом шесте годишњице Америчког кутка у Крагујевцу под покровitelјством Америчке амбасаде

5. мај, 17,30 часова
Галерија Народне библиотеке

ПРОЛЕЋЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Зоран Христић и Крагујевчани - концерт
5. мај, 19 часова

Свечана сала Прве крагујевачке гимназије

КРАГУЈЕВАЦ ЗАУВЕК

Мултимедијални перформанс и модна ревија
5. мај, 20 часова
Градско сајмиште «Шумадија сајам»

ХХI ВЕК - ВЕК УСЛУГА И УСЛУЖНОГ ПРАВА

Научни скуп
5. и 6. мај
Правни факултет крагујевачког Универзитета

ЂУРЂЕВДАНСКИ УРАНАК

Етнолошки и забавно-рекреативни програм
6. мај, 8 часова
Језеро у Шумарицама

КАРНЕВАЛСКА ПОВОРКА

Костимирана карневалска поворка градским улицама
6. мај, 12 часова
Траса од Пешачке зоне, улицама Саве Ковачевића, Зорана Ђинђића и Николе Пашића до бине Код крста

ЧОВЕК ХОДА НЕБЕСКИМ СВОДОМ

Самостална изложба слика Душка Јовића
6. мај, 13 часова
Галерија Народног музеја

ПРИЈАТЕЉИ ЗАУВЕК

Промоција монографије о четрдесетогодишњој сарадњи Крагујевца и Питештија
6. мај, 19 часова
Сала Скупштине града

KING OF EUROPE

Прва рунда такмичења у дрифту за 2011. годину
6. мај, 20 часова
плато испред зграде Управе града

7. и 8. мај

Стаза „Фијат аутомобили Србија“

ЂУРЂЕВДАН ЈЕ . . .

6. мај, 21 час
Трг слободе

СЕВЕРИНА ВУЧКОВИЋ И

ХАРИС ЦИНОВИЋ

7. мај, 21 час
Трг слободе

ЈЕЛЕНА ТОМАШЕВИЋ И

7. мај, 21 час
Кружна стаза, „Шумадија сајам“

ВАТРОМЕТ

Плато испред зграде Управе града

6. мај, 22 часа

КОРАК У БУДУЋНОСТ

Међународна конференција о примени савремене технологије, роботике и мехатронике у средњим и основним школама

**7. мај,
12 часова**

Политехничка школа

ПОВРАТАК У ЗАВИЧАЈ

Свечано обележавање 35 година од оснивања Универзитета у Крагујевцу, односно од његовог повратка у родни град

(свечана седница, откривање спомен-бисте Атанасију Николићу)

21. мај, Ректорат Универзитета

МЕЂУНАРОДНИ ЂУРЂЕВДАНСКИ ОДБОЈКАШКИ ТУРНИР

22. мај
ОШ «Станислав Сремчевић», «Свети Сава», «Драгиша Михајловић», «Јован Поповић»

ОНИ ДОЛАЗЕ

Заједнички концерт студенстког оркестра ФИЛУМ-а и оркестра «Шлезингер»

28. мај, 20 часова

Свечана сала Прве крагујевачке гимназије

НАДОКНАДА ИЗГУБЉЕНИХ ЧАСОВА

Суботом полуупразне учионице

Већина крагујевачких школа већ је „одрадила“ по једну или две суботе, али су просветни радници на часовима викендом много редовнији од ђака. У Првој гимназији кажу да не могу да буду искључиви и да кажњавају ђаке, иако су свесни да поједини намерно избегавају надокнаду наставе, уз пуну подршку родитеља

Пише Марија Обреновић

Исле само месец дана „регуларне“ наставе ђаци ову седмицу поново проводе код куће, додуше на редовном пролећном распусту. Иако је било предлога да се неколико дана пролећног предаха жртвује како би школска година била завршена на време, Министарство просвете ову сугестију није прихватило па ће основци и средњошколци на наставу ићи једну седмицу дуже.

Часови изгубљени за време штрајка, према упутству Министарства, надокнадују се и радним суботама. Већина крагујевачких школа већ је „одрадила“ по једну или две, али су по признању директора просветни радници на часовима викендом много редовнији од ђака. Обавезна надокнада свела се на то да суботом у школу деца долазе према свом нахођењу, а појединима родитељи из револта и не дозвољавају да се појаве на додатним часовима. Није тајна ни да поједи-

НЕНАД МИЛОВАНОВИЋ,
ДИРЕКТОР ОШ
„МИРКО ЈОВАНОВИЋ“

школама настава се одвија мањевише у складу са препорукама. Ученици, нарочито они млађих узраста, редовније долазе на надокнаде часова од средњошколца.

- Наставу организујемо у складу са упутствима министра и Школске управе. У нашој школи је пот-

ни професори часове држе само формално.

■ Тешко у средњим школама

Након обуставе штрајка директори крагујевачких школа били су категорични да се изгубљени часови морају надокнадити. То је, међутим, резултирало тродневним протестом ђака, углавном средњих школа, који је ескалирао њиховим

доласком пред Скупшину града. Након разговора са градоначелником Веролубом Стевановићем и начелником Школске управе Радојком Дамјановићем директорима је препоручено да надокнаду организују у договору са ученичким парламентима и родитељима.

Препоручено је и да деца не иду у школу више од две суботе месечно. У основним

школама настава се одвија мањевише у складу са препорукама. Ученици, нарочито они млађих узраста, редовније долазе на надокнаде часова од средњошколца.

- Наставу организујемо у складу са упутствима министра и Школске управе. У нашој школи је пот-

ни професори часове држе само формално.

■ Тешко у средњим школама

Након обуставе штрајка директори крагујевачких школа били су категорични да се изгубљени часови морају надокнадити. То је, међутим, резултирало тродневним протестом ђака, углавном средњих школа, који је ескалирао њиховим

ОСНОВЦИ МНОГО РЕДОВНИЈИ ОД СРЕДЊОШКОЛАЦА

пуну обуставу наставе трајала девет дана, па ће школска година бити продужена за једну недељу, а радиће се четири суботе. Поред тога, учитељи и наставници који су се изјаснили да желе да надокнаде време када су скраћивали часове за 15 минута организују претчасове или додатне часове.

Деци смо, након разговора са Бачким парламентом и родитељима, изашли у сусрет, па се на

настави суботом обрађују нове лекције, а ученик може да буде пропитан једино уколико то сам жели, каже Ненад Миловановић, директор Основне школе „Мирко Јовановић“, напомињући да са доласцима у школу суботом нема проблема и да ђаци уредно долазе на наставу.

У Првој крагујевачкој гимназији, али и у осталим средњим школама, ситуација је мало другачија.

- Има деце која су схватила да ће им надокнада бити од помоћи у савладавању градива, па редовно долазе на наставу, поготово они који се припремају за пријемне испите на факултетима. На жалост, поједини ученици категорични су да не желе да иду суботом у школу и родитељи им правдају те часове. Ситуација је таква да не можемо да будемо искључиви и да их кажњавамо, иако смо свесни да поједини намерно не иду у школу. Ипак, требало би да схвате да надокнада

иде њима у корист, објашњава Славица Марковић, директорка Прве крагујевачке гимназије.

Без обзира на апеле директора учионице у средњим школама суботом су углавном полуупразне. Од ћећине наставника може се чути да на ове часове долазе ученици који желе да одговарају како би поправили оцену или да би се консултовали око градива. У једној средњој

СЛАВИЦА МАРКОВИЋ,
ДИРЕКТОРКА ПРВЕ ГИМНАЗИЈЕ

школи је чак Савет родитеља донео одлуку да се деца суботом не шаљу на наставу, али им је убрзо објашњено да доношење такве одлуке није у њиховој ингеренцији.

■ Јагма за место у дневнику

Ситуација је још гора са претчасовима и часовима који су организовани након наставе. У овим терминима часове држе наставници који су се изјаснили да желе да

надокнаде минуте изгубљене у току законског штрајка, тачније у периоду када су часови били скраћени на пола сата.

Наиме, за разлику од субота и продужетка који ће ђаци и наставници морати да одраде на основу министарског упутства, надокнада периода „скраћења“ остављена је на вољу просветним радницима. Било је, додуше, негодовања у стилу – лекције су „обрађене“ па нема потребе за надокнадом. Међутим, помоћник министра Боголуб Лазаревић био је категоричан да се „не можете урадити за тридесет минута оно што се ради за 45 и не може наставна година да траје 175 уместо 185 наставних дана“.

Министарство је ипак направило један уступак штрајкачима. Наме, према информацијама из Школске управе, свима који су се изјаснили да ће „изгубљене минуте“ надокнадити кроз наредну исплату биће враћен новац који им је „окрајован“ од фебруарске зараде.

Наравно, захављујући томе сви су пожурили да се „ушишу“ за надокнаду. Колико ће изгубљених минута стварно на послетку бити одрађено, питање је. Има, наравно свесних, који додатне часове заиста држе, али има и оних који часове само упизују.

- Учитељица нас је обавестила да ће са децом надокнадити само часове српског и математике, како не би били ускраћени за предмете који су клучни, а остале часове ће само уписати као одржане. Ни суботом никада не остану онолико колико је потребно по распореду, већ само два-три часа, каже отац ученице другог разреда једне крагујевачке основне школе.

Пошто се у кратком року морaju убележити силни часови рубрике за уписивање у школским дневницима постале су тако предмет јагме – ко први дохвати дневник добије више места. Професор једне крагујевачке основне школе толико се прошле недеље занео у уписивању да је евидентирао како ће часове држати током Ускршњих и првомајских празника и читавог пролећног распуста.

ОДЛАГАЊЕ МАТУРЕ И ПРИЈЕМНИХ

Завршни испит седам дана касније

Министар просвете и науке Жарко Обрадовић већ је најавио да ће мала матура бити одложена за седам до десет дана. Према информацијама из овдашње Школске управе тачан датум завршних испита из српског језика и математике за осмаке знаће се почетком маја. До краја маја будући средњошколци требало би у својим школама да имају и пробни тест како би се што боље припремили за овај испит. Министарство је, иначе, у преговорима са факултетима да због продужетка школске године буду померени и пријемни испити за високошколске установе.

ГОДИШЊИЦА КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА МЛАДЕ

Место позитивне енергије

Пре тачно годину дана у простору у Улици Саве Ковачевића 5. свечано је пресечен врпца и отворена локална Канцеларија за младе. Од тада до данас курсеве, радионице, тренинге, али и журке, промоције и најразличитија дешавања која су организована посетило је око 2.000 младих из Крагујевца, али и других градова Србије.

У почетку спорадично и стидљиво, а касније у све већем броју, почели су да долазе млади од 15 до 30 година, којима је овај простор намењен.

- Канцеларија за младе замишљена је као сервис који пружа подршку иницијативама младих, покреће и спроводи активности које за циљ имају побољшање њиховог положаја у друштву. Један од задатака је и да доприноси њиховом активнијем учешћу у процесу доношења одлука и друштвеном животу града, као и сарадњи са свим секторима и институцијама града Крагујевца које у надлежности рада имају младе, каже Бранко Ратковић, ко-

јако располаже скромним средствима за годину дана, колико постоји, уз помоћ и подршку Регионалне канцеларије за младе, али и бројних институција и организација, реализовано на стотине различитих програма

МЛАДИ СВЕ ВИШЕ ДОЛАЗЕ У КАНЦЕЛАРИЈУ

ординатор Канцеларије за младе.

Иако располаже скромним средствима за годину дана, колико постоји, уз помоћ и подршку Регионалне канцеларије за младе, али и бројних институција и организација, реализовано је на стотине различитих програма. Полазници радионица имали су прилику да науче како да напишу сијви, предлог пројекта којим желе да реше неки проблем у локалној заједници или организују зан-

муникацију, толеранцију...Било је ту на десетине предавања, радионица, представљања различитих конкурса и стипендија. Укратко, све оно што младе људе интересује.

- Окупили смо и један број младих који се радо волонтерски ангажују приликом организације различитих дешавања. За њих ћемо поводом годишњице организовати пут у Београд, где ће имати прилике да се мало проведу, погледају позоришну представу

КАНЦЕЛАРИЈУ ЈЕ ПРОШЛЕ ГОДИНЕ
ОТВОРИЛА МИНИСТАРКА ОМЛАДИНЕ И
СПОРТА СНЕЖАНА МАРКОВИЋ САМАРЦИЋ

и друже се са волонтерима из других канцеларија за младе у Србији.

Канцеларија је, иначе, отворена за све оне који желе да се укључе у наш рад, дају своје предлоге или сугестије, или чак сами покрену неке акције, објашњава Ратковић.

Локална Канцеларија за младе отворена је уз подршку Краљевине Холандије која је обезбедила опрему, као и новац за првих година дана финансирања. Град Крагујевац је обезбедио простор у центру града, а уговором се обавезао да ће преузети даље финансирање ове установе. Локалним акционим планом за младе који је усвојен пре годину и по предвиђено је да отварање канцеларије буде само први корак. Планом је обухваћен читав низ активности које би требало да помогну младима да се активније укључе у политички и друштвени живот града.

М. ОБРЕНОВИЋ

НОВИНЕ У ЗДРАВСТВЕНОМ СИСТЕМУ

Обједињене листе чекања

Јединствене листе важиће за кардиохируршке и друге операције на које се дуго чека у земљи и иностранству, а постоји и могућност да се недовољно искоришћени скupи дијагностички апарати ставе на располагање пациентима из целе земље

Пише Јаворка Стојановић

Болесници који чекају кардиохируршке интервенције ускоро ће се наћи на јединственим листама чекања. Ово практично значи да тешки болесници више неће морати да обилазе клиничке центре, тражећи онај у коме ће најбрже стићи на ред него ће, код куће, чекати обавештење када и где могу бити најбрже оперисани. Уколико им понуда не буде одговарала моћи ће да остану на листи док не буде слободног места у установи коју су одабрали. Због недостатка кардиохирурга пациенти из Србије ће и убудуће моћи да се лече у Турској, а ускоро, према најавама из Републичког завода за здравствено осигурање, и у Женеви. Иста листа чекања важиће и за операције у иностранству. Како тврде у РЗЗО-у о операције у Швајцарској неће бити привилегија одабраних већ ће у тамошње клинике моћи да стигну и обични смртници.

Према речима директора РЗЗО-а Александра Вуксановића, који је прошле седмице у крагујевачкој Филијали одржао конференцију за штампу, обједињење листи било је неопходно због тога што су се пациенти, како би што пре стигли на ред, пријављивали на више места, али и због чињенице да је на листама велики број оних који и не намеравају да се подвргну операционом захвату. Вуксановић, наиме, твrdи да тек сваки десети паци-

АЛЕКСАНДАР ВУКСАНОВИЋ,
ДИРЕКТОР РЗЗО-А

јент пристаје да буде оперисан у тренутку када стигне на ред. Када у цеој земљи буде постојала једна лист чекања коначно ће се знати колико људи чека хируршки захват на срцу, али ће бити познати и подаци у којој мери се листе чекања смањују. Исто обједињавање листи ускоро треба очекивати и у другим областима где се лекарске интервенције предуго чекају.

Директор РЗЗО-а, такође истиче да се, пошто у земљи има доста скupих дијагностичких апаратова који нису доволно искоришћени, разматра могућност да се ставе на располагање пациентима из целе земље.

■ Равноправност пацијената

Како крагујевачки Клинички центар не спада у институције у којима се изводе кардиохируршке интервенције, вест да ће се наћи на јединственој листи доста значи овдашњим пациентима, који су се, попут већине, уписивали на листе свих центара у земљи.

Предраг Петаковић, директор крагујевачке Филијале РЗЗО-а, каже да јединствена листа чекања не даје предност до маћим пациентима, па ће Крагујевчани бити равноправни са

болесницима из Београда, Ниша и Новог Сада, који у својим градовима имају кардиохируршке клинике. Исти принцип важиће и када су упитању интервенције у иностранству.

Друга добра вест коју је у Крагујевац донео први човек РЗЗО-а је да ће Завод одрешити касу како

СВИ БИ КОД СПЕЦИЈАЛИСТА У КЛИНИЧКИ ЦЕНТАР

би болесници оболели од карцинома бесплатно могли да добију веома скупе цитостатике. Уз напомену да ће набавка и потрошња ових медикамената, који коштају више десетина хиљада евра, бити строго контролисана, Вуксановић истиче да ће РЗЗО плаћати само оне цитостатике који су се у досадашњој клиничкој практици показали као најефикаснији и најављује да би за месец дана позитивна листа лекова који се не плаћају могла да буде проширења онима који су направили значајан помак у лечењу различитих болести.

Набавка нових лекова условљена је, међутим, уштедама и смањењем дуговања, па је питање које ли крагујевачки Клинички центар, који добављачима дугује близу 900 милиона динара, моћи да рачуна на средства намењена скупој терапији тешких болесника.

Добра вест је Петаковићева тврђња да ће лекова бити довољно за све којима буду потребни, без обзира где се лече.

Оно што не охрабрује је да РЗЗО није спреман да призна оправданост задуживања ове здравствене институције, јер и директор Завода и први човек Филијале сматрају да је дуг последица комотног понашања запослених, слабе унутрашње контроле и недовољног ангажовања менаџмента.

Позивајући са на то да свака институција добија онолико новца колико је предвиђено уговором који је потписала са РЗЗО-ом, представници Завода нису спремни да признају да уговори не одсликавају реалне потребе нити да су поједини центри у бољој позицији од крагујевачког.

- Апсолутно је нетачно да критеријуми за потписивање уговора нису транспарентни, јер се формирају на основу процене Института за јавно здравље Батут, која важи све. Ова институција процену ради сагледавајући ситуацију у претходном периоду и већина центара успева своје пословање да уклопи у оно што је уговорено. Иако сматрам да проблеми које има крагујевачки Клинички центар нису последица лоше намере, мислим да су се у незавидној позицији нашли због комотног понашања запослених и лоше унутрашње организација која није омогућила ефикасне методе контроле, сматра Петаковић.

■ Друга страна „медије“

Први човек крагујевачке Филијале каже да, ако се погледају бро-

јке, испада да се Крагујевчани лече боље од осталих, јер овдашњи Клинички центар прави највећи трошак за лекове по пациенту. Поред тога што су, прошле године, само за лекове, за 109.000 хоспитализованих пациентата потрошили 975 милион динара, наши лекари су болеснику у болници просечно држали 8,63 дана, док је 173.000 болесника у Нишу, чији лекови коштају 1,289 милијарди, на хоспитализацији боравило 7,34 дана. Уз ово иде и не баш похвалан податак да је крагујевачки КЦ на првом месту по броју пациентата које упућује на лечење у друге центре.

- Подаци показују да су наши лекари у Београд послали 0,65 одсто пациентата, док је из нишког КЦ на лечење на страни упућено 0,17, а из Клиничког центра Војводине 0,12 одсто болесника. Наше контроле су откриле да се преписују најскупљи лекови и онда када то није неопходно, да се поједини медикаменти преписују прекомерно, без претходне провере колико је њихова примена делоторна, да су у претходном периоду прављене непотребне залихе... Све то прави трошак који

неко мора да плати, а РЗЗО то не може да финансира због законских ограничења које не дозвољавају плаћања мимо уговора. Да би се нешто наплатило мора се поштовати процедура, па ако КЦ докаже да је рационално потрошио уговорено може да тражи анекс којим ће бити одобрен додатна средства, каже Петаковић.

Директор крагујевачке Филијале РЗЗО-а, ипак, признаје да део трошкова које не може да наплати Клинички центар прави због тога што град нема општу болницу.

- Иако су принуђени да раде највећи део дијагностике, они то не могу да наплате, јер новац до бијају само за хоспитализоване болеснике. Ситуацију отежава и то што се лекари Дома здравља премало ангажују и пациенте масовно шаљу код специјалиста КЦ-а. Честа је појава да се пациенти непотребно упућују на скупе дијагностичке прегледе или анализе. Распрострањена је појава да човек дође и тражи да му се уради велика листа, ултразвук и све што му падне на памет и да лекар, без размишљања, напише тражене упуте. Кад једном добије упуту за КЦ, који му важи шест месеци, човек иде од специјалисте до специјалисте док они из Дома здравља седе беспослени и уредно примају плату.

РЗЗО има механизме да контролише и санкционише оне који се превише комотно понашају, али је реч о огромном броју здравствених радника које треба исконтролисати. Ја сам, управо ових дана, издао налог да се изврше контроле установа и лекара који су написали највише упута и преписали највише скupих лекова. Надам се да ће то допринети смањењу трошкова, али и притиска на Клинички центар. То је део напора који ми из Филијале чинимо како би подржали развој здравства у нашем граду.

Истовремено чинимо све што је у нашој моћи да помогнемо Клиничком центру, како у превазилажењу тренутних потешкоћа тако и остваривању амбициозних развојних циљева. Треба, ипак, узети у обзир да нисмо у позицији да делимо новац према сопственом нахочењу. Обезбеђивање паре, баш као и рационално трошење, посао је директора КЦ и његових сарадника, каже Предраг Петаковић, подвлачећи да је увек спреман да помогне.

„**Предраг Петаковић,**
директор Филијале РЗЗО-а: Распрострањена је појава
да човек тражи да му се уради велика листа, ултразвук и све
што му падне на памет и да лекар, без размишљања, напише
тражене упуте. Кад једном добије упуту за КЦ, који важи шест
месеци, човек иде од специјалисте, док они у Дому здравља седе беспослени
и уредно примају плату

Да вам 1. мај донесе срећу,
и добра рада жели вам

JKP Зеленило

НАТАША ЂОРЂЕВИЋ, ДОКТОР БИОЛОГИЈЕ

Немамо мањак идеја, већ мањак подршке

Овогодишњи добитник награде Фонда „Проф. др Радослав Жикић“ је Наташа Ђорђевић, доктор биологије на ПМФ-у, коју су за ову награду препоручили изузетни резултати постигнути у научним истраживањима током докторских студија. Планира да иде на постдокторске студије - негде у свет, али и да се врати у Крагујевац и направи тим од младих истраживача и настави тамо где је стала

Пише Гордана Божић

Просек десет на докторским студијама биологије, шест радова у реномираним међународним часописима, од којих три у врхунским научним издањима, и 12 цитата. То је биланс који је ове године пресудио да Наташа Ђорђевић, доктор биолошких наука, добије награду Фонда „Проф. др Радослав Жикић“. Према критеријумима за доделу награде, чланови Управног одбора су на састанку 7. априла једногласно донели одлуку да је ова млада научница најбољи кандидат за овогодишњу награду.

Дипломирала је на ПМФ-у пре шест година, а докторске академске студије биологије, смешт Физиологија и молекуларна биологија, уписала је 2006. године. Докторску дисертацију под називом „Антиоксидациони ефекти естрадиола у еритроцитима трудница са прееклампсијом“ одбранила је крајем новембра прошле године.

Наташа открива да су је одувек интересовала истраживања непознатог, али није одмах знала да ће то бити баш биомедицина. Иако је неписано правило да будући „природњаци“ у Првој гимназији уписују математички смер, у Наташином случају десило се супротно – завршила је друштвено-језички смер. У то време још није била начисто чему ће се приклонити, али испоставило се да је биологија њена судбина, као што је за неког политика, а биомедицинска истраживања дисциплина којој је једино могла да се потпуно посвети.

Студије биологије на ПМФ-у ишли су јој добро, мада је није интересовало баш све што се изучавало. Просек оцена током студирања био је 8,36, али се дефинитивно пронашла у обла-

сти физиологије и биомедицинских истраживања на четврогодишњим докторским студијама, које је завршила са десетком.

- Основне студије биологије представљају, заправо, микс еколођије, ботанике и зоологије, а мени су више „ишле“ биохемија и физиологија, које су везане за медицину. Биомедицинска истраживања омогућила су ми да се бавим истраживањима везаним за неке болести код људи. У конкретном случају реч је о прееклампсији, односно узрокима који доводе до еклампсије, високог крвног притиска код трудница, који може животно да угрози и мајку и дете. Моја истраживања се заснивају на проналажењу узрока, тако и адекватне терапије у лечењу ове болести.

Иако је било великој помоћи, ипак су услови рада у науци далеко од идеалних. Средстава и даље немају довољно и мада су наша стручњаци укључени у светску научну утакмицу и стимулисани да објављују радове у најбољим научним часописима, ипак у поређењу са другим земљама то је веома мало. Највећи проблем је набавка хемикалија, које су готово искључиво увозне и веома скуче.

Наиме, познато је да због лоших законских решења и високих дажбина наша земља те хемикалије

да на Факултету имају изузетно добру опрему за истраживања, али будући да већ неко време ради у науци, сведок је многих дешавања и промена током проteklih godina.

Иако је било великој помоћи, ипак су услови рада у науци далеко од идеалних. Средстава и даље немају довољно и мада су наша стручњаци укључени у светску научну утакмицу и стимулисани да објављују радове у најбољим научним часописима, ипак у поређењу са другим земљама то је веома мало. Највећи проблем је набавка хемикалија, које су готово искључиво увозне и веома скуче.

Наиме, познато је да због лоших законских решења и високих дажбина наша земља те хемикалије

„Бавим се истраживањем високог крвног притиска код трудница, који може животно да угрози и мајку и дете. Радим на проналажењу узрока, али и адекватне терапије у лечењу ове болести

плаћа знатно скупље од других земаља у Европи, а због неефикасне процедуре чекање да стигну на крајње одредиште је веома дужо. Проблем је што се на тај начин, и онако мала средства намењена науци, заправо не троше на науку.

- Ми немамо мањак идеја, нити мањак знања, али још увек нисмо довољно подржани. Конкретно, за моје истраживање потребно је око 5.000 евра за набавку хемикалија. Али тај новац је немогуће обезбедити, па се сналазимо на друге начине. У овом случају захваљујући сарадњи са Институтом „Кири“ у Паризу добијамо понешто што нам је неопходно. Дакле, ја не могу у потпуности да реализујем своје идеје, већ се прилагођавам ономе што имам и то је, уствари, поражавајуће, искрене је Наташа.

У току докторских студија она је месец дана провела на Институту „Кири“, где је шеф лабораторије Крагујевчанка Данијела Матић, која је и понудила овдашњем ПМФ-у да се укључи у међународни истраживачки пројекат. У оквиру пројекта опремљена је лабораторија за претклиничка истраживања активних супстанци на нашем Факултету.

Подстакнута незаборавним искуством са Институтом „Кири“ и подршком коју научници имају у иностранству, Наташа планира да поново оде на постдокторске студије ван земље, али са намером да се врати и да потом окупи квалитетне младе људе и направи им тим који ће допринети развоју науке на нашем ПМФ-у.

- Веома је једноставно добити стипендију за постдокторске студије у иностранству. Оне трају шест месеци и мада могу поново да одем на париски Институт, волела бих да видим како се ради у немачким лабораторијама, које су високоорганизоване и слове за водеће у Европи.

Наташа је, на крају, обећала да без обзира где да оде на усавршавање, сигурно ће се вратити у Крагујевац, да са својим колегама настави тамо где је стала.

ЛАБОРАТОРИЈА НА ФАКУЛТЕТУ - ДОБРО ОПРЕМЉЕНА, АЛИ ТЕШКО СЕ НАБАВЉАЈУ ХЕМИКАЛИЈЕ

ФОНД „ПРОФ. ДР РАДОСЛАВ ЖИКИЋ“

Награда за најбољег докторанта

Фонд „Проф. др Радослав Жикић“ основан је одлуком професорске књижевности Љубице Жикић, супруге преминулог др Радослава Жикића, редовног професора биолошких наука на Природно-математичком факултету у Крагујевцу. Њена жеља је да се трајно чува успомена на личност, академски рад и животно дело професора Жикића.

Почев од прошле године, на Дан Факултета 15. априла, награђује се изузетно добар дипломирани студент на дипломским или докторским студијама са Института за биологију и екологију Природно-математичког факултета у Крагујевцу. Ове године други пут додељена је на-

града Фонда најбољем студенту који је одбранио докторску дисертацију у претходној календарској години. У образору одлуке о додели награде наведено је да је др Наташа Ђорђевић због постигнутих резултата, активности и истраживачког рада у току студија најбољи кандидат за награду у 2011. години.

Резултате свог научног рада објавила је у укупно 35 библиографских јединица. Као аутор и коаутор публикова је шест научних радова у часописима са СЦИ листе и четири научна рада у часописима националног значаја (M51 - M53). Научно-истраживачка активност огледа се и у великому броју објављених саопштења на конгресима, укупно 25. Наташа Ђорђевић је и коаутор практикума који се користи за извођење практичне наставе за студенете биологије и екологије.

ПОГЛЕД УНАЗАД: КА

Пише Слободан Лазић

Фабрика „Застава аутомобили“ практично је престала са радом 20. новембра 2008. године, када је са траке сишао последњи „југу“. До тог датума је произведено више од 4.100.000 возила, а извезено око 710.000 у 74 земље света. Према књизи "Записи о Застави" (Слободан Јанковић, 1993), одакле је у овом тексту преузето више цитата, наводи се процена инжењера Слободана Смиљанића да је „Застава“ у индустрији моторних возила за 40 година „усисала“ у југословенски привреде око три милијарде долара. Такође се истиче да су код нас почели аутомобилске индустрије били приближно две године раније него у Јапану. Наравно, сем тог куриозитета, није нам намера да се поредимо са Јапаном, поготово ако се зна да је први светски производијач „Toyota Motor Corp.“ проширио 8.420.000 аутомобила само у 2010. години.

Иначе, сарадња са „Фијатом“ почела је 1954. године закључивањем уговора о уступању лиценце и о техничкој сарадњи, да би се кроз затворио 54 године касније када је са истим партнером Република Србија потписала уговор о заједничком инвестиционом улагању. На истој локацији и истим погонима формирано је ново мешовито предузеће „Фијат аутомобили Србија“.

У производњи аутомобила пређен је пут дужи од пола века и за многе је интересантан читав сет питања и непознаница. Да ли је Застава била миљеник државе и, између остalog, да ли се градила „хрватским“ парама? Да ли је требало имати сопствени развој возила или стварати мешовито предузеће са „Реноом“ пре више од четири деценије? Одакле су све убацивани „клипови“ у „Заставине“ тачкове?

Можда свега тога не би било да 1955. године на место генералног директора „Црвене заставе“ није дошао инжењер Прослав Ракочевић, на коме је остао 19 година.

Прво што је Ракочевић схватио јесте чињеница да „Застава“ са тадашњих 5.500 радника не може да остане на нивоу монтаже неколико стотина возила годишње и да је у том околностима бар 2.500 радника технолошки вишак. Нити је смео, а ни хтео да их отпусти у тадашњим друштвено-економским односима толико људи, нити је задржавање радионичке монтаже возила водило према прогресу. Након студијских посета неколико светских производијача, Ракочевић и његови сарадници увидели су да нам је неопходна права аутомобилска индустрија заснована на монтажним тракама.

■ Крагујевац „пљачка“ Југославије

Када је, најзад, прихваћен његов став да је Југославији потребно релативно јефтино возило за „широку потрошњу“ („Фијат 600“ - популарни „Фија“), Секретаријат Савезног извршног већа за индустрију донео је решење децембра 1958. године којим се одобрава инвестициони програм Фабрике аутомобила „Црвена застава“ за 32.000 возила, укључујући 20.000 „Фија“. Предрачунска вредност основних средстава фабрике износила је 12,3 милијарде динара и обртних средстава 5,8 милијарди.

SVE VRSTE REMENJA (Optibelt, Borovo, Good Year, Sava, Unibelt...)

Klasično klimatsko remenje, nazabljeno, polu-v P/VPH remenje, transportno remenje, sintetsko remenje, zupčasto remenje, varijatorsko remenje, leštočašno remenje, okruglo remenje, extremlast...

SVE VRSTE GUMA (Michelin, BF Goodrich, Tigar, Kleber, Continental, Barum, ...)

Ulica, auto delovi i autokozmetika...

Telefon 325-236

КО СУ ПРЕГОВОРИ СА „ФИЈАТОМ” ВИШЕ ОМЕТАНИ СА ДОМАЋЕ НЕГО СА ИТАЛИЈАНСКЕ СТРАНЕ

Пола века за уразумевање

Треба истаћи да изградња фабрике није била у текућем петогодишњем плану развоја Југославије, нити су за то планирана средства. То је значило да „Застава” сама мора да обезбеди кредите за домаћу и увозну опрему и грађевинске радове, затим гаранције банака, као и да то све одобре наше власти. Ипак у преговорима са „Фијатом”, више ометани са српске него италијанске стране, који су трајали 47 дана, Раковићев тим је обезбедио кредит од 30 милиона долара, што ће омогућити почетак изградње нове фабрике 4. априла 1960. године.

Још фабрика није била ни завршена, а увидело се да тражња знатно превазилази њен пројектовани капацитет, тако да Раковић доноси „илегалну” одлуку да се „у ходу” изграде објекти за 82.000 аутомобила. Ову идеју је спровео у договору са извођачем радова предузећем „Рад”, односно његовим тадашњим директором Милошем Јањићем.

Због наводног неразумевања да се изградња фабрике финансира само из кредита (али и од својих обvezница и партнерица), „већ тада су нас из Хрватске оптуживали да хrvatskim парама градимо Крагујевац”, рекао је тада Првослав Раковић. Истовремено, члан Савезног извршног већа Богољуб Станојевић - Тине, иначе представник Србије у овом високом државном телу Југославије, крајем јануара 1962. године напао је „Заставу” да се „нагутала парапљачајући Југославију”, мада је углавном пословала без акумулације, са „позитивном нулом” или испод ње.

ГРАДЊА НОВЕ ФАБРИКЕ ПОЧЕЛА ЈЕ 4. АПРИЛА 1960. ГОДИНЕ

Осим наведеног, жесток сукоб избио је фебруара 1962. године, када је „Застава” на седници Извршног већа Србије тражила да изгради сопствену фабрику малих мотора. Михаило Швабић је тада рекао: „Ми ћемо морати свим расположивим средствима бранити београдску фабрику „21. мај” из простог разлога што је наша оцена да се ствара један моћан цин („Застава”) који сада почиње да дејствује као што и други цинови дејствују: дављењем. Ми то не можемо примити мирно...“ Треба напоменути да до прве производне и програмске интеграције између „Заставе” и београдске фабрике мотора „21. мај” никада није дошло, а да су нередовне испоруке мотора биле узрок честе некомплетности аутомобила.

Већ крајем 1962. године „Застава” се определила за сопствени развој аутомобила, па је форми-

рала Институт за путничка и лака моторна возила. Ово је већ био крупан корак са далекосежним последицама. Наравно, добитна комбинација била је ангажовати сопствено знање и освојити производњу свих компоненти. Друга је ствар колико би такав самосталан развој био одржив на друге стазе, имајући у виду дотадашњи однос државе према „Застави”, потребу да се за сваки нови модел инвестирају милијарде динара и исплативост великих серија од више стотина хиљада произведених аутомобила.

Тадашњи друштвено-економски односи често су били и те каква кочница развоју, као што су: практично немогуће ослобађање од технолошких вишкова, Закон о обавезном запошљавању приправника, друштвена контрола цена возила чиме се "штитио" стандард радних људи, Закон о удруженом

Модел сарадње какав се данас остварује са „Фијатом” још средином шездесетих година прошлог века заговарао је директор „Заставе” Првослав Раковић. Није формирano (већ скоро договорено) мешовито предузеће са „Реноом”, са „Фијатом” је настављена сарадња, али је крајње исходиште било да се само очува, а не трајно реши статус домаће аутоиндустрије. Кочница свему била је домаћа „политичка гадљивост” на улазак страног капитала

„Инжењер Првослав Раковић: Још 1960.

године из Хрватске су нас оптуживали да хrvatskim парама градимо Крагујевац

раду и цепање „Заставе” на више од 120 основних организација у друштвенног рада и радних заједница, разуђивање кооперантске мреже од Марибора до Ђевђелије, ценовне уцене и нередовне испоруке од коопераната (возила на „клоцна-ма” уместо на траци) и дизање на политички ниво ако се траже алтернативни испоруџици.

■ Пропала привредна реформа

Са друге стране, пошто Југославија није имала чврст концепт развоја домаће ауто индустрије, скоро сви су почели да „производе” аутомобиле:

ИМВ Ново Место, ЦИМОС Копар, ТАС Сарајево, ИДА Кикинда и „Инвест ме-тали“ Приштина.

Велика привредна и друштвена реформа 1965. године истакла је потребу за примену тржишних принципа у пословању, укључење у међународну поделу рада, смањење пропекционизма у заштити домаће привреде, ослобађање од

баласта прекобројне радне снаге итд. То је била прва прилика да се легалним путем оствари прелазак у капитализам, али су отпори појединца из политичких руководства и страха радника од губитка радних места довели до њеног слома и одлагања решавања проблема за нека друга времена.

У то време и „Застава“ је била на историјској прекретници. Знало се да без ослањања на неку од светских аутокомпанија није могућ опстанак ни већих предузећа од ње. Осим тога, као императив постојала је потреба да иновира своју понуду новим моделима. У вези тога вођени су истовремени преговори са „Фијатом“ и „Реноом“ средином шездесетих година прошлог века. Као што је познато, са „Фијатом“ је договорена производња новог модела „101“ (на бази постојећег возила „128“), које

је ушло у редовну производњу неколико година касније од настанка основног модела. Без обзира на потом оствариване рекорде у производњи возила „101“ и „југо“, ипак је крајње исходиште било да се само очува, а не трајно реше проблеми домаће аутоиндустрије, због чега је Раковић жалио.

Због чега се тада није ушло у стварање мешовитог предузећа са „Реноом“, иако нам је нуђена и производња новог модела из његових будућих планова? Да ли је „Застава“ требало да чека оволико деценија па да то исто оствари тек сада са „Фијатом“?

Не треба сумњати да је Првослав Раковић знао да је дугорочно једино могуће решење стварање мешовитог предузећа са ино-партнером. Он је сам говорио да се много анализирало шта политички значи „улазак капитала из једног у други друштвени систем“. Добар део политичара старог кова пружаје је отпор привредним реформама и није им била потребна „Застава“ као могући пример капиталистичких производничких односа, нити десетине хиљада припадника радничке класе измаклих политичкој контроли.

Да ли се Раковић томе могао супротставити?

Можда, да је макар и узалудно поднео оставку. Ипак, за собом је оставио неизбрисив траг. Из „Заставе“ је отишао крајем 1974. године, чиме је предухитрио да

ТИТО И РАКОВИЋ И „ЗАСТАВИ“

ПОЧЕТАК СА „ФИЋОМ“

УМЕСТО ФОРМИРАЊА МЕШОВИТОГ ПРЕДУЗЕЋА ДОГОВОРЕНА ПРОИЗВОДЊА МОДЕЛА „101“

постане жртва већ увек спровођене масовне комунистичке чистке „технократа и либерала“.

Као легенда прича се да му је пре доласка у „Заставу“ нуђено да буде савезни министар индустрије, што је он одбио, јер да би то прихватио бар половина министара морали бы пре тога пет година да „хране 5.000 људи“.

Може се дуго промишљати где би „Застава“, а са њом и Србија били да се имало храбости шездесетих година прошлог века? Нажалост, време је прошло, шанце су пропуштене, а како је ипак „боље икад, неко никад“, добро је што јеидеја инжењера Првослава Раковића на путу реализације са „Фијат аутомобили Србија“ - пола века касније.

(Аутор је дипломирани економиста из Крагујевца)

Ко плени имовину, враћа децу родитељу, броји тањире и чарапе, износи телевизоре из куће, одвози тракторе, цени шта колико вреди и за колико може да се прода, а уз то може да добије и батине - тешко да може да ужива у свом послу

Пише Елизабета Јовановић

Чињеница да смо са овдашњим судским извршитељима разговор морали да водимо у два чина доволно сведочи о сложености и динамици њиховог позива. Сви некуд журе, стално улазе и излазе из канцеларија, носе папире, упоређују, прерачунају камате, консултују се у ходу, претрупају по гомилама судских списа. Долазе дужници и они који то нису, представници полиције због асистенције. Свако од њих има нешто да пита, провери, одложи, протестије... Мноштво људи тиска се по тесним ходницима и просторијама пренатрпаним камарама одложених судских предмета којих има чак 70.000. И за сваког од њих треба издвојити време, а овде је оно најдрагоценје.

У просеку, сваки судски извршитељ дужи се са 4.000-5.000 извршних предмета и има норму, а много тога не зависи од њих него од онога што ће затећи на терену. Подручје је разуђено, цео регион Шумадије, а покрива га укупно 19 извршитеља. Њихов главни задатак је да ваљано спроведу закон, као сирови професионалици, али то нимало није лако, рецимо кад треба да одузму дете или заплене имовину од сиротиње.

■ Тешко, опасно, али и комично

Ипак, највише предмета тичу се пописа имовине, пленидбе и процене покретних ствари.

- И поред тога што се свакодневно шест до осам сати проведе на терену, физички је немогуће обићи све дужнике. Затрпани смо предметима мобилне телефоније и комуналних предузећа. Некада су то радили инкасанти, а сада је све пребачено на нас. Велики је то посао за тако мало људи који треба квалиитетно и брзо да спроведу свако извршење, каже Мирослав Ђорђевић, шеф судских извршитеља и додаје да тренутно у раду имају 6.000-7.000 предмета Јавног стамбеног

ЗАНИМАЊЕ: СУДСКИ ИЗВРШИТЕЉ

Хлеб са седам кора

КАЖУ ДА ЈЕ ЊИХОВ ПОСАО СВЕ СЕМ – ПРИЈАТАН

јим послом да га, и поред свега, не би мењали.

Један од њих је и Слава Вуловић, који у својој тридесетдвогодишњој каријери „бележи“ и два убиства због пленидбе имовине. Његов колега Живорад В. је 1994. године погинуо на задатку приликом пленидбе трактора у једном сеоском домаћинству. Владисав трактора тада је пушком убио извршитеља и тешко ранио снајиног оца.

На сву срећу, таквих примера нема много. Више је натезања, пролонгирања рокова, куповине времена, свесног избегавања да се реализације судско решење, али временом све дође на своје. Друга је прича тензија и велики проток времена до окончања поступка, због чега је увек неко нездовољан.

Ипак, у овом послу дешавају се и трагикомичне ситуације, па чак и крајње бizarne.

- Првобитно радио сам у Баточини. Као млад извршитељ отишао сам својим аутом код једне породице због наплате трошкова кривичног поступка, јер нисмо имали доволно службених аутомобила. Жена дужника ми каже да слободно уђем, ја улазим, носећи ионишланто окачене кључеве од аута на малом прсту. Кад одједном - око мене се створило 20 кучића. У том метежу испадну ми кључеви и успем да утрчим у кола, али цабе кад не могу да их покренем. Један велики пас попео се на хаубу и не мрда, остали опколили. За то време жена стоји на тераси и смеје се. И то је потрајало. На крају, ипак су ме пустили да узмем кључеве, прича Зоран Милић.

Он је и у Борчу имао блиски сусрет са једним вучјаком који није ни залајао када је ушао у двориште, само се пред њим створио. Срећом, кућа је била отлучана, па је улетео главом без обира, а ни власници нису биле пргави, па се све лепо завршило.

Један други његов колега морао је да броји кашике, шерпе, али и женске гађице и да их разврстава по боји...

- Некада је људе било срамота када смо долазили да попишимо сваре. Изнети човеку телевзор из куће или трактир била је највећа казна. Данас питају да ли могу да оду у затвор да одраде. Или кажу: носите само, питаћу вас шта ћете однети други пут, каже Зоран Ивковић, судски извршитељ са стажом од 35 година.

■ Изврдавање на хиљаду начина

И данас је лакше наплатити нешто у селу него у граду, јер имају вредности које могу да се попишу и продаду. Ивковић каже да се све чешће срећу и са претњама, кљетвама и разним грубостима приликом одузимања имовине.

- Ипак, најгоре је када из наручја треба одузети дете од једног родитеља и дати га другом. Ту су најмучније ситуације, претње да ће убити и себе и дете или све нас. Било је ситуација када је отац држао

У ЈЕДНОМ ОД СПРОВОВА РАДНИКА И НОВИХ ВЛАСНИКА ФИРМЕ

дете на прозору и рекао да ће се бацити с њим ако се неко буде приближио. Ти случајеви се најчешће спроводе уз асистенцију полиције и присуство Центра за социјални рад. Типични примери су за то бракоразводне парнице или где један родитељ узме или украде дете и неће да

КАД СУРЕШЕЊА НЕПРЕЦИЗНА

Управљен кревет

У Ердечу посвађала се два брата, народски речено, на крв и на нож, а живе у истој кући. Спорили се око отворања капака на тавану и суд преломио да мора један од њих да направи отвор, да би овај други могао да користи таван. Међутим, овај брат направио је мали отвор тако што је избио само један блок. Објаснио је да је он испоставио решење, а што његов брат не може да прође то је његов проблем. На крају, морало је да се коригује судско решење и да се тачно прецизирају мере по којима је направио шири отвор.

У другом случају суд је наложио сину да мора да унесе мајчин кревет, који је избацио напоље, и да је прими у кућу. Једва је дошло до спровођења овог судског решења. Син је унео кревет, али га је поставио управно. На питање извршитеља зашто га не намести како треба он је узвратио да нигде не пише да она мора да спава у хоризонталном положају, додајући да може да се веже кашевима и тако спава.

га врати другом, па ту се укључују деде, бабе, сродници и настаје свеопште замешетство. Супружници се свете једни другима преко детета, не марећи за његова осећања.

Ивковић каже да је сваки предмет прича за себе, сваки има лични печат и судбину. Морају да слушају човека, укажу на последице, некада и сами пролонгирају извршење да не би ништа препустили случају, некада преломе преко колена, јер из њих ипак стоеје судске одлуке.

У Гунцатима је, каже, пре десет година одузето троје деце од оца који није хтео да их да мајци, иако су јој судски додељена. Мајка је живела у Шведској и он није хтео ни да чује да их тамо одведе. Буквално су отимали децу из наручја оцу, са сетом се сећа Зоран Ивковић.

Памти и како је на њега, пре две деценије, човек подигао се кири у Илићеву, због принудне наплате не тако великог дуга. Сада више нема малих дугова, цифре су велике и тешко наплативе, констатује Ивковић. Већина покушава да изврши извршење. Неки склањају ствари из куће код комшија и сродника, јер им се, по новом, најављује када ће судски извршитељ доћи да попиши или одузимају ствари. Одлазе намерно од куће, закључавају се, пуштају псе, физички пријављују адресе, крију ауто-мобиле, преносе власништво на друге, формално се разводе, прете самозапаљивим, постављају експлозива, лежу под аутомобиле или пољопривредне машине, везују се за возила...

Нема извршитеља који бар једном у својој пракси није наишао на потешкоће ове или друге врсте. Многи извршитељи стекли су непријатеље, али временом се све заборави, помирије се људи са чињеницом да они само раде свој посао. Сви их познају и јављају се, без обзира у каквим су се околностима срели, бар тако кажу најискуснији.

ЗАПЛЕНА ЖИВОТИЊА

Како се коњ зове?

Занимљив је случај од пре десет година где је судски извршитељ требало да изведе из ергеле у Борчу вредног коња. Затиче осам грла и власник ергеле му не прави проблеме, али неће да покаже који је то коњ који је по судској одлуци морао да се врати власници из Француске. Нигде не може да прочита, а где сме да погреши кад је вредност баснословна.

Вртео се извршитељ тако неко време, а одговора није имао. На крају завршило се тако што је позвана власница коња да га препозна. Када је дошла, власник ергеле се са њом нагодио и исплатио јој дуг за коња.

Кралевачког баталјона 149, Крагујевац
Телефон: 034 300 820, факс: 034 300 825
Мобили: 060 500 10 91, 060 500 10 92,
060 500 10 93, 060 500 10 94, 060 500 10 82

Изградња монтажних ЕКОТЕРМ кућа, хала,
НАПРАВИ СВОЈУ КУЋУ ПО СИСТЕМУ КЉУЧ У РУКЕ
mbnaturacos@open.telekom.rs, www.prirodnakuca.com

већ од
120
€/m²

ОДЛАГАЊЕМ ДО ЗАСТАРЕЛОСТИ ПРЕДМЕТА

Научи поступак, па суди!

ре тачно две године писали смо о случају „фантомске куће“ на породичном плацу у Книћу, власништву близског рођака познатог крагујевачког адвоката Милана Димитријевића Шпацера, коју су људи срушили и грађу пренели на своје имање. До тада, марта 2009. године, таква или слична ствар није забележена у нашим судским аналима.

Порушена кућа Боривоја Радивојевића, који, иначе, живи у Требињу, налазила се на плацу од 13 ари, баш поред железничке станице у книћанској засеоки Рибеш. Био је то зидани објекат од шездесетак квадрата, који је Радовановић, Димитријевићев брат од тете, наследио од своје покојне мајке Софије. Кућа је била солидна предратна градња и од 1945. године издавала се разним закупцима, предузећима и фирмама попут „Воћара“, „Србије“, а последњи закупац био је известни господин Тубић, који има фирму изолационах материјала.

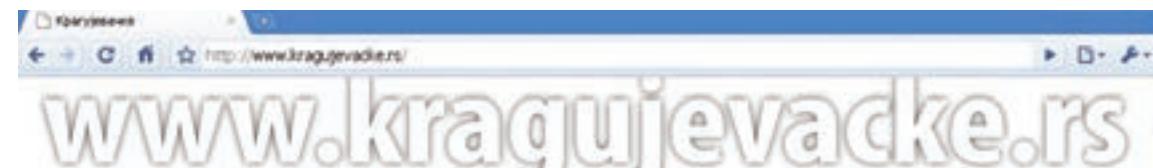
Шпацер се код Книћана распитао ко је то урадио и грађевински материјал пронашао на имању једног од осумњичених (чак километар далеко од плаца рођака), који је признао да му је грађа била потребна за неке његове грађевинарске радове. Због тога је 13. маја 2009. године поднета кривична пријава, у којој је оштећени Боривоје Радовановић, а окривљени Славољуб Миловановић звани Баловац, ауто-лимар из Кнића, против којег је подигнута оптужница због кривичног дела тешке крађе - тужилаштво га терети да износ од 117.000 динара.

■ Спорна судијина одлука

- По том предмету до данашњег дана није заказан главни претрес, иако се догађај десио још марта 2009. године. Случај ће застарити за неколико месеци, а кривична пријава против окривљеног поднета суду 13. маја 2009. године. За накнаду штете мој рођак ће бити принуђен да окривљеног тужи у грађанској парници и тако врати све на почетак и плати бројне и ни мало јефтине судске таксе, револтиран је Шпацер.

Како он каже, случај је „пао“ код Предрага Марковића, судије крагујевачког Основног суда.

- Први претрес заказан је тек 16. фебруара 2011. године. На њега су дошли заступник оштећеног, сведоци Јефта Вучићевић, Наталија Шуковић и ја, али је рочиште одлажено јер окривљени није добио позив, па се није ни појавио. Главни претрес одложен је за 20. април, на њега су дошли и окривљени са својим браниоцем, сведоци и заступник оштећеног. Суд није позвао на главни претрес приватног тужиоца, мог рођака који живи у Требињу, али он у овом случају, пошто је ту његов заступник, није ни неопходан. Ипак, судија Марковић није хтео да

Реченицом из наслова адвокат Милан Димитријевић Шпацер, сведок у процесу у којем је оштећен његов рођак коме је порушена и уништена кућа у Книћу, револтирано се обратио судији Предрагу Марковићу, који је одложио претрес, рекавши и да ће, ако му он објасни да нису постојали сви услови да се претрес одржи, јавно спалити повељу Адвокатске коморе, чији је члан од 1966. године

ОГОРЧЕНИ МИЛАН ДИМИТРИЈЕВИЋ ШПАЦЕР

суди, иако су се стекли сви законски услови за вођење кривичног поступка, већ је ноншалантно тражио да се суђење одложи за 30. јуни, прича Димитријевић.

Одуговлачењем кривичног поступка, уколико приватни тужилац не поднесе грађанску парницу, марта идуће године наступиће апсолутна застарелост за накнаду штете.

- Револтиран оваквим начином вођења поступка обратио сам се судији Марковићу речима: „Научи поступак, па суди!“, на шта ме је он упутио да се, ако имам неке примедбе, слободно жалим председнику Основног суда Ивану Јовичићу. То сам и урадио и уколико ми председнику суда (до)каже да су постојали законски услови за одлагање овог претresa јавно ћу да поцепам и спалим повељу Адвокатске коморе, чији сам члан од 1966. године, тврди познати адвокат у пензији.

■ Прети застарелост

Димитријевић скреће пажњу и на друге нелогичности и неправилности у овом случају:

- Ми подносимо кривичну пријаву тужилаштву маја 2009. године, због кривичног дела тешке крађе на дрзак и безобразан начин. На основу те пријаве и спроведеног истражног поступка, тужилаштво подноси оптужницу тек 2011. године не против окривљеног, али у износу

Зоран МИШИЋ

Свим суграђанима срећни
ПРВОМАЈСКИ празници

ЦЕНТАР
ЗА ОБУКУ
ВОЗАЧА

Војислава Калановића 6.б
Телефон: 034/360-890
www.parkingservis.rs

ВЕЛИКА ИНВЕСТИЦИЈА „ПАРКИНГ СЕРВИСА“

Јавна гараже до краја године

Након мајских празника биће расписан тендер за избор најповољније банке за кредит, а потом и тендер за извођача радова. Очекује се да гараже буде изграђена до краја ове године

Пише Александар Јокићевић

Сви су изгледи да је ових дана, коначно, стављено на тачка на трагање за моделом грађе прве јавне гараже у Крагујевцу. Било је сијасет најава, планова, говорило се о различитим инвеститорима, па и страним, партнерству јавног и приватног сектора, а прича је завршена тако што ће затворену вишеетажну јавну гаражу градити „Паркинг сервис“ - на месту садашњег паркинга у блоку оивиченом улицама Бранка Радичевића, Карађорђевом, Кнеза Милоша и Краља Александра првог Карађорђевића. Након мајских празника прво ће

НОВИХ 200 МЕСТА У ЦЕНТРУ ГРАДА - НЕНАД ВАСИЉЕВИЋ

бити расписан тендер за избор најповољније банке, јер без кредитне линије нема ни грађе, а потом и тендер за извођача радова, који би објекат требало да заврши до краја ове године.

■ Јефтиније него пре

Како наводи директор „Паркинг сервиса“ Ненад Васиљевић, тек пре неколико дана постигнут је коначни договор са „Електрошумадијом“ око измештања трафо-станице, а вишемесечно пролонгирање тог неопходног послана је и изазвало одустајање иностране фирме која је имала намеру да самостално финансира грађу.

- Одустало се и од партнерства приватног и јавног сектора, град је подржао „Паркинг сервис“ да уз кредитно задужење исфинасирати јавну гаражу. То неће бити комерцијални кредит, већ ће се изабрати најповољнија банка која је у уговорном односу са Европском банком за развој, јер је повољнији је начин отплате и каматна стопа, појашњава Васиљевић.

Пројекат вишеетажне гараже, чија је израда још прошле године била поверена београдском Јавном предузећу „Паркинг сервис“, није изменењен. Гараже површине 6.900 квадрата имају 12 полуетажа, једну делимично укопану и 11 надземних (сутерен, пет спратова и поткровље). Приступ гаражи биће из две саобраћајнице из улице Кнеза Милоша, комуникација у објекту одвијаће се преко колских рампи и тракама за аутомобиле, степеништем и лифтом за пешаке.

ВИДЕО-НАДЗОР НАЈВЕЋЕГ ПАРКИНГА

Камере око Заставиног солитера

„Паркинг сервис“ уложио је 230.000 динара за постављање видео-надзора, са 11 камера, на највећем затвореном паркиралишту у граду, код „Заставиног“ солитера.

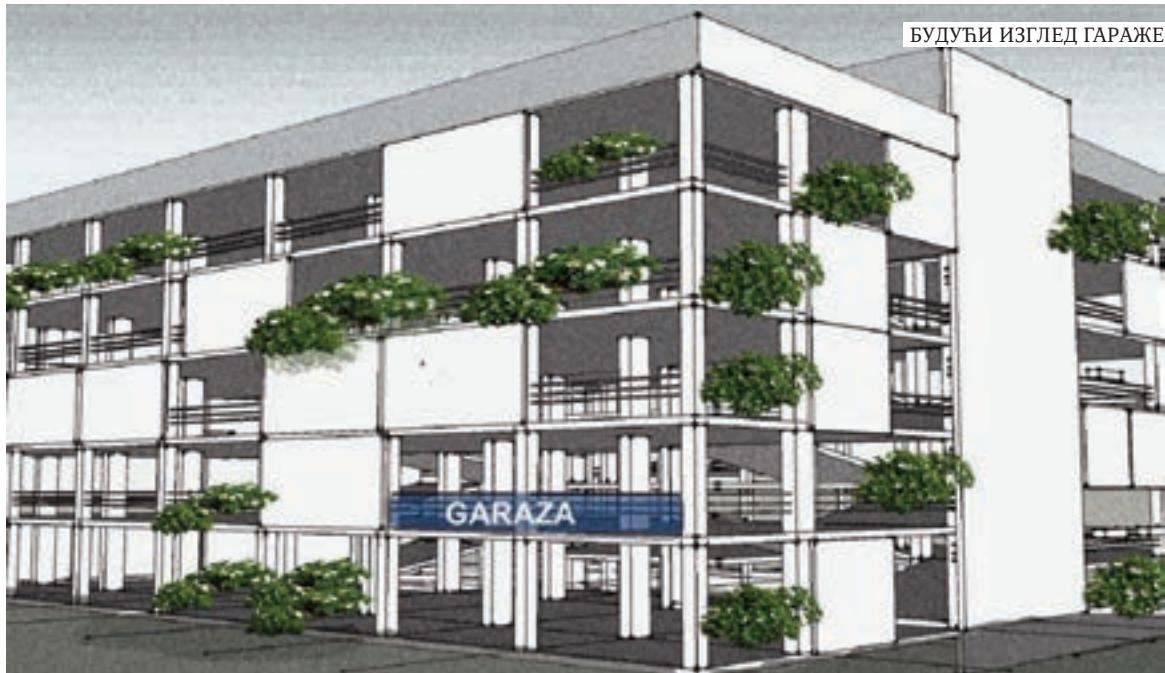
То ће повећати безбедност имовине корисника услуга овог предузећа, иако по Одлуци о јавним паркиралиштима ово предузеће није одговорно за безбедност возила и ствари које се налазе у њему. Међутим, каже директор Ненад Васиљевић, намера је да се ниво услуге овог јавно-комуналног предузећа подигне, због суграђана, али и због све већег присуства странаца у граду, који су на виши ниво одавно навикли.

Град и јавно-комунална предузећа чије су услуге обухваћене Системом обједињене наплате (СОН) преко Стамбеног предузећа, због огромних дуговања грађана након Дана града понудиће отплату дуга на 36 рата без камате. Званично, репограмираје почиње 9. маја, а директор Стамбеног предузећа Славољуб Јелић наглашава да су врата широм отворена, позивајући дужнике да са фотокопијом личне карте, уколико су носиоци станарског права, или са овлашћењем власника дођу и закључе уговоре о отплати дуговања.

Са уплатницом за претходни месец, која стиже на адресе потрошача 5. маја, сви ће добити преглед комплетног дуговања, од оснивања СОН-а јула 2003. године, закључно са децембром прошле године. На тај износ ће се приодати судски трошкови.

Прва четири месеца ове године, период јануар – април, неће бити обухваћена репрограмом. Заправо, рачуна за тај период мораће да се исплате да би дужник могао да користи ову повољност. Стамбено је пре два

БУДУЋИ ИЗГЛЕД ГАРАЖЕ

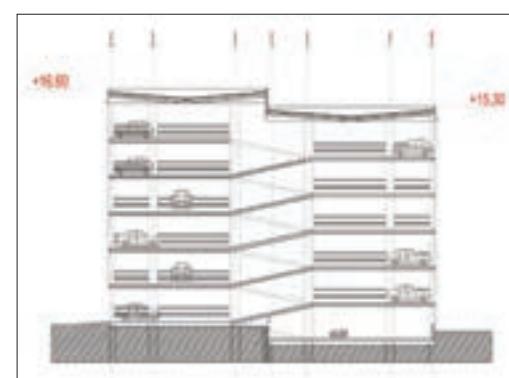
Вредност инвестиције је, према тадашњем прорачуну, била око 1,6 милиона евра, а сада би требало да буде мања - око 1,3 милиона евра.

- Дошло је до пада цена бетонских конструкцијних елемената, то је разлог разлике у цени, а конструкција гараже биће управо армирано-бетонска, са готовим елементима који се пакују, каже Васиљевић, објашњавајући да ће ограда бити метална, а да ће гараже имати и декоративне панеле и жардинерије за озелењавање фасада.

Садашњи капацитет јавног паркинга иза зграде Радио-телевизије Крагујевац, на коме ће градити јавну гаражу, има 80 места, али пошто ће ускоро на једном његовом делу, око осам ари (до улице Кнеза Милоша), бити подигнут објекат компаније „Делта Ђенерали“, површине 4.000 квадрата, број места биће смањен на отприлике 50, чиме паркирање у центру града постаје још већи проблем, па ће изградња гараже са око 200 места бити прави погодак.

■ Најбоље решење

Иначе, локација за прву јавну гаражу у граду одабрана је на основу података о коришћењу постојећег паркинга и анализе потреба за паркинг местима у ужем градском језгру, које су градској Управи за инвестиције прослеђене од „Паркинг сервиса“. Блок „Бранко Ради-

ПРЕСЕК КОЈИ ПОКАЗУЈЕ СПРАТНОСТ

чевић“ показао се као најискоришћенији паркинг, који и сада викендом ради до поноћи.

Пре тога, рађено је неколико верзија идејног решења, али ово које је усвојено показало се као најрационалније, када је реч о цени изградње и о искоришћењу простора парцеле и унутрашњости објекта. Изабрана локација има око 14 ари, гараже ће бити на нешто више од 11, тако да остаје довољно простора за прилазне саобраћајнице, а од суседних објеката биће удаљена више од половине њихове висине, најмање шест метара. Од будуће зграде „Делта Ђенерали“ удаљеност ће износити 12 метара, за ширину саобраћајнице и још толико за зелене површине. Према плановима, „Делта Ђенерали“ ће се осла-

њати на зграду „Срца“, а до гараже ће се прилазити кроз пасаж. Постојећа саобраћајница, улаз из Кнеза Милоша, остаје у функцији као излаз из гараже, док је за улаз предвиђен постојећи пасаж од 5,5 метара недалеко од залеђа зграде „Водовода“.

Гараже ће се осланять и на дворишта леве стране Карађорђеве улице, а с обзиром да би овај градски блок у догледној будућности требало да претрпи потпуну реконструкцију, задњи део дворишта предвиђен је за зелене површине и паркирање, што оставља могућност изградње прилаза и из Карађорђеве.

На улазу у сваком тренутку приказиваће се број слободних места на етажама. Приликом уласка дојијаће се картица, а по повратку возач ће платити услугу на шалтеру или преко аутомата, након чега има 15 минута да ослободи паркинг место. Осам места у приземљу, намењених особама са инвалидитетом, радиће нон-стоп, а од 17 часова поподне до 8 сати ујутру слободна места, која се очекују, са попустом у цени, биће понуђена стварима блока.

ПОСЛЕ ПРАЗНИКА РЕПРОГРАМ ДУГОВА ЗА КОМУНАЛИЈЕ

Одложено, или принудна

РЕД НА ШАЛТЕРУ СОН-А

Са уплатницом која стиже потрошачима 5. маја сви ће добити преглед комплетног дуговања, од јула 2003. до краја прошле године. Они који прихвате репрограм могу отплатити дуг у 36 рата без камате, а потрошачи који ово одбију могу да очекују принудну наплату

месеца поднело око 7.500 тужби против дужника. Укупно неизмирене задужење грађана, и то само за период од јануара до

октобра прошле године којим је покривена ова тужба, износило је 110 милиона динара, од чега је највећи дуг према „Енергетици“

за испоруку топлотне енергије, 67 милиона.

На рачуну СОН-а су и износи за услугу чистоће, где грађани за тај

АКЦИЈЕ САОБРАЋАЈНЕ ПОЛИЦИЈЕ КРАГУЈЕВЦА

Пешаци се не крећу ојрезно

За 14 сати, колико су заједно трајале две одвојене акције саобраћајне полиције у Крагујевцу, кажњено је укупно 79 пешака због непоштовања саобраћајних прописа

Иако су пешаци и бициклисти једина категорија која не полаже никакав испит за учешће у саобраћају, али се од малих ногу.edu-кују о саобраћајним правилима, они често праве велику пометњу у саобраћају и, што је најгоре, најчешће тешко страдају. Да би се то предупредило воде се честе медијске кампање, полиција спроводи акције, понекад и кажњава, али упркос свему томе појединци и даље ризично претрчавају коловозе, прелазе улицу где стигну, не марећи за пешачке прелазе, црвено светло, густину саобраћаја, или једноставно занемарују присуство полиције.

Да би колико толико пешацима обезбедили сигурнији положај, припадници овдашње саобраћајне полиције спровели су 20. априла акцију појачање контроле саобраћаја, која је била фокусирана на контролу и санкционисање недисциплине пешака у саобраћају. Контрола је вршена на раскрсници Улица 27. марта и краља Петра првог, код Нове саборне цркве, Зелене пијаце и на раскрсницама Николе Пашића и др Зорана Ђинђића и код мегамаркета „Рода“. То су места где је највећа фреквентност пешака у ужој зони центра града.

За седам сати, колико је трајала акција, 21 пешак нашао се на удачу закона, упркос видљивом приставству саобраћајаца на тим местима. Биланс је 11 кажњених због проласка коловоза на црвено светло семафора за пешаке, седмора због преласка коловоза ван обележеног пешачког прелаза, а остали због преласка улице са слушалицама на ушима, разговарања мобилним телефоном приликом преласка коловоза и кретања улицом уместо тротоаром.

За те врсте прекраја запрећења је новчана казна од 3.000 до 5.000 динара. Највише се ипак плаћа за прелазак коловоза на знак „црвеног светла“ за пешаке и то 5.000 динара. Она се, међутим,

КО (НЕ)ПОШТУЈЕ ЦРВЕНО НА СЕМАФОРУ

не наплаћује на лицу места као раније, већ код Органа за вођење прекрајног поступка при МУП-у.

Претходна полицијска акција била је спроведена и 7. априла, са истим циљем, у истој зони и у истом временском периоду од 12 до 19 сати, једино што тада није претходило обавештење путем медија да ће активност полицијских службеника бити усмерена на непоштовање саобраћајних прописа пешака (прелазак коловоза ван пешачког прелаза, кретање коловозом, непоштовање саобраћајне сигнализације). Тада је санкционисано и непоштовање пешака од стране возача на обележеним пешачким прелазима и семафоризованим местима.

Испоставило се да је у првој акцији уочено много више саобраћајне недисциплине. Написана је чак 91 прекрајна пријава, од којих 58 против пешака, највише због преласка коловоза на знак црвеног светла - 36. Због преласка коловоза изван обележеног прелаза кажњено је 17 особа, а осталих пет због непрописног кретања коловозом.

- Овога пута пешаци су били дисциплиновани. Да ли је разлог томе што су били медијски обавештени о акцији или су заиста били дисциплиновани после извучених поука из претходних кажњава показаће даљи рад саобраћајне полиције у Крагујевцу спровођењем сличних акција усмерених на контролу пешака,

каже Дејан Радовић, командир овдашње саобраћајне испоставе.

Определили су се, каже, за категорију пешака с обзиром да су у ранијем периоду акције биле усмерене углавном на возаче, али и зато што су пешаци рањива категорија учесника у саобраћају и у протеклом периоду је уочено њихово често учешће у незгодама. Додуше, нико није погинуо у саобраћајним незгодама од почетка године до данас, али је зато 12 лица задобило тешке телесне повреде и исто толико лаке. Испоставило се да је у 18 случајева од поменута 24 искључиво била кривица возача, пет пешака, а у једном случају радио се о обостраној одговорности за саобраћајну незгоду.

Примера ради у јануару прошле године погинуо је један пешак, али је зато било знатно мање повређених, можда и због ступања на снагу новог, рестриктивнијег закона о саобраћају.

Из овдашње Полицијске управе апелују на суграђане да поштују саобраћајне прописе и на тај начин допринесу већој безбедности свих учесника у саобраћају.

Е. ЈОВАНОВИЋ

ни на овај позив бити приморани да предузимамо радикалне кораке, каже Јелић.

Свако ко дугује мораће да дође у Стамбено, јер сваки износ је прича за себе. Примера ради, власник невеликог стана у Палилулама где је месечни обрачун по данашњим ценама око 4.500 динара, од јула 2003. године није имао ни једну уплату. Треба да плати 321.000 динара, са урачунатим свим извр-

шним тужбама, из године у годину. Сличних дужника има готово у сваком насељу.

Да ли су дужници у бољем положају од грађана који редовно плаћају комуналне услуге? Власница стана је 2004. године по извршној пресуди дуговала 22.000 динара, а њен укупни дуг на данашњи дан износи 350.000 динара и то ће се разложити на 36 рата. Овај дуг од 22.000 динара улази у укупан збир дуговања, али камата је остало фиксирана на пресуђеном износу од пре седам година.

- Свесни смо чињенице и да отплате на 36 рата без камате представља повластицу на којој могу да нам замере они који редовно плаћају комуналне услуге, али, покушавамо да избегнемо драстичне мере, објашњава Јелић.

Стамбено предузеће у договору са градом и комуналним кућама никада до сада није предлагало судско извршење запленом имовине дужника, али, упозорава Јелић, ко не прихвати ни овај мајски препограм суочиће се са принудном наплатом, пописом и запленом имовине.

Александар ЈОКИЋЕВИЋ

СЛАВОЉУБ ЈЕЛИЋ, ДИРЕКТОР СТАМБЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА

ТРИ ДАНА САЈМА ХОРТИКУЛТУРЕ

Понуда из целе Србије

Први Сајам хортитултуре који на Градском сајмишту, уз учешће више од стотину излагача из градова широм Србије, организује ЈКП „Зеленило“ продајног је карактера, а улаз је бесплатан

ЈЕЉАНА ТИРНANIЋ, ДИРЕКТОРКА „ЗЕЛЕНИЛА“

На Шумадија сајму ће од данас до 30. априла у организацији ЈКП „Зеленило“ бити одржан први Сајам хортитултуре који ће окупити производиће и увознике цвећа, семена и садница, дендро материјала - лишћара, четинара, саксија и декоративне грнчарије, партерске галантерије, заливних система пластеника, производића механизације за обраду вртова и уређење животног простора. Свечано отварање првог Сајма хортитултуре је у 11 часова, манифестија је продајног карактера, а улаз је бесплатан.

На сајму ће се представити више од 100 излагача чија је основна делатност производња, увоз и дистрибуција семена, младих биљака, саксијског и резаног цвећа, перена ишибља, заливних система, фолија, пластеника и стакленика, машина и алатка за хортитултуру, партерне галантерије и других сродних делатности.

Осим познатих имена у области цвећарства у хали „Шумадија сајам“ излагаће и мали производићи и пољопривредна газдинства, као и јавна комунална предузећа која се баве одржавањем зелених површина.

- Ранијих година „Зеленило“ је организовало изложбе цвећа, а он

вога пута одлучили смо да се на тродневном Сајму хортитултуре не представимо само ми, већ да на истом простору окупимо и представимо људе који се баве производњом и увозом цвећа, и свих пратећих елемената који су значајни за уређење животног простора. Очекујемо већу сарадњу са колегама из готово свих градова Србије, јер сајам је прилика да се успоставе још бољи контакти. Крагујевчани ће, што и јесте циљ, на једном месту видети шта у области хортитултуре нуди Србија, како директорка „Зеленила“ Јељана Тирнанић.

Током манифестије биће организована бројна предавања и едукативне радионице из области хортитултуре, на којима ће предавачи бити професори факултета и други стручњаци који ће посетиоцима презентовати актуелна научна знања из области савремене производње, неге и заштите цвећа, лишћара, четинара, а и украсногшибља. А. Ј.

Program
 četvrtak, 28. april

11:00 – Svečano otvaranje

12:30 – Stručno predavanje
Pregled metoda okuliranja ukrasnog drveća i žbunja
 profesor Mihailo Gribić
 Odsek za pejzažnu arhitekturu i hortikulturu
 Šumarski fakultet, Univerzitet u Beogradu

13:30 – Stručno predavanje
Japanski vrt u botaničkoj bašti „Jevremovac“
 dipl.inž. pejzažne arhitekture Vera Gribić
 JK „Zelenuilo“ Beograd

14:30 – Stručno predavanje
Zakon o cvećarstvu
 Klaster „Šumadijski cvet“ i predstavnik
 Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede

petak, 29. april

10:00 – Stručno predavanje
Automatski zaliivi sistemi „Scala green“ Subotica

12:00 – Stručno predavanje
Zaštita ukrasnog bilja od puževa i golača
 docent dr Bojan Stojnić
 katedra za entomologiju i poljoprivrednu zoologiju
 Poljoprivredni fakultet Zemun, Univerzitet u Beogradu

13:30 – Stručno predavanje
SYNGENTA – Program zaštite cveća
 „Gradina SPA“ Šabac

14:30 – Stručno predavanje
FISHER – Lider u selekciji Pelargoniuma
 „Gradina SPA“ Šabac

subota, 30. april

15:00 – Zatvaranje sajma

Pokrovitelj:
 Grad Kragujevac

Lokacija:
 Šumadija sajam

Organizator:
 JK „Zelenuilo“ Kragujevac

наплата

период дугују 14 милиона динара, док је дуг на име таксе за градско грађевинско земљиште и еколошку таксу достигао 20 милиона. За трошкове одржавања стамбених зграда и осталих услуга Стамбеног предузећа грађани дугују око девет милиона динара за првих девет месеци прошле године.

Директор Јелић наводи да је укупан дуг потрошача према комуналним кућама по извршним судским пресудама, почев од 2003. године, од увођења СОН-а, око 600 милиона динара, или око шест милиона евра.

- Репрограмом ће бити обухвата сва дуговања. Иначе, уговор дужници неће моћи да потпишу ради реда, већ ће морати да се плаћа. Одлучено је да не поступимо по тужбама за принудну наплату пре овог репрограма, тако да треба отворено рећи да ћемо према онима који се не одазову

ПРОМОЦИЈА У „ТРЕЗОРУ“

Чување главе и породице

ПРВО ПРЕДСТАВИО КЊИГУ, А ОНДА СЕ ПРИХВАТИО ГИТАРЕ

На не тако типичном месту за књижевне промоције, у кафићу „Трезор“, 21. априла, промовисана је друга књига Саше Миленковића Мелице - „Зелене чезе“. Овај басиста „Агате“ и начелник Комуналне

полиције овдашње прошле године објавио је први роман под насловом „Посне године“, чија се радња дешава током деведесетих година и описује време ратова, санкција, бомбардовања и Милошевићеве страховладе.

У другој књизи Мелица се бави ширим временским интервалом, пратећи судбину јунака из „Зеле-

них чеза“ од Другог светског рата, преко послератног периода, Инфор-

мбира, разних политичких и историјских превирања, па све до седамдесетих година прошлог века.

- Овај роман почиње на Светог Јована 1944. године и прати живот човека који ради све што је у његовој могућности да би очувао своју породицу, прелази с једне стране на другу, а завршава се по-

представљена друга по реду књига Саше Миленковића Мелице, басисте групе „Агата“ и начелника Комуналне полиције, „Зелене чезе“ - историјско-породична сага

четком седамдесетих година, каже аутор за своју другу књигу, које је истовремено историјски

роман, али и породична сага о љубави и mrжњи, страховима, уверењима, историјским догађајима, о свему што је један „мали човек“ морао да истрпи да би сачувао главу и породицу.

На промоцији ове књиге говорили су још и пе-сник и издавач Слободан Павићевић, који је то-пло препоручио

„Зелене чезе“ као искрено и то-пло дело писано брзим готово „филмским језиком“, и колега из бенда „Агата“ и кум Михајло Микица Јгњатовић, по коме ова књига носи важну поруку за све нас који смо одрастали на „паралелним“ политичким и историјским причама. Овај, као и претходни роман, издала је београдска „Алма“, а Мелица већ у рукопису има завршен и трећи роман под радним називом „Шах“.

З.М.

CityVision
МЕСТО ОГЛАШАВАЊА УСПЕШНИ!
LED ЕКРАН У ЦЕНТРУ ГРАДА

КО ЏЕ „ПОКРИТИ“ ПРОСЛАВУ ДАНА ГРАДА

Цех плаћају спонзори

КРАГУЈЕВЧАНЕ ЂЕ ЗАБАВЉАТИ ХАРИС, СЕВЕРИНА, ЈЕЛЕНА...

Традиционално обележавање Бурђевдана, Дана града, упркос тешкој финансијској ситуацији, ни ове године неће изостати. Крагујевчане ће и овом приликом забављати познати музички уметници, а како је најављено осим Северине Вучковић и Хариса Циновића, певаће Јелена Томашевић, Жељко Јоксимовић и Кики Лесендрић. Долазак звучних имена наше естраде код многих је изазивао сумњу да ће овогодишња градска светковина начисто опустошити градску касу, али је грандочелник Верольб Стевановић ово демантовао, наглашавајући да ће све платити спонзори и пријатељи града.

- Пред нама је Дан града који се обележава традиционално и који

ће и ове године, током три дана, бити бити обележен концертима. С обзиром да ће долазак познатих музичара финансијски омогућити спонзори и пријатељи града, на Градском већу је донета одлука да град плати само продукцију у износу од око четири до пет милиона динара. Наравно да ништа није мало и да су у овом тренутку све паре велике, ипак сматрамо да ову традицију треба наставити, рекао је Стевановић.

На питање ко ће платити долазак познатих музичара, Стевановић је одговорио да су то донатори „пријатељи „Радничког“, као и меџаџери неких певача“, међу којима је и Рака Марић, менаџер Северине Вучковић и Хариса Циновића.

Г.Б.

„АЗБУКА РОТАРИЈА“ Чињенице о служењу и дружењу

Све што сте желели да сазнате о ротаријанцима или нисте имали кога да питате могли сте да надокнадите на Велики четвртак, 21. априла, у мезанину Хотела Крагујевац, на промоцији књиге „Азбука ротарија“ аутора Дејана Дашића.

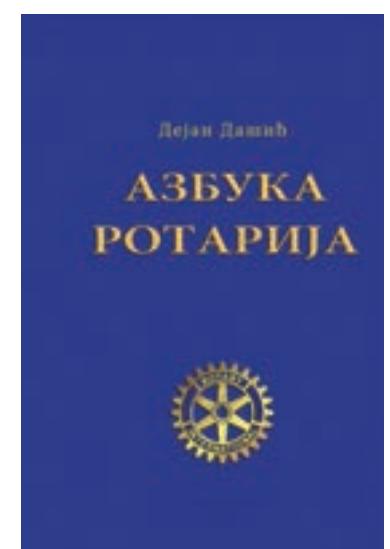
- Књига која је пред вама резултат је дугогодишњег рада и размишљања аутора на организовању и функционисању великог система као што је Ротари Интернешнал и његови подсистеми: дистрикти, ротари клубови и други делови, речено је на промоцији Дашићеве књиге на којој су, сем аутора, говорили рецензент проф. др Бошко Тадић из Пожаревца и Братислав Ураковић из Крагујевца.

многе историјске чињенице о покрету основаном давне 1911. године у Америци, а чије је гесло „служење и дружење“, испричao и записao у овом делу, дајући тиме велики допринос ротаријанству код нас.

Ротари је организација пословних и професионалних људи удруженih широм света у циљу пружања хуманитарне помоћи, подстицања високих етичких стандарда у свим професијама и унапређења добре воље и мира у свету.

З.М.

Аутор „Азбуке ротарија“ у свом делу истиче да сви ми учимо из искуства, а оно се открива у прошлости, па отуда и потреба да је, путем обимне литературе о ротарији, која је сажета у овој књизи, упознамо. Управо због тога аутор је

НЕБОЈША ЈАКОВЉЕВИЋ ШОНЕ, МУЗИЧАР

Ова калдрма је у сваком од нас

Потеру води Милан Пурић

Jа сам професор музике, клавијатуриста и менаџер „Освајача“, наше крагујевачке групе. Уметник гост на овој планети који се труди да планету направи што бољом и да је направи приступачнијом за наша будућа поколења, за нашу децу.

Чега се најрадије сећаш из детињства?

Најчешће се сећам сезона са луна парком код хале, када моја сестра и ја са неколико жетона проводимо време у дивној забави. Уз музику „Кис“ уживали смо, иако смо имали мало новца за све забавне садржаје на том месту.

Каква је породица била некад, а каква је сада у Крагујевцу?

Била је оличење слоге и поштенија. Вероватно би неки свештеник дао бољи одговор од мене, јер ја породицу замишљам као патријархалну, са свим црквеним и световним вредностима. Данас је време анти хероја, јер на планети је тенденција да се све глобализује и од људи направе обични послушници, а то је најлакше ако се породица растури. Породица је место где се чува срж и идентитет нације, а данас се кроз серије које се приказују на нашим телевизијама, разне „Касандре“, „Секс и град“, уништава морал и основа породице. Млади људи упадају у замку и код њих почину да преовладавају лажне вредности. Медији су били посредник да се у Србији прихватају све најгоре ствари са Запада.

Које забаве су биле некад интересантне, а које су данас?

Игранке, забаве, кафићи, све је то било некако нормалније него данас, јер се кући враћају до поноћи. Данас се излази око поноћи и касније, па се стога забаве много другачије одвијају. Познато је да се после поноћи не луче ни неки хормони, па је и понашање другачије од уобичајеног. Некада се са срцем излазило у град ради дружења и забаве. Данас су и забаве и дружења из интереса. Дошло је време анти хероја.

Шта човек мора да уради да би постao врхунски професионалац?

Пре свега, потребно је да има неки узор и да га неко упути на прави пут. Отац и мајка су ме упутили у музичку школу, где сам увидео свој таленат. После тога долази велики и упоран рад који се, креацијом коју поседујеш, претвара у неку посебност која, уз мало среће, од тебе прави професионалаца.

Шта је интересантније за друштвени живот: кафана или кафић?

У млађим годинама то је кафић, а старијима више леже кафане. То је нека природна подела због атмосфере на једном и другом месту.

Има ли Крагујевац свој препознатљив дух?

Моје колеге говориле су да ко у Крагујевцу прође добро, тај је стварно музичар. Наш музички дух је једно од заштитних лица града. Некада смо били толико префињени

да је публика долазила, имао сам утисак, да „ухвати“ неку нашу грешку. Наравно, долазили су да нас чују и уживају

Неки моји пријатељи из Београда, после једне „крагне“ Чипију, одушевили су се на наш израз да га је „крагниро“. Тада су ми рекли да смо ми свакако најпрепознатљивији у Србији по специфичном шарму који нас одваја далеко од других. Пуно је речи из сленга које су настале овде, а користе се по целој Србији. Наравно, у неким временима пуно је људи који су силом прилика дошли да живе овде и они су донели и неки свој дух који је различит од нашег, а и пун је правих духовака који су се одселили у Београд и са собом понели и део нашег духа.

Који су музичари оличење наше духа били јуће, који су данас, а који ће бити сутра?

Свакако, пре свих, група „Смак“ која је обележила не само дух Крагујевца, већ и целе бивше Југославије. По мени, није требало да се дозволи да такве велике легенде као што су Точак и Лаза Ристовски не добију заслужена признања од града и то сматрам велиkim пропустом власти. Логични наследници, после много разних група, су „Освајачи“, носиоци крагујевачке школе рокенрола. На свим нашим наступима и на нашем сајту стоји да смо крагујевачка група, што неке певачице које су из нашег града не говоре.

Како се кроз време изграђивао крагујевачки музички укус?

Моје колеге су увек говориле да ко у Крагујевцу прође добро, тај је стварно музичар. Тада су ми рекли да смо ми свакако најпрепознатљивији у Србији по специфичном шарму који нас одваја далеко од других. Пуно је речи из сленга које су настале овде, а користе се по целој Србији. Наравно, у неким временима пуно је људи који су силом прилика дошли да живе овде и они су донели и неки свој дух који је различит од нашег, а и пун је правих духовака који су се одселили у Београд и са собом понели и део нашег духа.

Шта мислиш о лепим Крагујевчанкама?

Прелепе жене Крагујевца су наш заштитни знак. Сигурно су због нашег духа мало препотенције, што не знам да ли је врлина или мана. Углавном, ко успе да их освоји прави је фрајер.

Шта мислиш да највише занима људе који први пут посећују Крагујевац?

Свакако Шумарице и прича о том месту стравичног страдања деце и великог броја наших суграђана. Нигде као у Крагујевцу нису се надимци добијали по очевима који су стрељани, као на пример Микинац или Зоринац, и то је део нашег духа под којим смо одрасли. Та прича мора да се на бољи начин исприча јер је стварно јединствена. Занима их и прича о првој фабрици аутомобила, сада већ бишио фабрици „Застава“.

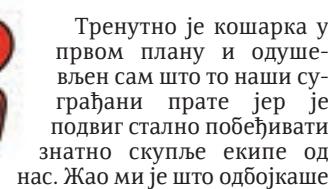
Који део града највише волиш?

Још као мали заволео сам простор између хотела „Крагујевац“ и општине. Та ширина и простор одувек су ме фасцинирали. Ту се излазило, дружило и та кратка улица некако ми је увек у глави на помен Крагујевца. Мислим да се ту најбоље осећа дух града.

Да ли постоји разлика између младих из града и приграда?

Мислим да постоји, но то није специфичност само Крагујевца. Ширење града те разлике полако изједначава, али сад још увек постоји.

Шта мислиш о крагујевачком спорту?

Тренутно је кошарка у првом плану и одушевљен сам што то наши суграђани прате јер је подвиг стално побеђивати знатно скупље екипе од нас. Жао ми је што одбојкаше не прати такво интересовање јер њихове утакмице сада гледајуца, а они су врхунска екипа. Фудбалери су у замаху и надам се да ће истрајати. Жао ми је бокса и рвања јер су некако маргинализовани.

Каква је данас крагујевачка културна сцена?

Доста је Крагујевчана који су почињали на нашим сценама, па су касније постали одлични професионаци широм земље. Глумци, музичари, писци и остали сведоче да је културна сцена на добром нивоу.

Какво је место за живот Крагујеваца са околином?

Много волим Крагујевац и за мене је то најбоље место за живот. Имао сам прилике да путујем широм планете и да видим многа заиста лепа места. Због професије којом се бавим доста су ме и позвали да се негде на другом месту скрасим, али ме је помисао на наш град увек заустављала.

Шта Крагујевцу недостаје?

Опште место сигурно су затворени базени, за које се надам да

ће ускоро бити завршени. Уређивањем језера на уласку у град могло би да се добије још једно место које ће бити не само наша рекреативна зона, већ би могао да буде прави украс града.

Какав би волео да град изгледа за 30 година?

Надам се да ће на простору код „Електрошумадије“ није нешто што се може назвати Нови Крагујевац (као Нови Београд), који ће проширити центар града, јер смо већ постали превелики за овако мали центар какав сада постоји. Надам се да ће тада функционисати закони и да ће наши суграђани ићи улицама насмешени, без потребе да им лица буду забринута као данас. Волео бих да се наш географски положај центра Србије пренесе и на културу и да постанемо и културни центар Србије.

Шта си добио од крагујевачког духа, а шта си му дао?

Кроз целу ову причу одговарао сам на то питање. Добио сам неку посебност која се препознаје, поготово на страни, јер нашу духовну величину признају сви у Србији. Наша калдрма се осећа у сваком од нас, што није мала ствар. Кроз музику „Освајача“, заједно са свим мојим другарима из бенда, дао сам граду неки печат.

DR PAVIČEVIĆ
GINEKOLOŠKO – AKUŠERSKA ORDINACIJA
Milovan Glišića 15
Tel/fax:
034 / 461 339
034 / 463 333
Mob: 063 / 619 436

**Stomatološka ordinacija
Dr BLANUŠA**
034 466 308 064 12 23 661
Kragujevac Zmaj Jovina 43
radno vreme od 8-12h 17-19h

**STOMATOLOŠKA ORDINACIJA
PARODONT**
Prim.Mr.scil.
Sinić Dr Momčilo
Specijalista za bolesti usta i zuba
Protetika
Hirurško lečenje rasklađenih zuba
Hirurško usadivanje zuba – metalni implantanti
Beljenje zuba – Beyond metoda
Miloja Pavlovića 10 - 333-506 063-631 486

DAM d.o.o.
Kolor C1
Jovana Ristića 111
034 330 432
Kolor C2
Kneževi Minštati 50
034 300 191
Kolor C3
Vladimira Boškovića 14
034 340 301
Besplatni prevoz za veće ponudžbine
Radimo i nedeljom

DR ALARM
Boje Lakovi Fasade
UGRADNJA SERVIS PROJEKTOVANJE ALARMNIH SISTEMA
Miroslava Antića 4
Tel-Fax 302 380, 063 605 318

Canok servis biro opreme
Foto kopir aparata, Telefakse
Elektrokalikulatora
Laserske i matrične štampače
Reciklaža glava i toner kasete
Prodaja novih i recikliranih fotokopir mašina
KNEZA MIHAJLA 55
Tel. 336 920: 302 919; 065 618 74 99

УКРАТКО

КГ премијера
Белих лавова

Само два дана након београдске премијере филма „Бели лавови”, и овдашња публика биће у прилици премијерно да погледа ово остварење Лазара Ристовског. Крагујевачка премијера заказана је у сали Позоришта за децу, у петак, 29. априла, у 20 часова.

За свој филм познати глумац изабрао је жанр трагикомедије зато што је то, по његовом мишљењу, жанр у којем живимо већ много година. Остварење прати ситуације и животе малих људи који су не само угрожени, као и животиње из наслова, већ се боре за голи опстанак у времену транзиције. То је прича о раднику коме је фабрика отишла под стечај и, пошто је остао на улицама, организује са својом фамилијом отмицу деце новокомпонованих богаташа.

Пројекција филма је сваке вечери, сем недеље, од 20 часова, а цена улазница је 200 динара.

**Харис, Севе,
Кики...**

За прославу Ђурђевдана већ смо навикли да гледамо и слушамо највеће музичке звезде, а ове године градски оци одлучили су да позову чак пет познатих имена са естраде. Тако ће, редом, крагујевачка публика уживати у концертима Северине Вучковић и Хариса Циновића, а потом Јелене Томашевић, Жељка Јоксимовића и Зорана Кикија Лесендрића.

Како је најављено, из градске касе новац ће бити издвојен само за трошкове производње. Другим речима, наступ ових певача финансираће донацији и спонзори.

Поред концерата, који ће трајати три дана, за Дан града биће организован и традиционална карневалска поворка, мултимедијални перформанс, низ изложби и културних манифестација, као и картићи трка за шампионат Србије и међународно такмичење у дрифту.

Прослава Ђурђевдана, као и ранијих година, трајаће до краја маја.

Опера Телефон

Следећег четвртка крагујевачка публика биће у прилици да погледа оперу „Телефон“ у извођењу чланова Оперског студија ФИЛУМ-а.

Ово дело Ђанкарла Менотија је изузетно духовити оперски скет о проблему међуљудске комуникације. „Телефон“ је савремена слика недостатка праве комуникације младића и девојке, јер им се у везу меша телефон.

Ову оперу поставио је Александар Саша Спасић, који је и диригент, а Зорана Ждерић је клавирска пратња. Улоге тумаче Ирина Миловановић и Милош Гашић, чланови Оперског студија ФИЛУМ-а.

Иначе, овај духовити скет ће премијерно бити изведен у Народној библиотеци, у просторијама Америчког кутка, у четвртак, 5. маја.

РАЗГОВОР С ПОВОДОМ: ЗЛАТКО МИЛОЈЕВИЋ, ДИРЕКТОР СПОМЕН-ПАРКА

Нове идеје, нове могућности

Традиционалне су вредности, а начини презентације могу да буду другачији и осавремењени.

Немојте очекивати да вам већ сада све откријем. Пријатно сам обрадован што људи који овде раде годинама имају ентузијазам да стварају нова дела, каже наш саговорник

Разговарао Мирослав Чеп

Златко Милојевић нови је директор Спомен-парка „21. октобар“, а на том месту заменио је Владимира Јагличића. Рођен је 1957. године у Рачи крагујевачкој, а школовао се у Крагујевцу, где је завршио Економски факултет. Први стални радни ангажман имао је 1983. године у предузећу „Застава-импекс“. У установи Студентски културни центар на пословима уредника радио је од 1995. године до данас.

Већ скоро 20 година ангажован је на пословима сталног судског вештака за економско-финансијску област на подручју Вишег суда у Крагујевцу. Ожењен је и отац је двоје деце. Занимљива биографија, али не открива превише. Зато смо новог директора упитали шта га препоручује за ново радно место.

- Дугогодишњи рад у култури. Неки људи су се сетили шта сам ради и колико успешно, а ни један гаф иза мог имена и рада не стоји. Не бих желео да звучим неискромно, али имам у свим областима успеха. За 16 година рада мени и мојим колегама и сарадницима у СЦК-у није се догодио пропуст да неко добије награду, а да ми након 20 сати од објављивања немамо потврду о гостовању тог књижевника у нашој кући. Затим, бројни фестивали, почевши од ШДФ-а, па до организације представа у Академском позоришту, које су увек освајале награде на битним фестивалима.

Колико сте за ово кратко време успели да сагледате све проблеме, али и квалитете Спомен-парка?

„АЛНАРИ“ НАГРАЂУЈЕ

Амерички идоли

Два најбржа читаоца „Крагујевачких“, који до сада нису били добитници књига, биће и овог петка у прилици да у својој библиотеци имају занимљив наслов издавачке куће „Алнари“. Потребно је да у петак, 29. априла, позовете 034 333 111, после 10 часова ујутру и добијете роман „После tame“ Сидни Шелдон. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у књижари „Вулкан“ у Рода центру.

Шта се дешава када жена која има све остане без исчега, а жена којој ништа преостало схвати да не ма шта да изгуби?

Лепа и највна Грејс Брукстајн супруга је Ленија Брукстајна, самопрекламованог краља берзе Вол стрита. Њихов живот састоји се од боравка на луксузним имањима широм света, пловидби на огромним јахтама и свега оног о чему обични људи само маштају. Они су прави амерички идоли – вредни, дарежљиви и племенити.

Међутим, једног дана Лени ће отићи на једрење и никада се више неће вратити. Када његова напуште-

„Идеја отворене позорнице вероватно је новина која ће унети нека побољшања.“

Занимљиво је да немамо видео-бим, немамо доста од технике, али имамо салу за пројекције која је готово неискоришћена. На срећу, имамо извесне приходе од којих се нека савремена техника може набавити.

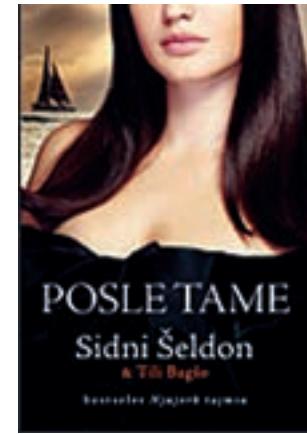
покушати да решимо што пре.

Са друге стране, задовољан сам и пријемом колега. То су све људи који дуги низ година раде и стварају овде. Изузетно ми је драго што не долазим у средину која јавно исказује нездовољство претходним директором. Циљ ми је да направим колектив и тим.

Морамо да радимо на томе да повећамо посету овој установи. Крагујевачка деца морају да посете Спомен-парк. Први слободан дан провећу у разговору са свим директорима основних и средњих школа како бисмо промовисали овај простор.

Спомен-парк негује традиционалне манифестије - културу сећања. Колико је могуће освежити програме ове установе?

Традиционалне су вредности, а начини презентације могу да буду другачији и осавремењени. Немојте очекивати да вам већ сада све откријем. Пријатно сам обрадован што људи који овде раде годинама имају ентузијазам да стварају нова дела. Посао на срећивању и уређивању овог простора је заиста велики. Потребно је осмислити овај простор, искористити сваки потенцијал. Примера

на јахта буде пронађена на пучини мора, Грејс ће бити потпуно сломљена. Неће ни слутити да је мужевљев нестанак само почетак кошмар иступљеног убиствима, лажима, похлепом и издајом, која ће уништити њен живот и све оно што је познавала...

Ускоро ће открыти да је новац из Ленијевог инвестиционог фонда нестало, а да сви мисле да га је она украдла. Преко ноћи ова нежна лепотица остаће сама и немоћна да заустави сопствену пропаст. Грејс је убеђена да неко покушава да јој смести и учиниће све да то и докаже, макар то значило да мора узети закон у сопствене руке...

Пун страсти, гламура и невероватних преокрета, роман „После tame“ верно се држи стила Шелдон.

ради, идеја отворене позорнице је вероватно новина која ће унети нека побољшања.

Занимљиво је да немамо видео-бим, немамо доста од технике, али имамо салу за пројекције која је готово неискоришћена. На срећу, имамо извесне приходе од којих се нека савремена техника може набавити.

За већину пројекта потребан је новац, почевши од срећивања четири куполе које прокишијавају. Могу ли се ускоро обезбедити та новчана средстава?

У култури никада није било паре. Имам утисак да су радници у култури већ навикли на то. Очекујем да ће нам ускоро бити отворени сви већи европски фондови. Нажалост, време конкурисања за поједине фондове и донације прошло је још почетком године, али нова јесен и следећа година доносе нове могућности. Морамо да се сналазимо, држава се са муком одужује, али и они помажу, а већа средства покушајемо сами да обезбедимо. Можда се нешто може урадити чак и из ове куће.

Подсетићу вас да Крагујевац још увек нема препознатљив сувенир. Постоји онај из давних седамдесетих година прошлога века, али га је потребно редизајнирати. То ћемо управо покушати, да у сарадњи са овдашњом Туристичком организацијом понудимо нешто ново.

Дакле, идеја има.

Наравно, циљ је да људи који дођу у посету Шумарицама имају шта да понесу одавде као успомену. Такође, идеја је и да издамо једну едицију разгледница. Оптимистички сам ушао у ову установу.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

Четвртак, 28. април, 19 часова
Народна библиотека „Вук Каракић“

Представљање књиге
„Филиппа нуовае“
Љубише Манојловића

Учествују: Слободан Павићевић и Мића Милорадовић

Четвртак, 28. април, 20.30 часова
Књажевско-српски театар
Представа „Дневник једног лудака“
Монодрама Ивана Видосављевића

Петак, 29. април, 20 часова
Књажевско-српски театар
Представа „Ђаво и мала госпођа“
Редитељ Жанко Томић

Петак, 29. април, 20 часова
Позориште за децу
„Бели лавови“
Премијера филма Лазара Ристовског
Фilm се приказује сваке вечери, осим 4. маја

Петак, 29. април, 22 час
Дом омладине
Концерт групе „Анти-догма“
(Чачак) и „Док7“ (Ниш)

Субота, 30. април, 12 часова
Позориште за децу
Представа „Зачаране играчке“
Редитељ Јарослав Антониуц

Субота, 30. април, 18 часова
Дом омладине
Берза стрипа

Среда, 4. мај, 20 часова
Позориште за децу, сцена „303“
Представа „Обично вече“
Кабаре Милана Ланета Гутовића

ИЗЛОЖБА О ЖРТВАМА ГЕНОЦИДА

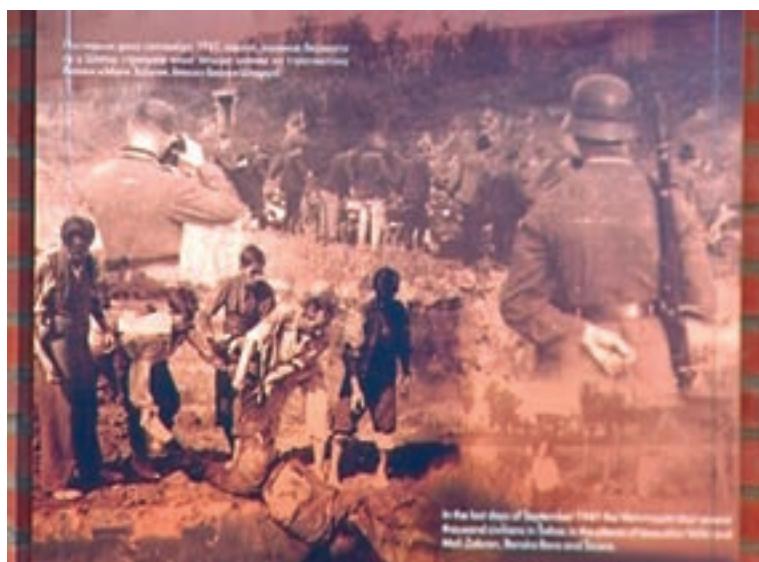
Сећање на невине

На 50 паноа налазе се документарне фотографије, карте, графикони, опроштајне поруке страдалих у ратним злочинима и злочинима геноцида против цивилног становништва од 1941. године до 1945. године

Поводом националног Дана сећања на жртве геноцида у Другом светском рату, у Спомен-парку „21. октобар” отворена је изложба „Губим невино свој живот, због неваљали и проклети људи”.

Изложба је посвећена Дану сећања на жртве геноцида која се обележава у спомен на исти датум 1945. године, када је дошло до пробоја групе заточеника усташког логора смрти у Јасеновцу у такозваној Независној држави Хрватској. Посвећена је и сећању на Србе, Јевреје и Роме страдале у масовним и нечовечним ликвидацијама током Другог светског рата.

Изложба под називом „Губим невино свој живот због неваљали и проклети људи”, по тексту једног Србина из Шапца који је упутио оваку поруку мајци пре извођења на стрељање, састоји се од 155 графичко-

ликовних фотографија, 39 факсимила документа, 16 графикона и две карте. На фотографијама су приказани злочини геноцида и ратни злочини против цивилног становништва на просторима бивше Југославије од 1941. до 1945. године. За ову поставку коришћени су материјали Музеја жртава геноцида, документа Архива Југославије, Војног архива из Београда, Музеја из Херцег Новог, Јеврејског музеја, Музеја Републике Српске, Шапца и Лознице.

Ова поставка биће отворена до 21. маја.

ИЗЛОЖБА ИКОНА МОНАХИЊЕ ЕКАТЕРИНЕ

Суптилна уметност савременог доба

Монахиња Екатерина иконе слика на даскама од липе, пигментима и јајчаном темпером, али и на папиру акварелом, бојицама, фломастерима, колажирањем. Радове ове монахиње-уметнице Крагујевчани могу видети у галерији „Рима” од среде, 4. маја

лону, у Риму, Варшави...

Када је открила византијско сликарство упустила се у истраживање иконописа и фреско сликарства. Како сама каже, мислила је да њена знања из дизајна, компјутерских програма, те склоност ка концептуалној уметности и новијим медијима неће имати места и употребу у монашком

животу и иконопису. Али, показало се да су сва та знања из савременог визуелног језика и истраживања, како у ликовној уметности, тако и у дизајну и архитектури, интегрирала у иконописање, фрескопис, у креирање црквеног намештаја, уређивање манастирске порте и коначка. Њен креативни однос према свему што је окружење и висока естетска култивисаност се осликају на сваком плану. Познавање широке културне баштине дају њеним иконама сложивост и оригиналност.

Монахиња Екатерина је дипломала сликарство на Факултету ликовних уметности у Београду, али и на Факултету примењених уметности на Одеску за ентеријер и дизајн намештаја. Од своје двадесете године, много пре монашког живота, излагала је уметничке радове од амбијенталних интервенција, скулптура, инсталација, до видео радова. Излагала је на самосталним и групним изложбама у галерији СКЦ-а у Београду, у павиљону „Цвијете Зузорић”, на Вршачком бијеналу младих, Октобарском са-

лажирањем. Радове ове монахиње-уметнице Крагујевчани могу видети у галерији „Рима”, а свечано отварање заклано је за среду, 4. маја, у 18 часова. Пажњу посебно привлаче колажи на натур папиру с ребрastим картонима у рамовима природне боје дрвета. Инспирација долази од рециклажног материјала, еколошке естетике, трендова у дизајну у којима се огњено користе конструкцијни материјали. У употреби ових материјала рефлексује се савремено доба, али су увек присутни обавезни елементи који једну слику чине иконом – светлост, одговарајући изглед светитеља, ореол и име.

„ЛАГУНА“ НАГРАЂУЈЕ

Банкари и заводници

Два читаоца „Крагујевачких”, која до сада нису добијали поклон књиге, добије роман Исидоре Ђелице „Љубав у Емиратима”, а потребно је да у петак, 29. априла, позовете 333 111, после 11 часова ујутру. Добитници ће своје књиге моћи да преузму у новоотвореној књижари „Делфи” у пешачкој зони.

Љубавни, крими, шпијунски роман на најлуксузнијем месту на свету! На врелом песку Емирата, у најлуксузнијем хотелу на свету „Бурџ ал Араб”, једином хотелу са седам звездица, у Дубају, по најлуксузнијим пунктовима од Голф клуба до хиподрома, од златног сукана до гламурозних хотела, одиграва се крими шпијунско-љубавни трилер од којег застаје дах...

Светски сет-сет је обузет магијом и езотеријом. У најлуксузнијим апартманима богаташи и шеици, банкари и заводници баве се свим врстама врачања и чаробњаштва. Дервиши, швалери, нафташи, шпијуни, мултимилионери, манекенке, постмодерне вештице и продавци тајни пронашли су за себе нову Нојеву барку у „Бурџ ал Арабу”.

Љубав, романса, гламур, тајна и магија чине литерарни пентаграм романа, који својом динамиком и скривеним порукама читаоцу пружа не само ужиvanaje у узбудљivoј причи већ бревијар чаролија које му могу променити живот. У овом дедуктивном роману пуном тајни Исидора Ђелица открива и раритетне езотеријске и магијске текстове који су хиљадама година били тајна.

ЈОШ ЈЕДНО ПРИЗНАЊЕ ЗА ВОЈИНА ВАСОВИЋА

Сваких пет минута награда

Фilm без речи „Сваких пет минута” недавно је на филмском фестивалу „Ре-имци” у америчком граду Лоренсвилу освојио Специјалну награду за уметничко дистингуиће. То је другу награду у овом месецу која је стигла на адресу младог крагујевачког редитеља Војина Васовића.

Да подсетимо, за исто остварење он је освојио награду за најбољи кратки анимирани фilm у Торонту на фестивалу „Синевуј филм фестивал“. Овај фilm, који је рађен без речи како би лакше комуницирао са најширом публиком, заправо је

метафорична прича о вечној тежњи уметника да добије својих пет минута под сунцем. Прича је смештена у својеврсну „чекаоницу за уметнике”, где сваки од њих доласком на ред пролази кроз врата изнад којих му се одбровава време. Из врата је прволија кроз коју ликови падају незаустављивом брзином.

Идеја филма говори о уметности која опстаје и уметницима који нестaju. Сваки лик у филму је, заправо, човек-медиј, па уместо глава јунаци имају новине, телевизор, радио апарат и монитор компјутера.

Под диригентском палицом Васовића радио је креативни тим који чине аниматори, архитекте и графички дизајneri, први пут у додиру са анимацијом. Главна снага у прављењу филма био је Никола Степковић (пртеж и директор анимације), који је сарађивао са још неколико аниматора: Немањом Степковићем, Срђаном Стевановићем и Данијлом Павићем. Кад је слика била готова, све конце у рукама имао је Владимир Керкез, који потписује оригиналну музику и дизајн звука.

М. Ч.

УКРАТКО

Обично вече
са Ланетом
Готовићем

Већ годинама култна предста ве београдске публике, а тај статус не губи већ више од једне деценије, нахи ће се на репертоару вечерње сцене „303“ Позоришта за децу. Реч је о комедији „Обично вече“ Милана Ланета Готовића.

Са овом монодрамом Готовић је обишао све континенте и већину главних градова света. Гостовао је на сценама Москве, Беча, Лондона, Париза, Цириха, Женеве, Јохансбурга, Њујорка, Торонта, Чикага, Ванкувера, Монреала, Сиднеја, Мелбурна, Перта, Бризбејна, Велингтона, Окленда, Пекинга...

Готовићев специфичан хумор битно се разликује убичајеног, а овдашња публика биће у прилици да се у то увери у среду, 4. маја, у 20 часова.

Карте за ову монодраму могу се купити на билетарници Позоришта за децу, сваког радног дана после 15 часова.

Берза стрипа

Потреба за местом на којем би љубитељи стрипа, пре свега млађе генерације али и старији поштоваоци ове уметности, могли да размењују примерке из својих колекција или набаве нова стрип остварења дуго је представљала проблем. Уз велике напоре неколико ентузијаста након дуго времена Крагујевац је поново добио стрип-берзу. Како је ова манифестација одлично прихваћена Шумадијски стрип клуб, у сарадњи са Домом омладине, поново ће организовати берзу стрипа.

Као и прва берза, и ова ће бити организована у простору Дома омладине, а сви заинтересовани могу да посете ову манифестацију у суботу, 30. априла, од 18 часова.

Улаз је бесплатан.

**Панк-треш
вече**

У петак, 29. априла, у Дому омладине фанови панка и треша биће у прилици да виде младе бендове из Ниша и Чачка. Наиме, на заједничком концерту наступиће бендови „Док7“ и „Анти-Догма“.

Концерт почиње у 22 часа, а улаз је само 150 динара.

**Премијера комада
Дивље гуске**

Центар за неговање традиционалне културе „Абрашевић“, односно Позориште младих, тренутно ради на три нове представе: комедији „Дивље гуске“, крими драми „Клопка“ и дечјој представи „Уплакана лепотица Милица“.

Прва на репертоару је комедија „Дивље гуске“ рађена по тексту Вудија Алена, а у режији Чедомира Штајна. Премијерно извођење заказано је за четвртак, 5. мај, на сцени „Абрашевића“.

Рекламе

OSIGURANJE OD RIZIKA SUŠE
Snagom krilatog lava.

GENERALI GROUP

DELTA GENERALI
Osiguranje

Za sve vrste osiguranja.

Da li želite da suše ne ugrožavaju uspeh vaše poljoprivredne proizvodnje?

Generalni Osiguranje jedino u regionu pruža zaštitu od rizika suše!

Premiju osiguranja od rizika suše možete platiti kreditom Banca Intesa, a ODMAH dobijate sledeće pogodnosti:

- 10% popusta na premiju osiguranja
- Poklon osiguranje od nezgode za vas i članove vašeg gazdinstva
- Pravo na subvenciju premije osiguranja

Kao mudar gazda tokom najtoplijih meseci u godini – osigurajte useve od rizika suše!

Delta Generali Osiguranje
Sektor za osiguranje poljoprivrede
Bulevar Mihajla Pupina 4, 21000 Novi Sad
021/422 818

ХЕРОИ НЕБА ШУМАДИЈЕ: НАШИ ПИЛОТИ У АПРИЛСКОМ РАТУ 1941. ГОДИНЕ (4)

Преко мене живог Немци неће ући у Крагујевац

Пише Вељко Лековић

Када су се Немци у зору 11. априла почели приближавати Крагујевцу, штаб Седмог противавионског дивизиона налазио се у суседном селу Белошевац. По наређењу команданта дивизије он се повукао у правцу Горњег Милановца. Међутим, командант ваздушне одбране Крагујевца, резервни пуковник Урош Црниловић, није хтео да се повуче. По изјавама многих сведока, он је самоницијативно одлучио да се на супротној страни града, у Шумарицама, ушанчи и организује ометање напредовања непријатеља. Са својим верним посилним војницима и прикупљеним добровољцима иско пао је ров на ивици Шумарица и наместио три топа у правцу Крагујевца. Неки сведоци наводе да је потрешен расулом наше војске рекао: „Преко мене живог неће Немци ући у Крагујевац!“

■ Рањен у груди, а управно стоји

Капетан Марић је, повлачећи своју батерију, са заводског моста кроз град милановачким друмом стигао на Вашариште и наредио да

Командант ваздушне одбране Крагујевца потпуковник Урош Црниловић одбио је команду о повлачењу из града, самоиницијативно се ушанчио у Шумарицама и топовима гађао по Немцима. Храбро је бранио и погинуо. Страдала је и група пилота која није хтела да се преда непријатељу, покушали су да прелете у Совјетски Савез, али због лошег времена све летелице срушиле су се у селима око Крагујевца

поздрава махнуо руком и показао у правцу Горњег Милановца. Стешао сам утисак да је рањен у груди и да му рана крвари. Често сам питao себе, а то ни данас не могу да објасним, како је могуће да човек буде рањен у груди, а да при том тако чврсто и исправно стоји као какав камени кип?“

Сестра и супруга храбро погинулог родољуба дошли су ускоро да виде гроб и сазнају више о погибији пуковника Црниловића. Према казивању чувара оближњег војничког гробља, изгледа да су Немци сломивши последњи отпор у граду, око подне довукли своје топове и осули паљбу на Црниловићеве топове. Они су би-

шуму и наставили са давањем отпора.

Зора Црниловић, сестра погинулог комаданта, сећа се:

„Чувар војничког гробља причао ми је да је целе ноћи овде била тако велика пучњава да се није усудио да промоли главу из чуварске кућице, иако је за време краткотрајног прекида ватре јасно чуо јејање тешког рањеника. Он је закључио да су Немци веровали да је на овоме месту у Шумарицама организован прави отпор, те су стога целе ноћи бесомучно пущали.“

Тек у освит зоре опрезно су пришли умуклим топовима на ивици Шумарица. Били су јако изневађени што су крај топова нашли само једног јединог погинулог и то вишег официра Југословенске краљевске војске. Он је био присутан кад су у знак признања храбром непријатељу испалили плутун.“

Супруга Црниловића сазнала је да је њен муж ноћ пре немачког напада на Крагујевац, кад је чуо да су Немци у близини града, пробдио у Шумарицама организујући копање ровова и распоређујући групе војника ради обезбеђења

пролаза војних јединица, које су се често у нереду повлачиле пут Горњег Милановца.

Неко од војника је његове личне ствари, бележнице и дневник у Горњем Милановцу предао његовом заменику мајору Груберу, а овај месној команди. Када се зна да је пуковник Урош Црниловић био прослављени борац још из Првог светског рата, члан Соколског друштва и одликован највишим војним одликовањима (орденом

ХРАБРА ПОГИБИЈА ПУКОВНИКА УРОША ЦРНИЛОВИЋА, КОМАНДАНТА ОДБРАНЕ ГРАДА

„Милоша Обилића“ и „Белог орла са мачевима“), онда не чуди његов узвишен патриотизам и херојско држање.

■ „Ја свој авион нећу палити“

Сазнавши за паљење авиона 101. ескадриле и 141. ескадриле из 31. ваздухопловне групе на аеродрому Сушичко поље, на аеродрому поред Кнића долази до дезорганизованости и страха да би и тај војни полигон услед брзог про-дирања немачких окlopних јединица, могао пасти Немцима у руке.

У штабу 52. ваздухопловне групе Другог ловачког пука, смештеном у основној школи у селу Драгушица поред Кнића, одигравала се жучна расправа између пронемачки настројеног пуковника Франца Пирца, који је предлагao да се због надирања Немаца, као и лоших метеоролошких услова авиони униште на земљи, и капетана Иве Оштрића, који је био против тога. Расправу је завшио капетан Иво Оштрић речима: „Ја свој авион нећу палити.“ Потом је изашао на поље, заступивши врата. Од правог патриоте и југословенски настројеног капетана другачија одлука није се могла ни очекивати. Капетан Оштрић одлучује да са групом својих пилота из ескадриле прелети за Совјетски Савез.

Са аеродрома полеђу комадант 164. ескадриле, капетан Прве класе Иво Оштрић, поручник Мато Момчиловић и нижи

ваздухопловно-технички чиновник пилот Вељко Вујићић, док се авion четвртог пилота Урош Перовић, који је покушао да прелети на други аеродром, усред раскваншег терена заглавио у блату. Међутим, непосредно после полетења, због лоших временских услова долази до рушења сва три авиона. Капетан Иво Оштрић гине код села Рогојевац, поручник Мато Момчиловић гине у близини манастира Враћевшица, а нижи ваздухопловно-технички чиновник Вељко Вујићић, удариши у ограде планине Рудник, пада у село Црнућа и убрзо умире од забојијених повреда.

Дванаестог априла, када су се мало поправили метеоролошки услови, на Земунском аеродрому прељеђу командир Другог ловачког пука пуковник Франце Пирц, командир 163. ескадриле капетан Прве класе Милош Бајагић, као и пилот Борис Цијан. По слетању на аеродром чекало их је изненађење, јер су аеродром већ били заузели Немци фолксдојчери. Пуковник Пирц се предаје фолксдојчерима и дезертира у зракопловство Независне Државе Хрватске (НДХ), а Цијана, након успелог бега кроз прозор тоалета, после неког времена Немци поново хапсе и одводе у немачко заробљеништво.

Капетан Бајагић одбија да се преда и, пошто му је још био укључен мотор на авionу, успева да оскрене летелицу и под кишом

метака поново узлети. Међутим, на аеродрому код Ваљева приликом принудног слетања долази до превртања и лома авиона у коме храбри капетан пилот Милош Бајагић губи живот.

Остатак Другог ловачког пука после уништења технике на аеродрому код Кнића одступио је сувоземним путем у правцу Сарајева.

Тако су завршили свој задатак у одбрани Крагујевца и Шумадије Други ловачки пук и противавионска одбрана града.

„ХОКЕР ХАРИКЕНИ“, ЛОВЦИ ЈУГОСЛОВЕНСКОГ КРАЉЕВСКОГ ВАЗДУХОПЛОВСТВА, НИСУ ОДОЛЕЛИ ПРЕМОЋНОМ НЕПРИЈАТЕЉУ

се топови брзо разместе на згодним и скривеним местима. Убрзо су топовске цеви биле усмерене ка непријатељској моторизованој колони која се опрезно кретала ка Вашаришту, где се водила борба.

Изnenадна ватра наших топова само је да ће тренутак збунила непријатеља. Врло брзо Немци су открили њихов положај и отворили силовиту, концентричну ватру. Претила је опасност да целу батерију униште. Капетан Марић је наредио повлачење у правцу Горњег Милановца. Пролазећи поред Шумарица он је приметио команданта Црниловића. Журно му је пришао и рапортирао о својој намери да оштећене топове повуче пут Горњег Милановца. О том сусрету са командантом Црниловићем капетан Марић се сећа:

„Команданта Црниловић затекао сам поред једне букве, недалеко од друма. Самог, управног, са црвеном мрљом поред ордена на грудима. На мој рапорт ништа није рекао. Само је у знак

ПОГИNUЛИ ПИЛОТИ ИВО ОШТРИЋ, МАТО МОМЧИЛОВИЋ И МИЛОС БАЈАГИЋ И ВАЗДУХОПЛОВНИ ЧИНОВНИК ВЕЉКО ВУЈИЧИЋ

Заборављене причe и легенде

Пише Александар Бабић

Кад су вампири харали Србијом

После Велике сеобе Срба 1690. године, Аустријанци су овладали нашим крајевима, све до Скопља. Опет су аустријске трупе потисле Турке у првим деценијама 18. века и заузеле део Србије, али не тако дубоко на југ као претходни пут. Аустријанци су се интересовали за народни живот и догађаје међу Србима, па су њихове новине 1725. године донеле извештај и о неким чудним догађањима у српским селима. Писале су о известном Петру Благојевићу из Кисиљева који је мртав устајао из гроба!

Наравно, сви су то сматрали као немогуће, па је стога и аустријска власт оформила специјалну комисију сачињену од лекара и стручњака да испита цео случај. По логици ствари, морало се приступити најпре откопавању гроба поменутог Петра да би се утврдило стварно стање. И, где, у гробу налазе Петра, тело му је одлично очувано, иако је мртав већ неколико година.. Чак у устима му откривају - мало свеже крви!

Разлог зашто су се Аустријанци заинтересовали за овај случај биле су притужбе становништва поменутог села и околине да их покојни Петар ноћу напада. За кратко време је десетак мештана и умро само после дана боловања, а сви су причали да их је ноћу „посетио“ покојник. Препознали су га. Смрт је наступила, а то је било просто народно тумачење, пошто им је посисао крв, за шта је било и доказа - у Петровим устима (иако је мртав годинама) свежа крв.

Век и нешто више после тога, о људима који се „дижу из гроба“ и сисају крв другим живим људима (обично из своје фамилије) бележи и Вук Стефановић Карадић у свом Српском ријечнику издатом 1852. године:

„Послије смрти 40 дана уђе некакав ћаволски дух и оживи мртвача (повампира га). Потом излази ноћу из гроба и дави људе по кућама и пије крв њихову. Посттен човек се не може повампирити, сем ако преко њега мртва прелети каква тица, или какво друго живинче пређе. Зато свагда чувају мрца. Нарочито се пази да га не прескочи црна мачка или пас, јер ће онда засигурно постати вампир!“

Постојало је простодушно објашњење школованих, који нису веровали у те сујеверице, да се на неким местима налази земља салито - сумпорита, таква да када се у њу укопа какво мртво тело, у коме се налази још пуно крви, оваква земља у мртвом телу усире крв, па се добије утисак да се мртвач угоји и не да ту делу нипошто истринти, него га крепко држи као год магнет гвожђе. Тако тело може да остане најмање 77 година нерастворено.

Постоји и веровање да је вампир уствари болесник који западне у дубоку кому, па се помисли да је умро, а њему оболе жлезде са унутрашњим лучењем и болест има три фазе. Прва фаза је разарање и промена ћелија у самим жлездама, друга је промена на генима, што се може преносити с колена на колено, а да свако не постане вампир, већ ко зна која генерација, и трећа фаза је нагло буђење из коме, због неке бурне промене у организму која онда доводи до стварања - вампира.

Свако ко је видео (по причи има и таквих) убијеног вампира, говори да се он претворио у неку пихтијасту масу, чиме се потврђује оно прво „научно“ објашњавање. Основна заблуда је да вампир настаје од мртвача, односно да се мртваци повампирују. Долази само до привидне смрти када се у организму „покојника“ дешавају потпуне промене ћелија. Унутрашњи органи се мењају, а мишићи и неке кости се разлажу, те се све то замењује пихтијастом масом. Ова еластична маса може да бубри и расте, тако да онај који је видео „покојника“ и поново га угледа као вампира може закључити да се угојио. Такође ће приметити да су зуби очњаци и секутићи мало већи и оштрији него код обичног човека.

Сваки вампир је и црвен у лицу, а и за то следи објашњење: од сисања свеже артеријске крви. Јер, када нападне своју жртву, вампир то чини заривајући зубе у каротиду или кључну артерију и одатле исисава крв.

Народ је нерадо помињао име вампира. Ако га неко и спомене, одмах се изговара: „На путу му броћ и глого трње“. Наиме, веровало се да се вампир може „смирити“ (убити) једино зашиљним глоговаком.

Доста је било вампира по Србији, бар судећи по причама и путописима. Један од њих бележи случај у селу Медвеђа 1731. године, а 1732. године, 4. маја, лист „Лондон црнал“ доноси текст и превод извештаја војног лекара Јохана Флуккингера, у коме он описује случај „српског вампира који је проширио заразу подручју Београда“. То је први случај да се на енглеском говорном подручју спомиње српска реч - вампир. Не говори се о каквој је зарази реч, ни да ли је то зараза вампиритизмот.

Причало се у народу да се задах од тела вампировог уопште не осећа. Он је дану у горбу немоћан, а само ноћу добија снагу и оживи. Такође, вампир не може себе да види у огледалу, нема лик, као што не може да се огледне ни у води - да би видео себе.

Иако су прошли векови до Дракуле до нашег Саве Савановића, и данас се могу чути расправе о вампирима. Тако је електронски часопис „Лајв сајенс“ (Жива наука) донео мишљење универзитетског професора физике Костаса Ефтимија са Флориде. Он је „математичким“ путем дошао до закључка да уопште нема вампира, нити их је икада било. Пошто је познато да се вампирима храни лјудском крвљу, а то морају да чине бар једном месечно, и пошто се то сматра заразним (жртва умре, па и сама постаје вампир), Ефтимији је узео 1. јануар 1600. године као нулту тачку и почeo математички да докazuјe: 1. фебруара би већ постојала два вампира, месец дана касније четири... и тако редом. Само кроз две и по године било би 536.870.911 вампира, а и људи је тада по статистичким прорачунима било нешто више од пола милијарде. Не би имали коме више да пију крв и морали би да изумру.

У рубрици „Заборављене приче и легенде“ вампирима ћемо се бавити и у наредним бројевима.

Приче

РОМИ - ИСТОРИЈА, МИТОВИ И ЖИВОТ (10)

Нико лепше не с

Имају Роми једну дивну песму која говори о томе како немају свој завичај, већ им је родна груда свуда где их људи лепо приме. Песма још каже да Ром почиње да краде, не би ли украо и срећу за себе, а његова жена почиње да врача, не би ли уврчала лепшу судбину, о којој су певали и сањарили најчешће у топлим летњим ноћима, по месечини

Приредио Александар Бабић

Iуги низ векова у нају низ векова у нају средини био је одомаћен назив Цигани за Роме. Они су сами себе називали Роми, што је на њиховом језику значило људи, али само људи који припадају њиховом „соју“. Људе других националности зову мануш и гаџо. Мануш означава уопште човека друге националности, а гаџо је име које Роми дају, на пример, Немцу у Немачкој, Србину у Србији, Италијану у Италији...

И поред општег значења у ромском језику, порекло речи „ром“ још није у потпуности разјашњено. А. Г. Паспати, истакнути светски ромолог 19. века, претпоставља да ова реч потиче од Рама, што представља инкарнацију бога Вишне (из индијске митологије). Други научник, Кохановски, износи став да се овим именом устvari показује да су Роми потомци божије Раме.

Пореклом и објашњењем имена „Ром“ бавио се у својим публицистичким натписима и др Рајко Бурић, и сам по пореклу Ром и истакнути интелектуалац из ромских редова. Рома као корен речи он налази у сложеницима које значе косу, длакавост, маљавост и слично, што заиста одликује припаднике ромског народа. Према њему, овај корен речи не би се могао довести у везу са самим називом.

Реч Рама која се помиње у Брахмаваиварту Пурана (глава 110) и у буквалном преводу значи: „оно што испуњава и делује на све“. Самим смислом ове реченице може се увидети да се она односи на религиозно-филозофско значење, а не етничко, повезано за назив Ром.

На везу са називом Ром највише асоцира „Рамта Рам“, што на пенџабијском језику означава „оног који непрестано лута“. По томе је, како се сматра, и Рама, јунак чуvenог индијског спева, добио име, јер је био предодређен да буде прогнан и у шуму, у лутању, провеће 14 година.

Има присталица и тезе, пошто реч Ром значи и човек, а то значење има и реч мануш у ромском језику, да је основа речи мануш - ман, што значи „кретање духа“. Напомињу да се тај корен садржи и у речима за човека у германским језицима, а истог је корена и енглеска реч минд (дух) и немачки глагол мајнен (мислити). Одтле се извлачи за- кључак да је у корену ове речи садржана идеја о човеку као мисаоном бићу и Роми су, прихватавајући тај назив, за себе желели да дају јасну поруку шта су.

■ Оптуженi за људождерство

Овога 8. априла по 40. пут обележен је Светски дан Рома који је установљен 1971. године, када је у Лондону одржан Први светски конгрес Рома, на коме је озваничено име Роми као општеприхва-

ћени светски назив за ову националну заједницу. Конгрес је био први и оснивачки и поред имена прихваћена је и званична застава и ромска химна.

Међутим, и даље су Роми најсиромашнији и највише дискриминисани народ у Европи, што се тешко мења. Оснивањем националних савета Рома чине се напори и у Србији да се ово стање поправи, али због тешке економске ситуације, а све захтева велика материјална и финансијска средства, не иде све жељеном брзином. У току је и формирање Савета за чување и неговање културе Рома да би се сачувала њихова баштина, па и овај наш фелтон је сачињен с том намером.

Било да их зовете Роми или Цигани, то су једни те исти људи (народ), који је имао страдалничку судбину, како Драгобуљ Ацковић рече: „Људи прне пути и прне судбине“. Потош су били тамне пути „горућим очима“, како је о њима певао Бодлер, то су за старе европске народе представљали прототип антихриста. И црква их је третирала, пошто се Роми баве пророштвом, чаролијама и призывањем демона, као ћаволове синове, те тако навлаче на себу и анатему. Староседеоци су их оптуживали за скројство сва убиства и кражје, чак су били оптуживани за људождерство, сакаћење и препродају деце и њихово искоришћавање у циљу прошиње и изазивања саилости према обогањеној деци.

Трајало је „мрачњаштво“ према Ромима у Европи доста дуго, а може се с правом рећи да је ескалирало средином 19. века (код по-

буне Рома робова у Румунији), а затим дошло до врхунаца за време Другог светског рата и нацистичке политike уништавања Јевреја, Рома и Словена по концентрационим логорима.

И много раније, када се „пртала“ та слика о Ромима, у Аустроугарској монархији 1782. године прогласили су 41 Рома за људождере и на најсвирепије начине (вешањем, одрубљивањем главе, мучењем растезањем на точку) погубили. Касније је цар Јосиф Други установио да су ове оптужнице биле лажне и да за људождерство није постојао ниједан доказ.

■ Деца - богаљи за прошињу

И у Шумадији је било оптужби и великих судских процеса против Рома крајем 19. и почетком 20. века. То су увек били Роми скитачи, они без сталног места боравка, а припадали су Лажешима који су

ањари од Рома

овамо долутали из Влашке и Молдавије. Били су без сталног занимања и сам назив Лајеш потиче од речи „Лаис”, што значи члан хорде.

Већина ових Рома хранила се од онога што украде или су хватали, ловили птице. Иако су били вешти у разним пословима, радили су врло мало. Дане су проводили у спавању, а ноћи користили за крађе и друга неваљала дела. Мајке су по Шумадију плашиле децу да ако не буду добра онда ће их укости Цигани чергари. И судећи по судским списима из тог доба, то се и дешавало.

У „Београдским новинама“ од 12. јула 1902. године објављено је како су чергари, пролазећи кроз село Матијевац код Љуприје, украдли неком сељаку осмогодишње дете. У „Вечерњим новостима“ од 22. јула 1904. године

била је белешка под насловом „Циганин звер“ у којој се описује како је на варшу у Аранђеловцу (датум је по старом календару) један Циганин зграбио четврогоодишње дете, које је изашло пред кућу да се игра, и пошто је био на коњу, у трку је покушао да побегне, али га је стигао извесни Авдија кочач и уз припомоћ других ме-

Све то допринело је да велике погроме према Ромима други народи прихвате као неминовност, мада је било и људи који су се и сами излагали опасностима да спасу Роме.

■ Стадања у логорима

Познат је случај из Горњег Милановца, у јесен 1941. године, када су Немци купили таоце да би их одвели у Крагујевац и стрељали у Шумарицама. Доктор Душан Стефановић је око Циган-мале у Горњем Милановцу поставио табле са упозорењем на немачком језику: „Тифус и шарлах“, а свим Ромима је наредио да се увију у неке појаве и ћебад и док рација не прође не излазе из кућа. Кад су Немци прочитали упозорења, нису ни завирили у Циган-малу. Да није било досетељивог и племениног доктора Душана Стефановића, било би још више страдалих Рома.

Иначе, дosta Рома је стрељано у Шумарицама 21. октобра (тачан број нико није утврђивао), као и на другим стратиштима по Србији, а нарочито у логорима у Јасеновцу и Градини. Та цифра по Рајку Бурићу достиже скоро 100.000 убијених.

Концентрациони логори које су створили немачки нацисти причаје за себе. Још 1838. године у Немачкој је формирана Државна централа за решавање питања Цигана у Трећем Рајху, а главна дилема у уништавању Рома била је - стерилизација или концентрациони логор? После освајања више европских земаља, Немци су приступили решавању „циганског питања“ упућивањем у Ошвјенћин и друге логоре смрти. Првог августа 1944. године сви Роми који су се тада затекли у логору Ошвјенћин убачени су у гасне коморе. Било их је из многих земаља Европе.

Сматра се да је у свим логорима угушено укупно око 400.000 Рома. Аустријски публициста Волф Маурер наводи да је једног дана у шумском логору Кулмхоф побијено њих хиљаду, међу њима и жене и деца, а само неколико дана после званичног завршетка рата, стража је побила две хиљаде Рома који су се затекли у логору Берген-Белзен. За ромску историју страдања остају записани и логори у Треблинци и Мајданпеку. Остаће и запис о правом паклу који су доживели Роми на подручју гета у Лођу, где је од глади, болести и тортуре уморено више од десет хиљада душа.

Роми имају и једну дивну песму која говори како немају свој завичај, већ им је родна груда свуда где их људи лепо приме и не отерају, и како Ром почиње да краде

не би ли тако некако украо и своју срећу, а његова жена почиње да врача, не би ли уврачала лепшу судбину. А нико лепше не уме да сањари од Рома, најрадије у топлим летњим ноћима, на месечини. Што је другима стварност о томе Роми сањају - јер сами не могу да дођу до те стварности, до онога што воле и желе и што сваком човеку припада.

ПОСЛОВНИЦЕ:
Кнић 510 - 197
Рача 751 - 262
Баточина 842 - 311
Лапово 853 - 710

Благоја у центру:
7 - 18 сати - радним данима
7 - 13 сати - суботом

Радно време од 7 - 15 сати

**ЕД Електрошумадија
Крагујевац**
Централа 307 - 200
Дежурна служба 335 - 195
Приклучци 307 - 368
Пријава стања и
рекламације 370 - 300

STUDENTSKI
KULTURNI CENTAR
KRAGUJEVAC

learn

ENGLESKI JEZIK
POSLOVNI ENGLESKI JEZIK
ENGLESKI ZA DECU
ITALIJANSKI JEZIK
NEMACKI JEZIK
SPANSKI JEZIK
Stručni engleski jezik po Kembridž programu
Priprema za polaganje ispita
IESOL EXAMINATIONS/ u Britanskom savetu

KURSEVI RAČUNARA

TEL. 034 300 985
034 336 122
WWW.SKCKG.COM
Radoja Domanovića 12

**PAPIR
PRINT**
www.papirprint.com

**Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & štampa**
034 331 319
Svi papiri na jednom mestu

У балканској крчми, свака певалька је јача од државе!

Page ЂЕРГОВИЋ

Карикатура: Горан МИЛЕНКОВИЋ

Липе цвату

Испред моје зграде, на Аеродрому, налази се огромно дрво липе. Ту је већ десецијама и занимљиво је да годинама није цветала, а онда је напрасно, једног пролећа, набујало олистало и потом су се појавили огромни, миришљави цветови. Од тада, липа је све раскошнија и бујнија. Питање је тренутка када ће њене гране да уђу кроз отворен прозор мого стана.

Наврага, сви у кући смо алергични на липу. Што је она миришљавија и заноснија, ми смо болеснији. Зато сам, још прошлог пролећа, отишла у месну заједницу да се распитам треба ли сама да контактирам Градско зеленило не би ли је поткресали, или ће то они да ураде. Никада ми нису били јасни људи који раде у месним заједницама. Онако, као да су из самоуправног система прошлог века. Када је уђе у просторије где раде, просто недостаје Титова слика. Но, љубазна жена ми каже да мора да им доставим званичан захтев. Срочила сам га на брзину и задовољно отишла кућу.

Пролеће је било у пуном јеку. Липа се и даље ширила. Нико је није ни пипнуо. Отишла сам у месну канцеларију, да видим у чему је проблем. Жена је и даље била на свом месту и све је одисала познатом канцеларијском запаром. Фино ми је појаснила да се орезивање дрвећа врши у јесен и да ће мој проблем засигурно бити решен.

Претпостављајте већ да је прошла и јесен. Наравно, ништа се није десило, осим што сам ја морала да пишем нови захтев, јер онај од пре пар месеци више се није важио. Е, сад је дошло ново пролеће. Позвала сам телефоном да видим да ли ће дрво, напокон, бити доведено у ред. Мада, паљо ми је и на памет да га пустим, да се развија, па онда, када гране уђу у мој стан, да их сечем и чувам за потпалу кад кренем у село. Ако дотле преживим алергијску реакцију. Преко телефона ми је женски глас појаснио да морам поново да напиша захтев (!) и да ће то бити предато Надзорном одбору!

Е, то ме је већ заинтригирало. Какав сад одбор? Отприлике, ствари стоје тако да за све за шта је месна заједница задужена постоје некакви одбори у општини који то треба да одobre, па проследе даље. Добро, јесу ови из канцеларија као социјалистички прегледници, али могу, ваљда, за толико да процене да ли ми је дрво ушло у стан и да директно пошаљу захтев Зеленилу, а не да се дописују прво с некаквим Одбором. Или је општински апарат толико разгранат, да су границе запослених у њему заиста постале безмислене и несагледиве?!

Но, шта је, ту је. Мислила сам да је најгоре у цеој овој причи што епилога – нема. Ја сам и даље у свом стану, истина слинава, а липа ми се, онако шеретски смеје чим отворим ујутру очи и погледам ка прозору. Али не, најгоре је што сам данас позвала телефоном општинску централу и покушала да им појасним свој проблем и да ми треба некаквим Надзорним одбором не би ли видела да ли, можда, поново треба да пишем захтев, или да чекам јесен! Нисам добила никакав одговор, осим да дођем лично у зграду општине и пронађем службу коју тражим јер, ако не кажем конкретно, како би они на централу могли да знају кога тражим!

Када бих, којим случајем, узела тестерче и сасекла те фамозне гране, гарантујем да би се у року од једног дана код мене нацртали и комунална и народна милиција, а казну бих платила по хитном поступку!

Јуче сам у Београд путовала аутобусом. У граду од двеста хиљада становника не ради телефон на аутобуској станици. Додуше, колико ономад био је искључен и овдашњем музеју, па што не би и шалтерушама?! Има некакав привремени број за који не можете да сазнате на 988, само да га прочитате на папирају на станичном шалтеру. Стално је заузет, или се нико не јавља. И шта ако, примера ради, силни гости похитију на прославу Дана града? Немају кога да питају ни чиме да дођу, ни када да се врате.

Али, не сумњам, ако већ успеју да стигну, да ће наш градоначелник са својом свитом организовати величанствену прославу! Током целе године прослава Ђуђевдана им је главна преокупација и највећи задатак. Све друго је мање битно.

Липе цвату, све је исто као и лани...

ЛЕПА ЈЕЛА

САТИРА

Нови члан породице

Сви у кући смо били пресрећни када смо добили принову. Жена га је унела умотаног и пажљиво положила на кревет. Био је баш мали, загасито црн и толико леп, да смо се сви одмах заљубили у њега.

Док нисмо скидали поглед с њега, између деда и баба, стричева, стрини, јака, ујни, тетки и тетака, жене и мене кренула су зачикања на кога подсећа изгледом.

Одмах је постао љубимац свих укућана. Стално је био у центру пажње. Сви су му прилали пажљиво и нежно га дотицали.

Жена га није испуштала из крила. Деци није дозвољавала да му се приближе. Смешкала се док га је додиривала, а он је испуштао различите звукове - плач, смех, уздахе, пиштање.

Кљукали смо га разни стварима. Када бисмо били у некој недоумици набављали смо стручну литературу.

Због њега смо остајали будни до касно у ноћ и рано се буџили, али нисмо жалили. Малишан је постао толико драг, да нам никада с њим није било досадно. Гледали смо га у њега као у некакво божанство. А и он нам је узвраћао тиме што се стално мењао и забављао нас.

Кад су наступили врели дани,

**Догађаји су се
отргли
контроли.
Политичари
су им се
придружили!**

Page ЂЕРГОВИЋ

поред малишана смо укључивали расхладне уређаје. А када је захладило, утопљавали смо га, да му се нешто не би догодило. Посебно смо га чували од вируса.

Стално смо страховали да ће га неко угрозити када нисмо код куће

Ишли смо с њим у шетњу, у паркове, на путовања...

Морате нас разумети, јер смо и сувише везани за наш једини и драгоцен лап-топ!

Александар ЧОТРИЋ

■ Ја сам у сукоб интереса упао тако што сам бушио сам по свим министарствима!

■ Влада води веома кредитилну политику. Нема код кога нас није задужила!

■ Свима који су добили азил у нашој земљи желимо популарно да бројно и молимо их да приме наше искрено саучешће.

Стојан ЈАНКОВИЋ

Посебан ми је мерак кад стане неки Ауди.

Е онда прелазим улицу по популарата.

Ауди чека Панту!

Појавио се и његов уживанција.

И кажем вам, вратила ми се вера у демократију.

Најзад у овој земљи можеш да се осећаш као човек.

Истина, за сада то важи само за пешаке...

Слободан СИМИЋ

Пешаци

Искрено, био сам се прилично разочарао у ову демократију.

Баш сам се осећао некакво преварено и изиграно.

Али на срећу усвојен је нови Закон о саобраћају.

И гле чуда!

На пешачком прелазу ми као укопан закочио један мерцедес.

И то онај најновији модел, металик црн, затамњена стакла.

Стоји мерца и чека мене, Панту пензионера да пређе улицу.

Аја клај-клај, ногу пред ногу.

Мечка стоји ли стоји.

Чак ми ни не труби.

Демократија брале.

Е од тада ми је кренуло.

Где год угледам пешачку ја прелазим.

И то без гледања.

По сред зебре.

Да видите само како стају!

Шкрапите кочице, Панта прелази!

Сви чекају да Панта пређе!

Нема зезања.

Посебан ми је мерак кад стане неки Ауди.

Е онда прелазим улицу по популарата.

Ауди чека Панту!

Појавио се и његов уживанција.

И кажем вам, вратила ми се вера у демократију.

Најзад у овој земљи можеш да се осећаш као човек.

Истина, за сада то важи само за пешаке...

Горан Миленковић

Разонода

ОДВАЛЕ

ЛЕПА БРЕНА, певачица, најављује књигу о себи поводом тридесет година рада:

- Биће то једна монографија у коју ћестати свих ових 30 година, једино што не зnam да ли ће сама писати, или ће то неко други да учини за мене.

ГОЦА ТРЖАН, певачица:

- Нисам морала да се бавим музиком. Имала сам све петице и преда мном је била светла будућност инжењера пољопривреде.

ЖЕЉКО МИТРОВИЋ, власник телевизије „Пинк“:

- Газда који ми се лажно клое у породични грб и група аматера хтели су живог да би се они позиционирали на тржишту.

ИВИЦА ДАЧИЋ, министар пољопривреде:

- Гађао сам покретну мету и пододио је право у главу, и то тако да је мета одмах пала, а рука ми није ни задрхтала.

МИЛОШ БОЈАНОВИЋ, певач, стао је у заштиту оптужене Светлане Ражнатовић:

- Ко су ти који су нашли да блате њено име. Цеца је неко ко нас води у свет и представља нашу земљу на најбољи начин где год да оде.

ДРАГАН МАРКОВИЋ ПАЛАМА, градоначелник Јагодине:

- Ја не живим од политike и зато немам длаке на језику.

МАРИЈА ШЕРИФОВИЋ, певачица, хвали се да је мами купила стан:

- Пресудила је тераса која има отприлике осамдесет квадрата. Верица се у њу заљубила на први поглед, одмах је замишљала како ће на њој да прави роштиљ.

ИВАНА СЕЛАКОВА, певачица:

- Глас ми је „пукao“ због недовољног спавања, а

ЈЕЛЕНА КАРЛЕУША, певачица:

- Имам мужа који ужива да ми масира стопала, доноси доручак у кревет и води љубав са мном као да је први пут.

нисам била наспавана због бушилице која од пола осам ујутру сваког дана тандрче изнад моје главе.

„Штрасе прасе“
- прво рекламирају крајпуташце, па онда „оно право“

Стигло брашно, биће пецива

Милош Ђильатовић ЗУМ

СКАНДИНАВКА			
075	НАША ПЕВАЧИЦА СА СНИКЕ	ЛУДИ ЖИВ СТАЛНО ПРИДИНОГУ	СЛЕД, ПРОВА
БИОКОЛОГИЈЕ НИЋИ			
БИДУ СТРИЖА БИЗА			
ДРВА НЕДОВАТА У МАТЕ МАТИЦИ			
ИЗЛАРСКИ СТАДИОН			
ШАРЕНО ПАЛАЧИЋ			
ВИС ДАРОСТ			
РАДЕН ВОКСЕР МУХАМЕД		ПИВЕ ОД ПРОКОВАНОГ БАРНА	НЕТКОСТІ
ВАНДОНОСАК ВЛАДАР ЧЛНОВИ			ИТАЛИЈАНСКИ ПОДЗРАВ
ОБРУЧНО СЛОВО	НАША ГЛУМИЦА		БАРИУМ
ТРОГИЧИ ВИНОМ	УЧИЛИШТ СВОЈНОМ		БАРИЧИЦА
РЕКАУСАД			ДАДИДУМ
25. И 18 СЛОВО АЗБУКЕ		ДРВА МОГИНА МУДРОСТИ	ДВОЈОДАС ФИНАНСИЈА
		РАДНИК У АДОРЕ	
РАД. ПИСАЧ РИТАЈАД			МАДЕ ДЕЧИН ЈУН
ЈАВНЕ КУЛУРАК (ТУР.)			
МАСТИЛО (ЕНГЛ.)		ИМАЕ СТРИДУМНАКА ВИДЕЛА	
КОНДИЦИО МУСКО ИНЕ		МИЛЯНО	
ГРАДИЋ КОД ОБСАДАРЕ			ВИПЕРСАДА ПОДСЕЛЕН ЈУЛ 2009
РЕДИТЕЉ КЕРОЛ		ОПУШАК	
ЕКОНОМИКА	ДВОСЕЛЕН ИНОВЕНИ		
НАРОД ИЗ ТУРКМЕНИЈЕ		ИМСНОСТ ИВИКА	
НАШ ПРЕДЛОГ	ЕДИТА ОДИНАДА	ОСНОВНА ТАРИФА	СРВАЧУМ
	ПОРЕД, ДО		
	НАШ ОДНОВАЧАДА АЛДИЧАДА		

АНАГРАМ

КЊИЖЕВНИК НОБЕЛОВАЦ
Бар поста искрен

РЕШЕЊА ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

СКАНДИНАВКА: хлорофил, роботика, исак, лођ, сировина, тои, епир, онтолози, с, иси, а, вт, икамо, алагир, к, сакупити, к, орегон, рт, атона, срета, ив, сирко, а. КЛИН: вспитано, посавина, васиона, аванси, наива, нива, виа, ив, и. АНАГРАМ: Алекс фергусон.

УКРШТЕНИЕ РЕЧИ: бајмок, а, ав, арион, камчатка, икако, т, руса, пећ, мандати, а, каљин, струна, е, те, сарић, матис, ви, а, ајалет, срамота, акинеза, покора, к, рам, ир, пословак, истијачи, стаменић, теретана, аконитин, ц, во, ити, ић, мр, ин, јункерс, апиратер, коли, и, окови, гс, полуусвет, ава, того.

СУДОКУ: а) 981-247-365, 573-186-942, 426-593-781, 254-631-879, 168-729-453, 739-458-216, 842-965-137, 697-314-528, 315-872-694. б) 175-386-492, 926-154-873, 834-729-651, 359-617-248, 617-248-539, 248-935-716, 561-873-924, 482-591-367, 793-462-185.

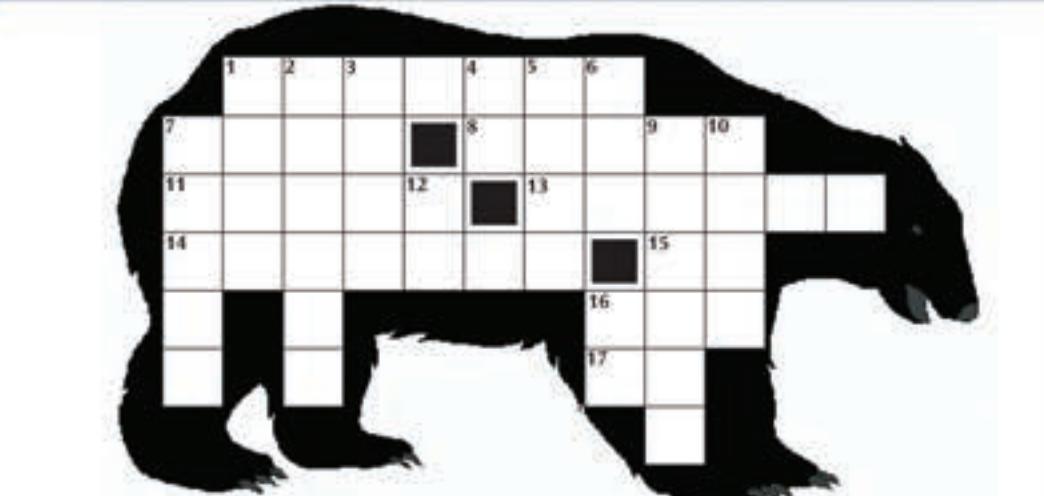
УКРШТЕНИЦА У СЛОГУ

1	2	3	4	5	6	7	8
1							
2							
3							
4							
5							
6							
7							
8							

ВОДОРАВНО: 1. Јунак, делија (тур.) - Француски филмски редитељ, Жан ("Звонар Богородичине цркве у Паризу"), 2. Инсект који копа подземне ходнике - Сивоћа - Ауто-ознака за Шпанију, 3.Nota солимације - Пендрек - Боја играћих карата, 4. Име седам арабљанских песама из 6. века - Пометња, збуњеност, 5. Ратни брод сличан разарачу - Фински гранит црвене боје, 6. Врста ироније (грч.) - Званична службена потврда - Симбол галијума, 7. Плесна свечаност - Нагиб, искошеношт - Ученици, 8. Направа за дизање терета - Црта.

УСПРАВНО: 1. Италијански композитор и оргуљаш, претеча Ј. С. Баха (1583-1643), 2. Ранији кошаркаш, Владе - Врста тропског гуштера - Ауто-ознака за Зајечар, 3. Лична заменица - Велика и раскошна зграда - Шкотски овчарски пас, 4. Со силиџумове киселине - Мала оса, 5. Један од хороскопских знакова - Град у Италији, 6. Француски композитор из 19. века, Едуар - Спарина, врућина - Хонгконгшки глумац, Брус ("У змајевом гнезду"), 7. Симбол нобелијума - Популарна јапанска плесна драма у којој и женске улоге играју мушкирци - Име модног креатора Версаћеа, 8. Наука о управљању ваздухопловима уз помоћ мала, радио-везе и сл.

УКРШТЕНИЦА ЗА МАЛЕ

ВОДОРАВНО: 1. Непознати број у математици (икс и ...), 7. Када неко затражи да живи у другој земљи, он тражи ..., 8. Споро или ..., 11. Напуштени, неуредни пас назива се ..., 13. Свака девојчица је свом тати ..., 14. Једна врста речи зове се ..., 15. Када нешто потврдим ја кажем ..., 16. Ма, боли ме ... за све, 17. Девето и седмо слово азбуке су ...

УСПРАВНО: 1. Друга реч за откриће је ..., 2. Оно што припада пилету је ..., 3. Највећа животиња на копну је ..., 4. Упишите: ЛТ, 5. Врста кита кога називају "убицом" зове се ..., 6. Када прође дан, падне ..., 7. Нушића су звали Бен ..., 9. Животиња са слике је ... 10. Једна велика грабљива птица зове се ..., 12. Лична заменица (ми, ..., они), 16. Предлог; поред, до или ...

СУДОКУ

НИВО ТЕЖИНЕ: лаки

4	8	3	7	9
			2	4
9	5			
5		8		6
	4	9	6	3
3		4		5
			5	2
5	3			
8	9	2	1	3

НИВО ТЕЖИНЕ: тешки

3		5		2
	2	6		8
9				7
	9	7	6	5
5	9	8		1
	1	5	4	6
9				4
	6		8	2
7		3		9

Огласи и читуље

РЕПУБЛИКА СРБИЈА, ГРАД КРАГУЈЕВАЦ
Градска управа за просторно планирање,
изградњу и заштиту животне средине
Служба за заштиту животне средине

ОБАВЕШТЕЊЕ

О ПОСТУПКУ ОДЛУЧИВАЊА О ПОТРЕБИ
АЖУРИРЊА ПОСТОЈЕЋЕ СТУДИЈЕ
О ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине, Служба за заштиту животне средине обавештава јавност да је на захтев носиоца пројекта „ФИАТ АУТОМОБИЛИ СРБИЈА“ д.о.о. из Крагујевца, донето Решење о потреби ажурирња постојеће Студије о процени утицаја на животну средину Пројекта - Постројење за пречишћавање отпадних вода, на катастарској парцели 1/1 КО Крагујевац 2, на територији Града Крагујевца, на коју је дата сагласност на Студију о процени утицаја на животну средину Решењем број XVIII 501-315/09 од 05.03.2010. године. Увид у Решење може се извршити у просторијама органа - Градска управа за просторно планирање, изградњу и заштиту животне средине – Служба за заштиту животне средине, канцеларија број 326., Трг слободе бр. 3.

Против овог решења, заинтересована јавност може изјавити жалбу другостепеном органу, у року од 15 дана од дана објављивања овог обавештења, а преко овог органа.

СЕЋАЊЕ

Мирољав Јовановић
Жућа

28.04.2000. - 28.04.2011

Вредело је, бар кратко, живети с тобом...

Породица

ИН МЕМОРИАМ

Горан Трифуновић
Трифке - Шеле

1999-2011.

Трагично изгуби свој млади живот на Кошарама, на Косову, наш син јединац, а нас остави да вечно тугујемо за њим.

Позивамо кумове, рођаке, пријатеље, другове и колеге да присуствују овом тужном помену.
Помен ће се одржати у петак, 6. маја 2011. године, у 12 часова на гробљу у Превешу.

Вечно ожалошћени мајка Марија и отац Миомир

СТАНОВИ

Центар 25,2 м ² , IV сп, цг	31.000
Центар 31 м ² , IV сп, та	28.000
Центар 32+8 м ² , VI сп, цг	40.000
Центар 35 м ² , III сп, цг	33.000
Центар 38 м ² , XIII сп, цг	31.000
Центар 55 м ² , I сп, цг	37.000
Центар 60 м ² , V сп, цг	54.000
Центар 69,5 м ² , III сп, цг	65.000
Центар 66 м ² , II сп, та	66.000
Центар 74 м ² , II сп, цг	66.500
Центар 84 м ² , II сп, цг	85.000
Центар 84 м ² , III сп, цг	98.000
Центар 50 м ² , I спрат, гас, нов, одмах усельјив	46.500
Бубањ 18,15 м ² , V сп, та	22.000
Бубањ 30 м ² , I сп, та	30.500
Бубањ 35 м ² , V сп, та	32.000
Бубањ 38 м ² , IV сп, цг	36.000
Бубањ 45 м ² , пр., цг	40.000
Бубањ 49 м ² , I сп, цг	46.500
Бубањ 65 м ² , IV сп, цг, нов	61.000
Багремар 31,5 м ² , I сп, та	25.000
Багремар 56 м ² , IV сп, цг	23.500
Аеродром 30 м ² , VI сп, цг	35.000
Аеродром 36 м ² , II сп, цг	37.000
Аеродром 43 м ² , III сп, цг	42.000
Аеродром 53 м ² , IV сп, цг	40.000
Аеродром 67 м ² , IV сп, цг	42.000
Аеродром 76,5 м ² , II сп, цг	54.000
Аеродром 80 м ² , IV сп, цг	55.000
Аеродром 84 м ² , II сп, цг	58.000
Аеродром 84 м ² , III сп, цг	60.000
Аеродром 97 м ² , IV сп, цг	60.000
Аеродром 97 м ² , III сп, цг	64.000
Аеродром 70 м ² , IV сп, цг	60.000
Аеродром 70 м ² , V сп, цг	70.000
Палилуле 50 м ² , VI сп, цг	38.000
Звезда 30,6 м ² , I сп, цг	25.500
Мала вага 35 м ² , III сп, гас	32.000
Мала вага 35 м ² , III сп, гас	33.000
Мала вага 69 м ² , III сп, цг	58.000
Вашариште 27 м ² , II сп, гас	25.600
Вашариште 32,3 м ² , III сп, гас	30.000
Вашариште 50 м ² , IV сп, та	46.500
Вашариште 52 м ² , пр., та	47.500
Озон-парк 67 м ² , пр., цг	68.000
Озон-парк 72,5 м ² , I сп, цг	65.000
Станово 34 м ² , III сп, цг	28.000
Станово 53 м ² , IV сп, цг	40.000
Ц. Радионица 39 м ² , III сп, цг	34.000
Ц. Радионица 51 м ² , VIII сп, цг	33.000

АГЕНЦИЈА ЗА ПРОМЕТ НЕКРЕТНИНА "МИЛИЋЕВИЋ"

ул. др Зорана Ђинђића бр.21, 34000 Крагујевац

Тел: 034 301 680 тел-факс: 034 333 854; milicevic8@yahoo.com

Аеродром 76,5 м ² , VII сп, цг	58.000
Аеродром 80 м ² , IV сп, гас	60.000
Аеродром 80 м ² , IV сп, гас	60.000
Пивара 58 м ² , 2,2 а	39.000
Пивара 58 м ² , 2,8 а	30.000
Бресница 50 м ² , 4 а	40.000
Бресница 71 м ² , 1,86 а	55.000
Багремар 90 м ² , 4,67 а	45.000
Багремар 38 м ² , 1 а	22.000
Багремар 60 м ² , 7 а	32.000
Багремар 270 м ² , 4 а	42.000
Виногради 98 м ² , 3,5 а	30.000
Виногради 148 м ² , 5,1 а	70.000
Аеродром 52 м ² , 2,5 а	30.000
Сушица 50 м ² , 2,5 а	25.000
Сушица 100 м ² , 4	48.000
Вашариште 40 м ² , 2,44 а	60.000
Вашариште 60 м ² , 1,7 а	62.000
Мала вага 60 м ² , 1,7 а, ц	29.000
Мала вага 64 м ² , 1,5 а, ц	42.000
Јабучар 52 м ² , 3 а	37.000
Јабучар 120 м ² , 3,76 а, ц	80.000
Шумарице 65+35 м ² , 4 а	44.000
Шумарице 90 м ² , 4,91 а, гас	55.000
Шумарице 100 м ² , 4 а	42.000
Дивостић 200 м ² , 8 а	110.000
Станово 70 м ² , 15 а	22.000
Станово 80 м ² , 15 а	40.000
Кориндан 100 м ² , 4,75 а	35.000

КУЋЕ

Центар 30 м ² , зај. двор., ег	34.000
Центар 39,3 м ² , зај. двор	30.000
Центар 60 м ² , 2,2 а	35.000
Центар 180 м ² , 2, а, гас	договор
Ердоглија 50 м ² , 4 а	80.000

ЛОКАЛИ

Центар 17 м ² , нов	40.000
Центар 13 м ² , цг	20.500

ПЛАЦ

Десимирац 11,7 а., до пута

ПОВОЉНО Белошевац, 170m², 4,5 а., 85.000

Veleprodaja papira
Kancelarijski materijal
Design & stampa
034 331 319
Svi papiri na jednom mestu

AGENCIJA ZA VOĐENJE
POSLOVNIH KNJIGA

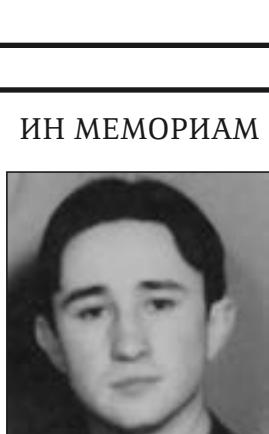
mani
Za pravna
lica i preduzetnike

BRZO - ТАЧНО - ПРОФЕСИОНАЛНО

(034) 337 270

(064) 680 36 42

Karadordeva 17

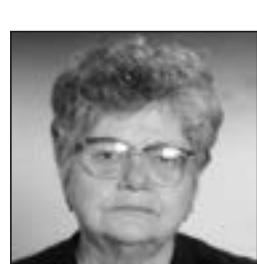
Горан Трифуновић
Трифке - Шеле

1999-2011.

Трагично изгуби свој млади живот на Кошарама, на Косову, наш син јединац, а нас остави да вечно тугујемо за њим.

Позивамо кумове, рођаке, пријатеље, другове и колеге да присуствују овом тужном помену.
Помен ће се одржати у петак, 6. маја 2011. године, у 12 часова на гробљу у Превешу.

Вечно ожалошћени мајка Марија и отац Миомир

Јелена Димитријевић

1937-2011.

Дана 22. априла 2011. године преминула је наша мајка и бака.
Сахрана је обављена 25. априла 2011. године на Вар

Четвртак
28. април

СТАЊЕ СТВАРИ

20.00 Стане ствари
08.45 Надава програма
09.00 Вести
09.05 Викенд календар
10.00 Кухиница р.
10.30 Путујуће приче р.
11.00 Винотека
11.30 Лек из природе р.
12.00 Вести
12.05 Кухиница р.
12.35 Кухиница у цвећу р.
13.00 Викенд календар
14.00 Комунални сервис р.
15.00 Цртани филм
15.30 Криминал у Русији р.
16.00 Вести
16.05 Серија р. —
17.00 Мозаик
18.00 Приче из књижаре
18.30 Мобил Е
18.45 Хит дана
19.00 Хроника 1
19.30 Цртани филм
20.00 Стане ствари
21.00 Серија —
21.50 Хит дана
22.00 Хроника 2
22.30 Доктор Ху —
23.30 Криминал у Русији
00.00 Вести
00.05 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Петак
29. април

17.00 Моја Шумадија

09.00 Вести
09.05 Викенд календар
10.00 Кухиница р.
10.30 Приче из књижаре р.
11.00 Винотека
11.30 Лек из природе р.
12.00 Вести
12.05 Кухиница р.
12.35 АБС шоу р.
13.00 Викенд календар
14.00 Стане ствари р.
15.00 Цртани филм
15.30 Криминал у Русији р.
16.00 Вести
16.05 Серија р. —
17.00 Моја Шумадија
18.00 Fashion files р.
18.30 Мобил Е
18.45 Препознај Европу
19.00 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Субота
30. април

13.00 Баш одноридо
08.45 Надава програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Радознalo огледало р.
10.00 Кухиница р.
10.30 Нокаут р.
11.00 Уловни трофеј р.
11.30 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
12.35 Дестинација Шумадија р.
13.00 Кулница у цвећу р.
13.30 Fashion files

наставак програма ТВ Крагујевац

Недеља
1. мај

22.30 Култура
08.45 Надава програма
08.50 Хит дана
09.00 Вести
09.05 Цртани филм
09.35 Кина-Пут змаја р.
10.00 Кухиница р.
10.30 Радознalo огледало
11.00 Нокаут р.
11.30 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Шумадијски праг
13.00 АгроДневник
13.30 Кулница у цвећу р.
14.00 ОФК Београд - Раднички (снимак кош. утакмице)

наставак програма ТВ Крагујевац

Понедељак
2. мај

17.00 Мозаик
09.00 Вести
09.05 Викенд календар
10.00 Кухиница р.
10.30 Fashion files р.
11.00 Винотека
11.30 Лек из природе
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Кухиница
12.35 Дестинација Шумадија р.
13.00 Викенд календар
14.00 ОФК Београд - Раднички (снимак кош. утакмице)

наставак програма ТВ Крагујевац

Уторак
3. мај

20.30 Суграђани
08.45 Надава програма
09.00 Вести
09.05 Викенд календар
10.00 Кухиница р.
10.30 Интерфејс р.
11.00 Винотека
11.30 Лек из природе
11.55 Хит дана
12.00 Вести
12.05 Кухиница
12.35 Кулница у цвећу р.
13.00 Викенд календар
14.00 Спорт р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Криминал у Русији р.
16.00 Вести
16.05 Серија р. —
17.00 Мозаик
18.00 Интерфејс
18.30 Мобил Е
18.45 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

Среда
4. мај

20.00 Комунални сервис
09.00 Вести
09.05 Викенд календар
10.00 Кухиница р.
10.30 Галенов свет р.
11.00 Винотека
11.30 Лек из природе
12.00 Вести
12.05 Кухиница
12.35 Култура р.
13.00 Викенд календар
14.00 Патрола 92 р.
14.30 Суграђани р.
15.00 Цртани филм р.
15.30 Криминал у Русији р.
16.00 Вести
16.05 Серија р. —
17.00 Мозаик
18.00 Галенов свет
18.30 Мобил Е
18.40 Препознај Европу
18.45 Хит дана

наставак програма ТВ Крагујевац

НАМА СЕ НАЈВИШЕ ВЕРУЈЕ

www.rtk.co.rs

Izvod iz programa
regionalne Televizije Kanal 9

OBJEKTIV 2 U 19.00

Pored ovog, svakog dana još dva izdanja najaktuelnijih vesti iz grada i regiona u 15.30 i 22.30

ТАЧНО У 09:00

Jutarnji matine, servisne informacije, dešavanaja iz grada i regiona.
Svakog radnog dana, ТАЧНО У 09:00!

PULS

Politički talk – show, autor Sonja Radošević, premijera petkom u 20.05, a repriza subotom u 14.00

ŠUMADIJSKA RAZGLEDNICA

Region na dlanu, sva aktuelna dešavanja iz regiona, premijera ponedeljkom 20.05h, repriza 12.30h

ARS ANTIKA

Antikviteti i umetnicko stvaralaštvo u novom terminu premijera subotom u 18.00, repriza petkom u 14.30

CASINO CLUB

Muzički talk - show, i dalje premijerno četvrtkom u 20.05, repriza petkom u 12.30

SPAJALICA

Kratka forma, spaja javne ličnosti kroz različite teme, pet puta dnevno, radnim danima u 07.10, 08.10, 11.10, 12.10, 18.15, 20.00 i 23.00 best of subotom u 09.30 i 21.00

FLASH

Kultni show biz magazine u "novom rahu" i novim terminima:
07.15, 10.00, 16.00, 18.00, 22.00, 00.00

K9 NEDELJOM

Provedite nedeljno popodne uz bogat zabavni sadržaj – muzika, film, moda, sport, kultura, uz zanimljive goste iz regiona, nedeljom od 16.00 h

SERIJSKI PROGRAM

"Ljubavna Priča" (Nova TV novela na programu TV Kanal9...) premijera radnim danima u 16.15, repriza narednog dana u 10.15

"Odeljenje za ubistvo" (Jedna od najgledanijih Američkih serija) Premijera radnim danima u 21.00, repriza narednog dana u 17.10

"Godine prolaze" (Kultni sitcom, koji je osvojio ceo svet). Premijera radnim danima u 18.25, repriza u 23.25

IGRANI FILMOVI

subota 20.00
nedelja 17.15
nedelja 23.45

Dok vi nas gledate, mi vas slušamo!

Regionalna Televizija Kanal 9 tel./faks (034) 331-509 marketing (034) 337-667

**ŠTEDNJA
ZA PRIČU**

★★★★★

- DEVIZNA I
DINARSKA ŠTEDNJA
U PIRAEUS BANCI

Odaberite „Štednju za priču“ Piraeus banke, njene raznovrsne proizvode osmišljene prema Vašim potrebama

- Piraeus 50 štednju sa mogućnošću podizanja do 50% oročenog uloga bez razoročenja
- Piraeus Unapred štednju sa isplatom kamate unapred
- Piraeus 30 štednju sa mogućnošću podizanja do 30% oročenog uloga bez razoročenja
- Piraeus Standard štednju
- Piraeus Dinarsku štednju

**PIRAEUS
BANK**
Otvorena za Vas.

CALL CENTER 00-24
0800 000 800
011/ 3024 077, 3024 078
www.piraeusbank.rs

Вода је драгоценна,

**трошите је
рационално!**

BK
Боравски Канал
Крагујевац

ПОШТОВАНИ СУГРАЂАНИ,
У циљу побољшања и унапређења животне средине град Крагујевац, ЕПЧ Чистоба и Секондандо, започињу акциону

Вашу амбалажу у рециклажу!

Акција је саставни део процеса унапређења новог система управљања амбалажним отпадом.

Секонтејнер
нови начин комадају
Ствари у вашим улици, и време пада за вас и други привредни постројци како вас
Сваки дан!

Секонтејнер
је ту неко би помогао да комадирају буде чист и чист и до неке уграде велики новац!

У СЕКОНТЕЈНЕР ОДЛАЖЕНО СВУ ИСКОРИШЋЕНУ АМБАЛАЖУ ЗА ТЕЧНОСТ. ТО СУ:

- КАРТОНСКА ПАПИРНА И ТЕТРА ПАК АМБАЛАЖА
- ПЛАСТИЧНА И ПЕТ АМБАЛАЖА
- ЛИМЕНКЕ
- СТАКЛENA АМБАЛАЖА
- Картонски материјали изложенотим амбалажним отпадима садрже Секонтејнера пружама локално комунално предузеће.
- Извлаче депонији, које до сада отпад не морају на разврстављању, па покрећу са рециклажи.
- Ергономија Мала Вага Пикара

**ПРИРОДУ ЧУВАЈМО ЈЕР ДРУГУ НЕМАМО
ХВАЛА ВАШ!**

SEKO PAK

ЗОНА И ГРАДСКЕ ЛИГЕ

21. коло Зоне „Морава“: Младост - Славија 4:2, Тушин - Погеј 1:0, Победа Белошевац - Омладинац 6:0, Шумадија 1903 - Мешалац 0:1, Бане - Јошаница 0:1, Орловач - Таково 6:1, Партизан - Мокра Гора 0:0, Водојажа - Трећа 1:1.

22. коло: Славија - Водојажа 1:2, Трећа - Партизан 2:1, Мокра Гора - Орловач 2:0, Таково - Бане 4:2, Јошаница - Шумадија 1903 (итрано јуче), Мешалац - Победа Белошевац 1:2, Омладинац - Тушин 0:0, Погеј - Младост 3:0.

Табела: Победа Белошевац 50, Мокра Гора 47, Трећа 44, Шумадија 1903 45, Мешалац 32, Бане 31, Партизан 30, Омладинац 30, Водојажа 29, Таково 29, Тушин 28, Погеј 28, Јошаница 27, Орловач 25, Младост 19, Славија 15 бодова.

23. коло: Победа Белошевац - Јошаница, Партизан - Водојажа (субота, 16.00), Шумадија 1903 - Таково (недеља, 11.00), Погеј - Славија (недеља, 16.00), Младост - Омладинац, Тушин - Мешалац, Бане - Мокра Гора, Орловач - Трећа.

24. коло Прве градске лиге: Сељак (МП) - Шумадинац 2:2, Арсенал - Церовача 2:1, Сушица - Србија 0:1, Слобода (Д) - Слобода 0:3, Шумадија - Будућност 2:0, Колонија - Јагран 3:2, Винојади ДБ - Јединство 1:0, Кошутићац - Ергојада 1931 0:1, Маршић - Слобода (Л) 1:2.

Табела: Слобода 62, Шумадија 42, Колонија 41, Јагран 40, Винојади ДБ 35, Сушица 34, Шумадинац 34, Сељак (МП) 34, Слобода (Д) 32, Арсенал 32, Ергојада 1931 32, Маршић 29, Слобода (Л) 26, Србија 26, Јединство 26, Церовача 26, Будућност 25, Кошутићац 17 бодова.

25. коло: Маршић - Сељак (МП), Ергојада 1931 - Винојади ДБ, Јагран - Шумадија, Слобода (Л) - Кошутићац, Јединство - Колонија, Будућност - Слобода (Д), Србија - Арсенал, Церовача - Шумадинац, Слобода - Сушица.

21. коло Друге градске лиге: Крајујевац - Баремар 2:0, Башуње - Опзорница 5:1, Ђава - Шумарице 2008 4:1, Корићани - Кременац 3:0, Буриселац - Хајдук 1:1, Азбест - Добрача 6:0. Слободни су били Сељак (Ц) и Колектив.

Табела: Ђава 46, Азбест 44, Башуње 39, Баремар 36, Корићани 33, Крајујевац 30, Кременац 26, Хајдук 23, Добрача 23, Сељак (Ц) 18, Колектив 16, Шумарице 2008 12, Опзорница 9, Буриселац 4 бода.

22. коло: Добрача - Буриселац, Хајдук - Сељак (Ц), Кременац - Ђава, Шумарице 2008 - Крајујевац, Баремар - Башуње, Опзорница - Колектив. Слободни су Корићани и Азбест.

14. коло Треће градске лиге: Кутлово - 21. Октибар 1:1, Заслава - Трмбас 8:0, Дивостијин - Борац 2:2, Стара момчи - Велика Сутубина 1:0, Младост - Студенца 3:0. Слободна је била Младост Тиферић.

Табела: Младост Тиферић 33, Младост 29, Кутлово 24, Дивостијин 22, Студенца 17, Трмбас 16, 21. октибар 14, Велика Сутубина 14, Стара момчи 13, Заслава 5, Борац 4 бода.

15. коло: Борац - Заслава, 21. октибар - Младост Тиферић, Трмбас - Младост, Студенца - Кутлово, Велика Сутубина - Дивостијин. Слободни су Стара момчи.

ФУДБАЛ

СИНЂЕЛИЋ - РАДНИЧКИ 1923 1:0

Чист бедак

НИШ - Стадион: ЖФК Машинци на Делијском вису. Гледалаца: 1.000. Судија: Игор Стојковић (Београд). Сирелац: Ј. Јовановић у 90. минуту. Жути картонони: Маринковић и Ђорђевић (Синђелић), Видић, Алексић, Лейковић, Тиншор, Стјалевић, Милошевић и Недовић (Раднички 1923). Црвени картонони: Стојковић у 44. (Синђелић) и Милошевић у 40. минуту (Раднички 1923).

СИНЂЕЛИЋ: Здравковић, Стојковић, Марковић, Марков, Маринковић (ог 84. Комадина), Мир. Костић, А. Јовановић, Коларевић, Ј. Јовановић, Мар. Костић, Ђорђевић (ог 90. Величковић).

РАДНИЧКИ 1923: Чанчаревић, Божковић, Ристић, Тиншор, Милошевић, Недовић, Лейковић, Живадиновић (ог 63. Стјалевић), Костић, Стојаковић (ог 46. Алексић), Видић (ог 74. Ђурђевић).

ЈЕДНОМ је морало да „смркне“ и фудбалерима Радничког. Тако је низ од шест везаних пролећних победа, прекинут прошле среде у Нишу, где је домаћи Синђелић, у надокнади времена, стигао до капиталних 1:0.

А да једно зло никада не иде само, потврда је то што су Крагујевчани, уз губитак бодова, сакупили читаву „колекцију“ жутих картона, чак шест, те један црвени, за право други жути, додељен стубу наше одбране, капитену Жельку Милошевићу. Такође, Леповић је у 33. минуту промашио, како се каже, најизразитију шансу која се пружа једном тиму на утакмици - једанаестераца.

Поред ње, Крагујевчани су у првом полувремену имали још неколико прилика, а посебно је Костић продорима и шутевима покушавао да оствари притисак, али се резултат није мењао. Баш

ни као после обарања Видића у шеснаестерцу домаћина, када, рекосмо, није искоришћен досуђен пенал.

Како је пред крај првог дела искуљчен по један играч из оба састава, у наставак се кренуло са нешто више расположивог простора на терену, међутим то се није одразило на офанзивнију игру риваља. Тек од 70. минута почело је да бива узбудљивије, мада углавном пред нашим голом. Пропустио је Синђелић до 90. минута једно дветри изгледне шансе, а када се очекивао крај овог егзеса, и такав исход, дошло је до корнера за домаће. И, у трећем минуту судијске надокнаде Јован Јовановић се најбоље снашао у нашем петерцу и главом матирао Чанчаревића. Убрзо је одсвиран крај, што је означило први пролећни пораз Крагујевчана.

Но, у дугој трци за пласман у елиту која предстоји прволигашима, времена за поправни и те како има. Џех неуспеха у Нишу, требало би већ ове недеље да буде „наплаћен“ Новосађанима, односно екипи Пролетера, која је прекујче гостovala на „Чика Дачи“, а ништа мањи учинак не очекује се од „првених“ ни на суботњем гостовању у Земуну, где као домаћин наступа филијала Партизана, тим Телеоптика.

В. У. К.

ПРВА ЛИГА - Ж

Сваком по бод

КРАГУЈЕВАЧКЕ фудбалерке нису поражене у 18. колу Прве женске лиге. Додуше, нису ни победиле, већ су оба састава успела да стигну до бода.

Сушица је, на свом стадиону, ремизирана са лесковачким Леминд лавицама, директним ривалом у борби за осмо место - 2:2. Тиме је, на жалост, пропустила прилику да се приближи екипама из средине табеле.

Добру игру пружила је и Уна фортуна 04, те у Шапцу поделила бодове са истоименом екипом - 1:1, с тим да им није у прилог ишао назив које носе, јер им је за победу недостајало и мало спортске среће.

Наредно коло на програму је тек 7. маја. Сушица тада гостује лазаревачком ЛАСК-у, док ће Уна фортуна 04 угостили лидера првенства, суботички Спартак.

КУП СРБИЈЕ

Фортуна у Лесковцу

ЈУЧЕ су одигране утакмице осмине финала Купа Србије за жене.

Уна фортуна 04 гостovala је у Лесковцу, где се састала са Леминд лавицама, док је екипа Сушице одустала од учешћа у овом такмичењу, због недостатка финансијских средстава.

С. М. С.

Пише Вук Павловић

Дуга је традиција пливачког спорта у Крагујевцу, не зна се тачно колико, али резултати никада нису пратили ентузијазам оних који су се њиме бавили. Једноставно, до данашњих дана услови у којима се тренирали остали су доволни тек за нешто више од рекреативне активности. Зато је и необично када чујете да неко из нашег града по-

ПРЕДСЕДНИК САША ЈОВАНОВИЋ

ЈЕДАН ЈЕ... ПЛИВАЧКИ КЛУБ РАДНИЧКИ

Обновљени и - никад бољи

стиже хвале вредне резултате и представља реалну перспективу српског пливаша. А такав је случај управо са најстаријим овдашњим пливачким клубом - Радничким, и његовим такмичарима.

- Наш циљ је јесте да овај спорт издигнемо изнад нивоа школе пливаша, да почивамо на такмичарским амбицијама, те избегнемо било какав вид искључиве комерцијализације. По томе се, уостalom, и разликујемо у односу на остале клубове у граду - наглашава председник Пливачког клуба Раднички Саша Јовановић.

Таква визија представљена је још 23. децембра 2009, када је на иницијативу групе родитеља најуспешнијих крагујевачких младих пливаша, до тада чланова других локалних клубова, практично замрли рад у овом клубу, који се сводио на обуку непливаша, обновљен, избрано ново руководство и постављени поступати на којима ће Раднички убудуће функционисати.

- На овакву идеју се дошло у циљу максималног унапређења услова за тренирање најталентованије деце. Желели смо да удржимо позитивну енергију и такмичарски активирамо најстарији, а пре свега градски пливачки клуб. И, за кратко време, у конкуренцији четири крагујевачка клуба, постали смо резултатски најуспешнији - констатује први човек Радничког.

У прилог томе говори и податак да су у периоду од једва годину дана, чланови „првених“ освојили стотине медаља на бројним митин-

НАЈЗАСЛУЖНИЈИ ЗА РЕЗУЛТАТЕ ПЛИВАЧА РАДНИЧКОГ СИГУРНО је ТРЕНЕР АЛЕКСАНДАР ИЛИЋ

вали у више финалних трка на државним првенствима. Окосници чине и Ива Радаковић, Анђела Милосављевић, Милица Чанић, Тамара Стојковић, Никола Јовић, Сара Милосављевић, Катарина Ђукић, Сара Николић и Моника Јовановић, чији су резултати на нивоу најбољих централне Србије. Члан клуба је и Страхиња Тракић, познати крагујевачки триатлонац, освајач трке за Часни крст, па стога

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ

На реду анђелићићи

ВИКЕНД пред на- ма одређен је за на- ставак шампионата Србије у америчком фудбалу. Игра се че- тврто коло, а најбољи састав дивизије Центар, крагујевач-

ки Дивљи Вепрови играће меч четвртог кола на свом терену. Ривал је екипа Анђеоских ратника из Чачка, која је у по- следње време у ве- ликом квалитетив-

ном и резултатском напретку.

У осталим утак- мицама састају се: Келти - Плави Змајеви, Пантери - Ловци и Вукови - Војво- де. М. М.

УСКРИШЊИ ФЕСТИВАЛ ФУДБАЛА
Да и клинци уживају

На јомоћним теренима стадиона „Чика Дача“, у Јонедељак и среду одржан је „Ускришњи фесивал фудбала“. У један је турнир играча рођених 1999, 2000, 2001. и 2002. године, а организатор је, шрећи јутији заредом, Фудбалски клуб Раднички 1923.

Наступило је укупно 48 екипа, где су се, поред крагујевачких шимова, Ајолона, Раднички и Шумадије 1903, нашли и припадници јоједињих суперлијаша, појутији Црвени звезде, ОФК Београда, чачанској Борци...

ПРВА ЛИГА СРБИЈЕ

24. КОЛО (срдац): Синђелић - Раднички 1:0, Колубара - Млади радник 1:1, Биг Бул - Младост 0:3, Телеоптик - Нови Пазар 0:1, Пролетер - Раднички (С) 1:2, Динамо - Бежанија 1:0, Банат - Нови Сад 1:1, Срем - Земун 1:0, Напредак - БАСК 0:1.

25. КОЛО: Раднички 1923 - Пролетер, Срем - Колубара 1:1, Земун - Банат 1:2, Нови Сад - Напредак 2:0

ИНТЕРВЈУ: МИОДРАГ ЗАГОРАЦ

Прикочили, ал' оправдано

Клубу је, због великих дугова, претила веома неизвесна ситуација. Успели смо да зауставимо њихов раст, добар део потраживања вратили, а уз пут је освојено четврто место у државном шампионату. Следи даља консолидација, у отприлике две-три године, па поновна борба за титулу - каже директор Радничког Креди банке

Разговарао Милутин Марковић

Аве последње године, у ово доба, крагујевачка јавност увек се „одбојкашки“ загревала за финале плеј-офа државног шампионата и каснију заслужену радост. Ове сезоне ситуација је другачија. Такмичење „првених“ окончано је у полуфиналу доигравања за првака, што означава одлазак титуле из Крагујевца.

И то није никакво изненађење. Евидентно је да се клуб, који је у последње време био у жижи овдашње и српске јавности, сада попало у други план, не само резултатски већ, приметно је, чак и у срцима крагујевачких навијача, а апсолутну актуелност препушта тимовима у замаху, кошаркашком и фудбалском.

А шта на то каже руководство Радничког, сазнајемо од Мидрага Загорца, директора Одбојкашког клуба.

Четврта позиција на крају - успех или не?

- На почетку шампионата, узвеши у обзор свеукупно стање, пројектовали смо баш ову позицију. Концепт је био да се ослонимо на сопствене снаге, јер нам буџет није дозвољавао да доводимо појача-

ња, и нисмо желели да га угрожавамо ангажовањем играча чија би цена угрозила егзистенцију клуба.

Успели смо да задржимо место у врху и задовољни смо. Осцилација у игри јесте било, али суштински разлог за то је сазревање играча. Млади су, још увек без озбиљнијег искуства, које су почели да стичу тек ове године кроз првенствено, куп и међународно такмичење. И недостатак коректора био нам је велики минус. Тренери нису успели да кроз сезону реше успешно тај проблем, па је и то један од разлога нешто слабијих партија ове године. На то се надовезала и повреда Илића, остали смо без њега у веома значајном периоду првенства, па је, све укупно, резултат објективан.

Како намеравате да решите место тренера у следећој сезони?

- Велики утицај на садашњи пласман имало је летошње натежање са Слободаном Ковачем. У време када је требало урадити главни посао, мислим на припремни период, разговарали смо о његовом останку, па је пропуштен дosta. Тада је требало завршити главну ствар, решити питање коректора и формирати физиономију екипе. Додуше, рачунало се озбиљно на Јанка Ивовића, но он је дошао на припреме са повредом рамена. Када је дао оставку у

сред сезоне, имали смо срећу да је Борђевић био слободан.

Зато врло скоро морамо сести и договорити се са њим о наставку сарадње, макар на две године. Видећемо његове услове и да ли уопште жели да остане. Неопходно је да најпре решимо питање тренера, па касније идемо корак по корак. Он је тај који мора да одреди екипу, концепцију рада, изабере играче, али услов ће бити да се активирају двојица или тројица играча из наших млађих катего-рија. Он нам је, у сваком случају, први „пик“ на том месту.

Шта је са старијим играчима?

- Са Миланом Илићем очекујем сарадњу бар још годину дана, Новоселцу ћемо се захвалити, одрадио је добар посао, и вратити Игора Јовановића из ВГСК. Хаџифејзовић такође одлази.

Морамо некако решити питање коректора, то је неизбежно, али и веома тешко. Тражићемо решење што је пре могуће. Дакле, углавном ћемо да се комплетирамо из наших редова.

Одлази ли још неко, непланирано, нежелено?

- Двојица играча који су се издвојили ове године, већ су на мети клубова из иностранства. Пре свих Немања Радовић, за кога мислим да ће врло брзо бити један од најбољих средњака Европе, налази се на мети Будванског ривијера, али и немачког Фридрихсхафена. Тренер Будве Веселин Вуковић, иако се у Србији не третира баш на прави начин, заинтересован је и за Немању Стевановића, јер у њему види велики потенцијал. Них двојица имају уговоре са Радничким на још две године, али, уколико понуде буду задовољавајуће, реализацијемо трансфер. Са тим новцем нашли бисмо им адекват-

не замене, али и завршили велики део посла око клупске финансијске ситуације.

Све у свему, план је да две-три године траје консолидација клуба, за које време испод чевтртог места на табели нећемо слизати, а онда поновни повратак у борбу за титулу.

Дугови су били велики терет. Какво је тренутно стање?

- Скинули смо цифру са 550 на 150 хиљада евра, и то сматрам великом успехом. Надам се, улажемо велике напоре, да ће се све то у догледно време свести на нулу, мада тренутно имамо доста проблема са појединим повериоцима. Ситуација је веома тешка, ова сумма још увек не пада, али, као привредник, даћу све од себе да ми „предузедеће“ не пропада. Велики баласт била је Лига шампиона, мада се играчима више него исплатила.

Креће се на боље, макар у организационом смислу. Појединци су пролазни, важно је да клуб траје.

У последњој години десиле су се многе тешке и драматичне ствари. Јесу ли клуб и управа сада стабилни?

- Апсолутно. Стабилни смо, а поновићу да је резултатски пад био „програмиран“. Нереалне амбиције, изражене великим новчаним средствима даваним играчима, морале су бити пресечене. Прогресни играчи су примали огроман новац, тако да смо, то се у Крагујевцу много и не зна, називани „српски Челзи“. Ми, ипак, нисмо толико богати да би се разбацивали и томе је морao доћи крај.

Дакле, пред нама је време стабилизације, најпре финансијске, затим играчке, а после тога, рекох, следи напад на трећу титулу шампиона Србије.

M. M.

ЕКСТРЕМНИ СПОРТ

Страхиња кренуо оштро

ПОБЕДНИК у јуниорској и другопласирани у апсолутној конкуренцији на државном првенству у дуатлону, прошле суботу на београдском Сајмишту, постао је члан Клуба екстремних спорова Крагујевац Страхиња Тракић. Пех је имао други Крагујевчанин, Марко Павловић, који је због грешке организатора возио круг бициклом екстра, па се пласирао испод десетог места.

Следећег такмичење је за 15 дана у Новом Саду, вози се иста дисциплина, али овога пута за Куп Републике.

M. M.

КАРТИНГ

Старт сезоне на стази Фиата

У НЕДЕЉУ, 1. маја, организатор прве трке картинг првенства Србије за 2011. годину, под називом „Награда града Крагујевца 2011“, биће новоформирани клуб АСК Крагујевац, основан у децембру прошле године.

Такмичење ће се, од 13 часова, одржати на картодрому Фиат аутомобила Србије, чија је дужина стазе, једног круга, 670 метара. Очекује се учешће око 40 возача из шест клубова, који ће се надметати у шест класа.

Новајлија у овом такмичењу, домаћин трке имаће шест представника у три класе, а три возача наћи ће се испред АСК Застава рејсинг тима.

C. M. C.

АУТОМОБИЛИЗАМ

Крагујевац и Радослав

ОВОГОДИШЊА сезона шампионата државе на брдским стазама почиње за викенд, трком у Лопарама.

Возачи ће се такмичити у шест класа, на стази Јабланица дугој 2.620 метара, а на маје је најинтерсантније да ће новоформирани клуб АСК Крагујевац имати шест такмичара. Такође, у класи 2. „хибрид“ наступиће и актуелни шампион Радослав Вукосављевић, члан АМК КГ 07-СББ.

C. M. C.

РВАЊЕ

Раднички коло води

НАЈУСПЕШНИЈИ клуб сениорског првенства централне Србије, на надметању одржаном у суботу у нашем граду, био је овдашњи Раднички. Златне медаље свом клубу донели су Милан Поповић и Славко Цвијовић, сребра Младен Поповић, Никола Јовановић и Милан Тодоровић, а бронзе Марко Гргетовић, Лазар Крстић и Светислав Јаковљевић.

Успех локалних такмичара употпунили су Немања Станојевић, Јован Костић, Марко Перешић и Немања Јеремић, чланови Рвачког клуба Крагујевац, освајањем трећих места.

M. M.

БИЦИКЛИЗАМ

Добар утисак

ЕКИПА Радничког наступила је на друмској међународној трици од Бање Луке до Београда.

На релацији од Бање Луке до Ђељине, добре резултате забележили су Дејан Марић (18. место) и Светислав Благојевић (21. место), који је другог дана, од Ђељине до Београда, освојио девето место, и то у времену трећег возача.

Ђурђић на Дивчибарама

ПРВА од четири трке у циклусу „Србија опен“ у планинском бициклизаму, „Трофеј Дивчибаре“, одржаваће се 1. маја на стазама ове планине.

На њој ће прилику да освоји важне бодове за евентуални одлазак на ОИ у Лондону, имати и репрезентативац Бојан Ђурђић, иначе члан Радничког.

ОД ЧЕТВРТКА ДО ЧЕТВРТКА

ПЕТАК

ФУТСАЛ: Економац - Марбо (Београд), хала „Језеро“ (19.00)

СУБОТА

АМЕРИЧКИ ФУДБАЛ: Дивљи Вејрови - Анђеоски Ратници (Чачак), стадион „Сушица“ (16.00)

НЕДЕЉА

СТОНИ ТЕНИС: Факс - Црвена звезда (Београд), сала Друге гимназије (14.00)

КАРТИНГ: Прва тарка за шампионат Србије, стаза картодрома Фиат аутомобила Србија (13.00)

СРЕДА

КОШАРКА: Раднички - Партизан (Београд), хала „Језеро“ (18.00)

БОКС

“БЕОГРАДСКИ ПОБЕДНИК”

Љуба ни до полуфинала

КАПИТЕН репрезентације Србије и крагујевачког Радничког Љубомира Јарђановић стао је на првом степенику 49. међународног боксерског турнира „Београдски победник“, одржаном протеклог викенда. У мечу четвртфинала категорије до 60 килограма, у одличној и неизвесној борби до самог краја, изгубио је од представника Казахстана Башенова са 15:14.

Жири је после финалних борби, одржаних у земунском Пинкију, за најбољег такмичара турнира прогласио већијег светског шампиона и учесника финала Олимпијских игара у Пекингу, Монголца Пуредорђа Сердамба.

Најбољи српски боксери већ наредног викенда имају још једно значајно такмичење. У питању је појединачно првенство државе у свим старосним категоријама, а домаћин је Лозница.

M. M.

ЉУБА ЈАРЂАНОВИЋ И БЕОГРАДСКИ ПОБЕДНИК